

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 7358

Ημερομ. 05/10/2026

Αθήνα, 5 Οκτωβρίου 2026

- Προς: 1. Τον κ. Πρόεδρο της Βουλής των
Ελλήνων
2. Τον κ. Πρόεδρο της Διαρκούς
Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων

ΘΕΜΑ: Κατάθεση προσχεδίου κρατικού προϋπολογισμού 2027

Καταθέτουμε το προσχέδιο κρατικού προϋπολογισμού 2027, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 79 του Συντάγματος και τις παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 121 του Κανονισμού της Βουλής και παρακαλούμε για την εισαγωγή του στη Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων για συζήτηση.

Ο Υπουργός
Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Κυριάκος Πιερρακάκης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 2027

Κατατέθηκε στη
Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων
της Βουλής των Ελλήνων

από τον
Κυριάκο Πιερρακάκη
Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

ΑΘΗΝΑ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2026

Προς τα μέλη της Διαρκούς Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής

Κυρίες και Κύριοι Βουλευτές,

καταθέτουμε προς συζήτηση στη Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής το προσχέδιο του κρατικού προϋπολογισμού του έτους 2027.

Το προσχέδιο κατατίθεται εν μέσω αυξημένης γεωπολιτικής αβεβαιότητας, διαταραχών στις αγορές ενέργειας και ενίσχυσης των περιορισμών στο διεθνές εμπόριο. Οι συνεχιζόμενες γεωπολιτικές εντάσεις στην Ουκρανία και στη Μέση Ανατολή επηρεάζουν τις διεθνείς ενεργειακές αγορές και τις θαλάσσιες εμπορικές ροές, ιδίως μέσω των Στενών του Ορμούζι, ενώ συγχρόνως παρατηρείται αύξηση των δημοσιονομικών κινδύνων σε πολλές ευρωπαϊκές οικονομίες.

Παρά το δυσμενές εξωτερικό περιβάλλον η ελληνική οικονομία προβλέπεται να συνεχίσει για έβδομο συναπτό έτος να καταγράφει σημαντικά υψηλότερο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης σε σχέση με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης. Ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να ανέλθει σε 2% το 2026 και σε 2,3% το 2027. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο ρυθμός ανάπτυξης για την Ευρωζώνη εκτιμάται σε 0,9% για το 2026 και σε 1,2% για το 2027. Το ονομαστικό ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί από 262 δισ. ευρώ το 2026 σε 274,6 δισ. ευρώ το 2027. Παράλληλα, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία έως το τέλος Αυγούστου 2026, ο εγχώριος πληθωρισμός αναμένεται να αποκλιμακωθεί από 3,8% το 2026 σε 2,6% το 2027. Επιπλέον, οι επενδύσεις αναμένεται να αυξηθούν κατά 7,9% το 2027 έναντι 1,7% στην Ευρωζώνη, με τον λόγο επενδύσεων προς ΑΕΠ να προσεγγίζει το 18,6% το 2027 από 17,8% το 2026.

Το ποσοστό ανεργίας προβλέπεται να μειωθεί περαιτέρω από 8,4% το 2026 σε 7,9% το 2027, το οποίο αντιστοιχεί στο χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα μετά το 2008. Οι αμοιβές ανά εργαζόμενο αναμένεται να ενισχυθούν περαιτέρω, με αύξηση 3,9% το 2027 έναντι 3,7% το 2026.

Σημαντικό ρόλο στην επιτάχυνση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης και της αύξησης των εισοδημάτων διαδραματίζουν οι παρεμβάσεις που ανακοινώθηκαν στην 90η Διεθνή Έκθεση της Θεσσαλονίκης. Πιο συγκεκριμένα, για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας προβλέπονται σημαντικές μειώσεις φόρων για τους συνεπείς ελεύθερους επαγγελματίες, επιταχυνόμενες αποσβέσεις για επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό, κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος με αφετηρία την ελληνική περιφέρεια και τη Θεσσαλονίκη καθώς και σταδιακή μείωση της προκαταβολής φόρου. Παράλληλα, οι επενδύσεις ενισχύονται επιπλέον μέσα από τη σημαντική ενίσχυση του εθνικού και του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων καθώς και από ένα νέο δανειοδοτικό και εγγυοδοτικό πρόγραμμα ύψους 1,5 δισ. ευρώ για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που προέρχεται από το δανειακό σκέλος του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Σε συνέχεια της φορολογικής μεταρρύθμισης του 2026 ο φορολογικός συντελεστής έως τα 20.000 ευρώ για τους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες και τους τριτέκνους μηδενίζεται. Με σκοπό την πρόσθετη στήριξη του διαθέσιμου εισοδήματος, από τον Νοέμβριο 2026 η ετήσια ενίσχυση που λαμβάνουν οι συνταξιούχοι, τα άτομα με αναπηρία και οι ανασφάλιστοι υπερήλικες αυξάνεται σε 400 ευρώ καθαρά και επεκτείνεται στο σύνολο των συνταξιούχων ηλικίας άνω των 65 ετών, τα αναπηρικά επιδόματα τιμαριθμοποιούνται, ενώ από τον Δεκέμβριο 2027 καταβάλλεται επίδομα εορτών Χριστουγέννων ύψους 500 ευρώ σε όλους τους δημοσίου υπαλλήλους και λειτουργούς. Επιπλέον, τίθεται στόχος αύξησης του κατώτατου μισθού στο ποσό των 1.000 ευρώ, με δύο διαδοχικές αυξήσεις που θα λάβουν χώρα τον Απρίλιο 2027 και τον Ιανουάριο 2028, ενώ οι ασφαλιστικές εισφορές μειώνονται περαιτέρω κατά 0,5% στον ιδιωτικό τομέα. Για την αντιμετώπιση του στεγαστικού ζητήματος δημιουργείται πρόγραμμα «Σπίτι μου III» με πόρους 2 δισ. ευρώ και παρατείνεται η εφαρμογή μίας σειράς φορολογικών κινήτρων που έχουν υιοθετηθεί, ενώ για την ενίσχυση της προοπτικής της νέας γενιάς θεσπίζεται ειδικός επενδυτικός λογαριασμός με κρατική συνεισφορά, η οποία είναι ισόποση με το ποσό που καταθέτει κάθε χρόνο ο γονέας και μέχρι 1.200 ευρώ ετησίως.

Το πρωτογενές αποτέλεσμα του κρατικού προϋπολογισμού αναμένεται να διαμορφωθεί σε 3,6% του ΑΕΠ για το 2026 και σε 3,3% το 2027, ενώ το συνολικό αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης σε 0,6% το 2026 και σε 0,3% το 2027. Σε αυτό το πλαίσιο το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕΠ αναμένεται να παρουσιάσει για έβδομο συναπτό έτος τη μεγαλύτερη αποκλιμάκωση στην ΕΕ και να διαμορφώνεται σε 128,8% το 2027 έναντι 136,7% το 2026.

Οι θετικές μακροοικονομικές και δημοσιονομικές επιδόσεις της Ελλάδας, ιδίως συγκρινόμενες με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, συνιστούν αποτέλεσμα συνεχούς μεταρρυθμιστικού έργου με αναπτυξιακή προοπτική, συλλογικής προσπάθειας όλων των πολιτών, υπευθυνότητας στη διαχείριση των δημοσίων οικονομικών και πολιτικής σταθερότητας. Οι προκλήσεις του 2027 είναι πολλές και σημαντικές. Αφορούν στις γεωπολιτικές εξελίξεις που επηρεάζουν σημαντικά την αγορά ενέργειας, το διεθνές εμπόριο αλλά και την παγκόσμια ασφάλεια, στην επίδραση των τεχνολογικών εξελίξεων και της τεχνητής νοημοσύνης, στην εντεινόμενη κλιματική αλλαγή, στις ενδεχόμενες αλλαγές στους πολιτικούς συσχετισμούς σε ευρωπαϊκό επίπεδο και στις δημοσιονομικές πιέσεις σε αρκετά κράτη - μέλη της ΕΕ. Σε αυτό το περιβάλλον η ελληνική οικονομία έχει εισέλθει σε μία περίοδο προόδου και ευημερίας με συνεχώς βελτιούμενες προοπτικές, που είναι ευθύνη όλων μας να διαφυλάξουμε.

Οκτώβριος 2026

Κυριάκος Πιερρακάκης

Αθανάσιος Πετραλιάς

Υπουργός
Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Υφυπουργός
Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	9
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	9
1.1. Μακροοικονομικές εξελίξεις το 2026	9
1.2. Νομισματικές και πιστωτικές εξελίξεις στην Ελλάδα το 2026	18
1.3. Μακροοικονομικές προβλέψεις το 2027	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	27
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	27
2.1. Εκτιμήσεις 2026	27
2.1.1. Κρατικός Προϋπολογισμός	30
Έσοδα - Ανάλυση σε δημοσιονομική βάση	30
Δαπάνες - Ανάλυση σε δημοσιονομική βάση	33
2.1.2. Λοιποί υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης	36
2.1.3. Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της Γενικής Κυβέρνησης προς τρίτους	37
2.2. Προβλέψεις 2027	39
2.2.1. Κρατικός Προϋπολογισμός	40
Έσοδα - Ανάλυση σε δημοσιονομική βάση	40
Δαπάνες - Ανάλυση σε δημοσιονομική βάση	42
2.2.2. Λοιποί υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης	45
2.2.3. Επισκόπηση δαπανών και εσόδων	46
2.2.4. Προϋπολογισμός επιδόσεων	46
2.2.5. Λειτουργική ταξινόμηση του προϋπολογισμού	47
2.2.6. Ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στον προϋπολογισμό - Green Budgeting	47
2.3. Δημοσιονομικές παρεμβάσεις	47
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	57
ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ	57
3.1. Σύνθεση δημοσίου χρέους	58
3.1.1. Το χρέος της Κεντρικής Διοίκησης και της Γενικής Κυβέρνησης	58
3.1.2. Δομή και χαρακτηριστικά του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης	59
3.2. Δαπάνες εξυπηρέτησης χρέους	59
3.3. Οι αγορές τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου	60
3.3.1. Πρωτογενής αγορά τίτλων	61
3.3.2. Δευτερογενής αγορά τίτλων	61
3.4. Βασικές κατευθύνσεις δανεισμού και διαχειριστικών στόχων για το 2027	61

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Διάγραμμα 1.1.: Ετήσιος ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ στα κράτη - μέλη της ΕΕ	9
Διάγραμμα 1.2.: Απόκλιση τριμηνιαίου ΑΕΠ και συνιστωσών Ελλάδας - Ευρωζώνης	10
Διάγραμμα 1.3.: Τελική εγχώρια ζήτηση στις χώρες της Ευρωζώνης, 2024 και 2025	12
Διάγραμμα 1.4.: Ανάλυση του ετήσιου ρυθμού μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ κατά συνιστώσα	13
Διάγραμμα 1.5.: Εξέλιξη της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας κατά βασικό κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	13
Διάγραμμα 1.6.: Εξέλιξη διεθνών τιμών ενέργειας	15
Διάγραμμα 1.7.: Εξέλιξη του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και των επιμέρους ισοζυγίων	16
Διάγραμμα 1.8.: Επενδύσεις ως % του ΑΕΠ στην Ελλάδα και την Ευρωζώνη και επενδυτική απόκλιση	22
Διάγραμμα 1.9.: Ετήσιος ρυθμός μεταβολής του πραγματικού κατά κεφαλήν ΑΕΠ - Ελλάδα, ΕΕ και Ευρωζώνη	23
Διάγραμμα 3.1.: Χρονοδιάγραμμα λήξης χρέους της Κεντρικής Διοίκησης την 31η.8.2026	59

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1.1.: Βασικές διεθνείς μακροοικονομικές προβλέψεις και παραδοχές	21
Πίνακας 1.2.: Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας	24
Πίνακας 2.1.: Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA	28
Πίνακας 2.2.: Εξέλιξη ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης	38
Πίνακας 2.3.: Εξέλιξη εκκρεμών επιστροφών φόρων	38
Πίνακας 2.4.: Πορεία καθαρών δαπανών	40
Πίνακας 2.5.: Κυριότερες μόνιμες δημοσιονομικές παρεμβάσεις 2026 - 2027	54
Πίνακας 3.1.: Σύνθεση δημοσίου χρέους	58
Πίνακας 3.2.: Ύψος δαπανών για τόκους χρέους	60

Σημείωση: Ενδεχόμενες διαφορές ποσών ή ποσοστών στους πίνακες οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

**Γνώμη του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου
(παρ. 4α του άρθρου 2 και παρ. 2 του άρθρου 58 του ν.4270/2014, Α' 143)**

Το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο υιοθετεί τις μακροοικονομικές προβλέψεις στις οποίες βασίζεται το προσχέδιο του κρατικού προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2027, ενώ παράλληλα, κατόπιν αξιολόγησης των δημοσιονομικών προβλέψεων, διαπιστώνει τη συμμόρφωση αυτών με τους ειδικούς αριθμητικούς δημοσιονομικούς κανόνες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

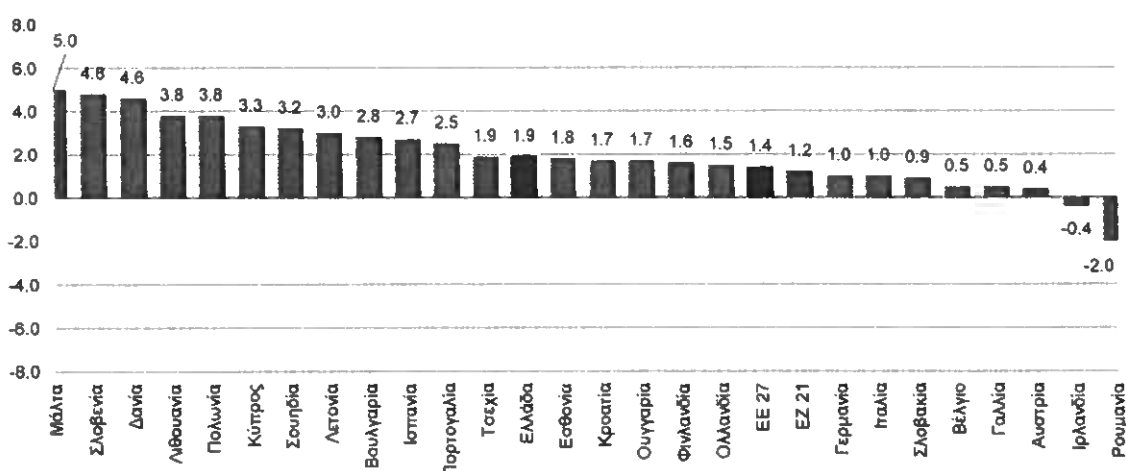
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

1.1. Μακροοικονομικές εξελίξεις το 2026

Το 2026 το διεθνές οικονομικό περιβάλλον διέπεται από αυξημένη γεωπολιτική αβεβαιότητα, διαταραχές στις αγορές ενέργειας και ενίσχυση των περιορισμών στο διεθνές εμπόριο. Οι συνεχιζόμενες γεωπολιτικές εντάσεις στην Ουκρανία και στη Μέση Ανατολή επηρέασαν τις διεθνείς ενεργειακές αγορές και τις θαλάσσιες εμπορικές ροές, ιδίως μέσω των Στενών του Ορμούζ, από όπου διέρχεται περίπου το ένα πέμπτο της παγκόσμιας προσφοράς πετρελαίου. Οι εξελίξεις αυτές συνετέλεσαν σε ισχυρές διακυμάνσεις και σημαντικές αυξήσεις των τιμών της ενέργειας καθώς και σε περαιτέρω προσαρμογές των παγκοσμίων εφοδιαστικών αλυσίδων, με αρνητικές επιδράσεις στην οικονομική δραστηριότητα και στο διεθνές εμπόριο. Παράλληλα, οι περιορισμοί στην προσφορά λιπασμάτων από την περιοχή του Περσικού Κόλπου άσκησαν πρόσθετες ανοδικές πιέσεις στις διεθνείς τιμές των τροφίμων και κατ' επέκταση στον πληθωρισμό. Στο πεδίο της εμπορικής πολιτικής η αυξημένη αβεβαιότητα ως προς το διεθνές εμπορικό πλαίσιο επηρεάζει αρνητικά τις επενδυτικές αποφάσεις.

Η αύξηση των διεθνών τιμών της ενέργειας ανέκοψε εντός του 2026 την προηγούμενη πορεία αποκλιμάκωσης του πληθωρισμού, ενισχύοντας εκ νέου τις πιέσεις από την πλευρά της προσφοράς. Η αντιμετώπιση των εν λόγω πιέσεων μέσω της νομισματικής πολιτικής καθίσταται δυσχερέστερη σε συνθήκες ταυτόχρονης επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας. Στην Ευρωζώνη ο εναρμονισμένος πληθωρισμός διαμορφώθηκε σε 3,2% τον Μάιο 2026, 2,8% τον Ιούνιο, 2,9% τον Ιούλιο και 3,2% τον Αύγουστο, ενώ τον τελευταίο μήνα ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των τιμών της ενέργειας ανήλθε σε 14,3%. Υπό τις συνθήκες αυτές η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) διέκοψε τον κύκλο χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής και προέβη σε αυξήσεις των βασικών επιτοκίων κατά 25 μονάδες βάσης τον Ιούνιο και τον Σεπτέμβριο 2026, με το επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων να διαμορφώνεται σε 2,5%.

Διάγραμμα 1.1.: Ετήσιος ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ στα κράτη - μέλη της ΕΕ, 2ο τρίμηνο 2026 (%)

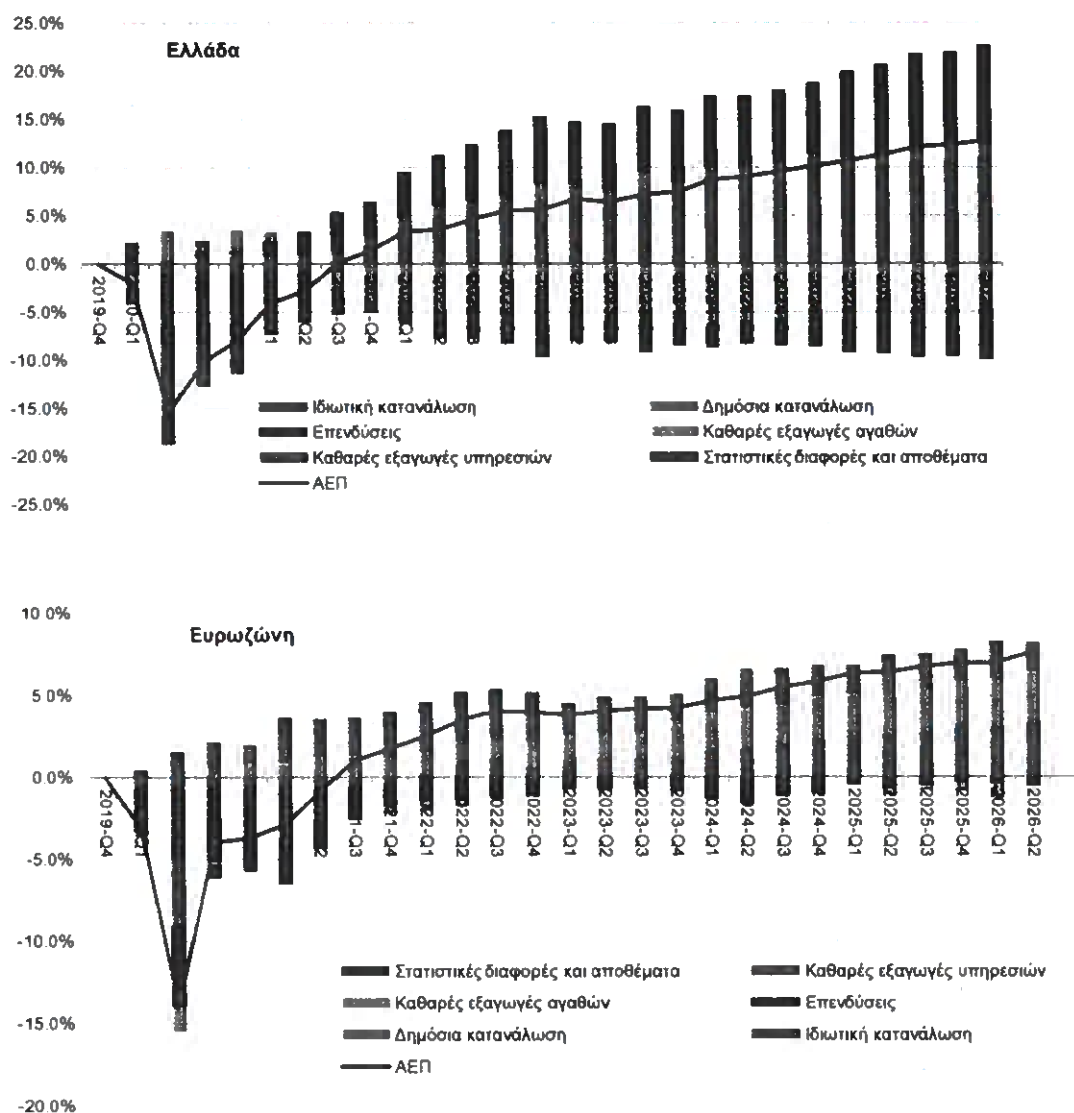

Πηγή: Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί (ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat), επεξεργασία Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Παρά την αυξημένη αβεβαιότητα η ελληνική οικονομία διατηρεί θετικό ρυθμό μεγέθυνσης, υψηλότερο από τους αντίστοιχους μέσους όρους της Ευρωζώνης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Η εξέλιξη αυτή

συνεχίζει την τάση των προηγούμενων ετών, δεδομένου ότι κατά την περίοδο 2021 - 2025 ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του πραγματικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) της Ελλάδας υπερέβη τους αντίστοιχους ρυθμούς της Ευρωζώνης¹ και της ΕΕ. Ειδικότερα, κατά το 2ο τρίμηνο του 2026, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat)², ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ της Ελλάδας διαμορφώθηκε σε 1,9% έναντι 1,2% στην Ευρωζώνη και 1,4% στην ΕΕ, όπως αποτυπώνεται στο Διάγραμμα 1.1.

Διάγραμμα 1.2.: Απόκλιση τριμηνιαίου ΑΕΠ και συνιστωσών Ελλάδας - Ευρωζώνης Q4 2019 - Q2 2026 (σταθερές τιμές, εποχικά διορθωμένα στοιχεία, ως % του ΑΕΠ 4ου τριμήνου 2019)

Σημείωση: Η γραμμή αποτυπώνει τη συνολική μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ σε σύγκριση με το 4ο τρίμηνο του 2019, ενώ οι ράβδοι αποτυπώνουν τη συμβολή των επιμέρους συνιστωσών στην εν λόγω μεταβολή.

Πηγή: Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί (ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat), επεξεργασία Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Οι ρυθμοί μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ κατά το 2ο τρίμηνο του 2026 παρουσιάζουν σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των κρατών - μελών της ΕΕ. Οι υψηλότεροι ετήσιοι ρυθμοί μεταβολής κατεγράφησαν στη Μάλτα (5,0%), στη Σλοβενία (4,8%) και στη Δανία (4,6%). Αντίθετα, στις μεγαλύτερες οικονομίες της Ευρωζώνης οι ρυθμοί μεγέθυνσης παρέμειναν χαμηλότεροι, με το ΑΕΠ να αυξάνεται

¹ Από την 1η Ιανουαρίου 2026 η Ευρωζώνη περιλαμβάνει και τη Βουλγαρία - ΕΖ21.

² Eurostat, Euro Indicators, GDP main aggregates, September 2026.

κατά 1,0% στη Γερμανία και στην Ιταλία και κατά 0,5% στη Γαλλία, ενώ αντίστοιχα χαμηλοί ρυθμοί κατεγράφησαν στο Βέλγιο (0,5%) και στην Αυστρία (0,4%). Αρνητική ετήσια μεταβολή κατεγράφη στη Ρουμανία (-2,0%) και στην Ιρλανδία (-0,4%). Στην περίπτωση της Ιρλανδίας η εν λόγω μεταβολή ακολούθησε τη σημαντική υποχώρηση του ΑΕΠ κατά 13,4% σε ετήσια βάση το 1ο τρίμηνο του 2026.

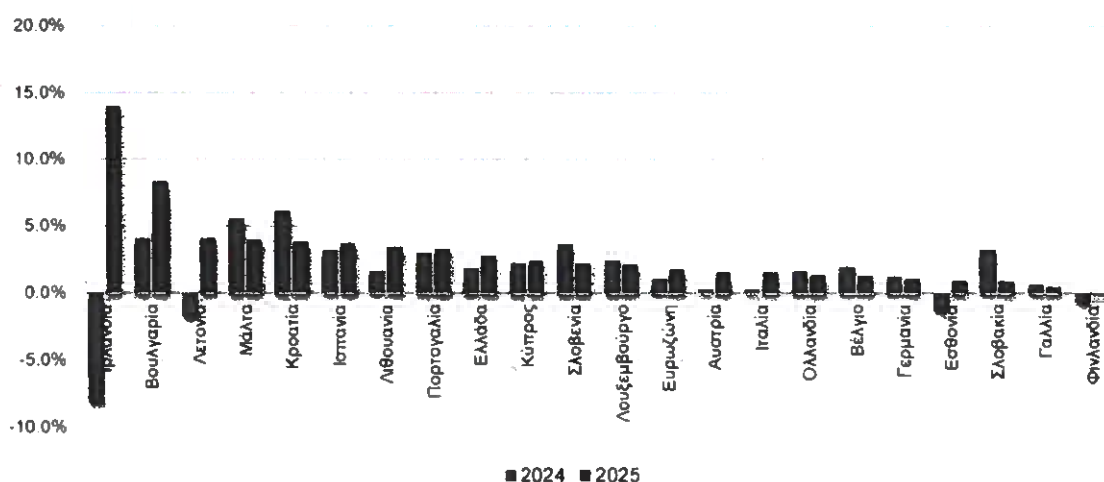
Πέρα από τη σύγκριση των τρεχόντων ρυθμών μεγέθυνσης, η σωρευτική εξέλιξη του πραγματικού ΑΕΠ μετά το 2019 αποτυπώνει τη διαφοροποίηση της αναπτυξιακής πορείας της Ελλάδας έναντι της Ευρωζώνης. Η εξέλιξη του πραγματικού ΑΕΠ και η συμβολή των επιμέρους συνιστωσών του συγκριτικά με το προ πανδημίας επίπεδο του 4ου τριμήνου του 2019 παρουσιάζονται στο Διάγραμμα 1.2. για την Ελλάδα και την Ευρωζώνη.

Το 2ο τρίμηνο του 2026 αποτέλεσε το εικοστό πρώτο διαδοχικό τρίμηνο θετικού ετήσιου ρυθμού μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ από το 2ο τρίμηνο του 2021. Ο ετήσιος ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ διαμορφώθηκε σε 1,9%, με την ιδιωτική κατανάλωση και τις επενδύσεις παγίου κεφαλαίου να αποτελούν τις βασικές συνιστώσες της εγχώριας ζήτησης. Το εν λόγω τρίμηνο ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου αυξήθηκε κατά 6,1% σε σύγκριση με το 2ο τρίμηνο του 2025, ενώ η κατανάλωση των νοικοκυριών αυξήθηκε κατά 1,7% και η καταναλωτική δαπάνη της Γενικής Κυβέρνησης κατά 1,0%. Επιπλέον, οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 2,2%, με τις εξαγωγές αγαθών να καταγράφουν αύξηση 6,6%. Παράλληλα, οι ταξιδιωτικές εισπράξεις κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουνίου 2026 διαμορφώθηκαν σε 8,6 δισ. ευρώ, αυξημένες κατά 12,3% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2025.

Η άμεση έκθεση της ελληνικής οικονομίας στις δασμολογικές μεταβολές των ΗΠΑ παραμένει σχετικά περιορισμένη, καθ' όσον οι εξαγωγές αγαθών προς τις ΗΠΑ αντιστοιχούσαν το 2025 σε 4,9% της συνολικής αξίας των ελληνικών εξαγωγών αγαθών. Οι σημαντικότεροι εξωτερικοί κίνδυνοι για την οικονομική δραστηριότητα το 2026 συσχετίζονται κυρίως με τις εξελίξεις στις διεθνείς αγορές ενέργειας και διαχέονται στην ελληνική οικονομία μέσω τριών βασικών διαύλων: των τιμών εισαγόμενης ενέργειας και των συνακόλουθων πληθωριστικών πιέσεων, της επίδρασης της οικονομικής επιβράδυνσης των εμπορικών εταίρων στην εξωτερική ζήτηση και των επιδράσεων του υψηλότερου ενεργειακού κόστους στις διεθνείς τιμές βασικών εμπορευμάτων και τροφίμων. Η ισχυρότερη σωρευτική εξέλιξη του πραγματικού ΑΕΠ στην Ελλάδα συνοδεύθηκε και από ισχυρότερη δυναμική της τελικής εγχώριας ζήτησης κατά την προηγούμενη διετία.

Η τελική εγχώρια ζήτηση, η οποία περιλαμβάνει την ιδιωτική και τη δημόσια τελική καταναλωτική δαπάνη καθώς και τον ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου, αυξήθηκε στην Ευρωζώνη κατά 1,7% το 2025 έναντι 1,0% το 2024. Στην Ελλάδα ο αντίστοιχος ρυθμός αύξησης διαμορφώθηκε σε 2,8% το 2025 από 1,8% το 2024, υπερβαίνοντας κατά 1,1 ποσοστιαίες μονάδες τον αντίστοιχο ρυθμό της Ευρωζώνης (Διάγραμμα 1.3.). Η αύξηση κατά 0,7% το 2025 της εγχώριας ζήτησης στην Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένης της μεταβολής των αποθεμάτων, αντανάκλα την αρνητική επίδραση της μεταβολής των αποθεμάτων. Η εξέταση της τελικής εγχώριας ζήτησης επιτρέπει την αποτύπωση της εξέλιξης των βασικών συνιστωσών της εγχώριας δαπάνης χωρίς την επίδραση των αποθεμάτων, τα οποία εμφανίζουν αυξημένη μεταβλητότητα.

Διάγραμμα 1.3.: Τελική εγχώρια ζήτηση στις χώρες της Ευρωζώνης, 2024 και 2025
(ετήσια μεταβολή σε όρους όγκου, %)

Πηγή: Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί (Eurostat, namq_10_gdp), επεξεργασία Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

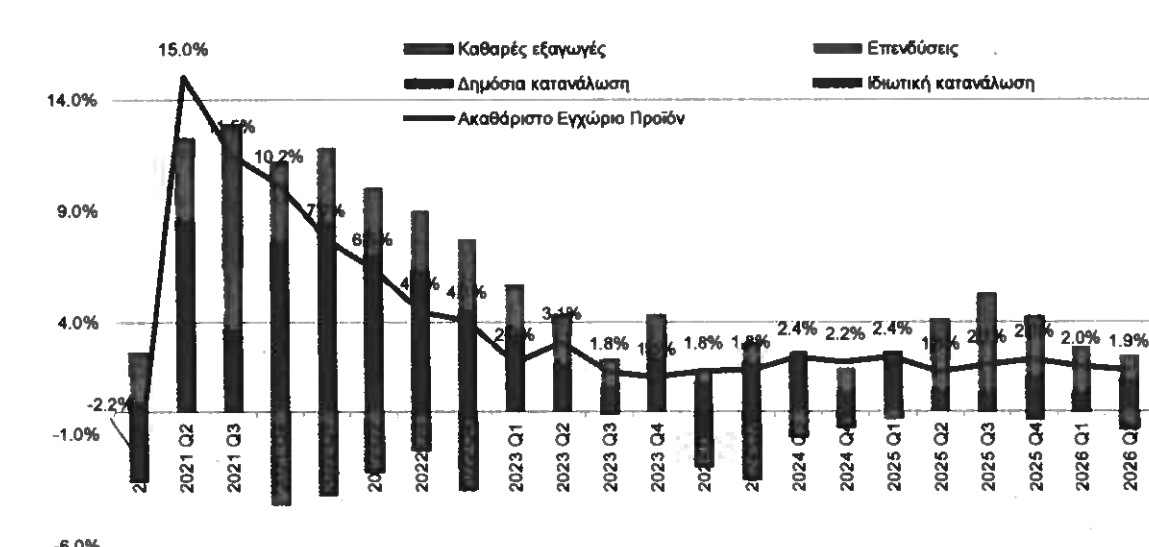
Η δυναμική της εγχώριας ζήτησης διατηρήθηκε και κατά το 1ο εξάμηνο του 2026, με κύρια συμβολή από τις επενδύσεις παγίου κεφαλαίου και από την ιδιωτική κατανάλωση. Κατά το 1ο εξάμηνο του 2026 το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 1,9% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2025 έναντι αύξησης 2,1% το 1ο εξάμηνο του 2025 σε σύγκριση με το αντίστοιχο του 2024. Ο αντίστοιχος ρυθμός μεταβολής διαμορφώθηκε σε 1,1% στην ΕΕ και σε 0,9% στην Ευρωζώνη. Οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου παρουσίασαν τη μεγαλύτερη θετική επίδραση στη μεταβολή του ΑΕΠ κατά 1,6 ποσοστιαίες μονάδες, καταγράφοντας αύξηση 9,0% σε ετήσια βάση. Η συνολική τελική καταναλωτική δαπάνη αυξήθηκε κατά 1,1% και συνέβαλε κατά 1,0 ποσοστιαία μονάδα, με την κατανάλωση των νοικοκυριών να αυξάνεται κατά 0,9% και τη δημόσια κατανάλωση κατά 2,4%.

Στον εξωτερικό τομέα οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 2,4% σε όρους όγκου κατά το 1ο εξάμηνο του 2026, ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 3,0%. Οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν κατά 4,9% και οι εξαγωγές υπηρεσιών κατά 0,5%, ενώ οι αντίστοιχες μεταβολές των εισαγωγών διαμορφώθηκαν σε 1,9% και σε 5,4%.

Κατά το 2ο τρίμηνο του 2026 η κατανάλωση των νοικοκυριών αυξήθηκε κατά 1,7% σε ετήσια βάση έναντι 0,2% το 1ο τρίμηνο, ενώ οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου αυξήθηκαν κατά 6,1% σε ετήσια βάση, μετά από αύξηση κατά 12,1% το 1ο τρίμηνο, σε ένα περιβάλλον συνεχιζόμενης υλοποίησης επενδυτικών δαπανών μέσω του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΑΠΔΕ), στο οποίο εντάσσονται και πόροι του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF). Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 2,2%, με αύξηση των εξαγωγών αγαθών κατά 6,6% και με μείωση των εξαγωγών υπηρεσιών κατά 1,7%. Οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 3,7%, με τις εισαγωγές αγαθών να αυξάνονται κατά 2,0% και των υπηρεσιών κατά 8,3%.

Σε τρέχουσες τιμές το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών στους εθνικούς λογαριασμούς περιορίστηκε σε 2,5 δισ. ευρώ το 2ο τρίμηνο του 2026 από 2,7 δισ. ευρώ το αντίστοιχο τρίμηνο του 2025. Η συγκεκριμένη εξέλιξη αντανάκλα την ταχύτερη αύξηση της αξίας των εξαγωγών έναντι των εισαγωγών (16,7% και 14,1% αντίστοιχα). Η διαφοροποίηση συγκριτικά με τις μεταβολές σε όρους όγκου αντανάκλα την επίδραση των μεταβολών των σχετικών τιμών. Η σύνθεση της μεγέθυνσης κατά την περίοδο μετά την πανδημία και η μεταβολή της σχετικής συμβολής των επιμέρους συνιστωσών του ΑΕΠ αποτυπώνονται στο Διάγραμμα 1.4.

Διάγραμμα 1.4.: Ανάλυση του ετήσιου ρυθμού μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ κατά συνιστώσα, Q1 2021 - Q2 2026

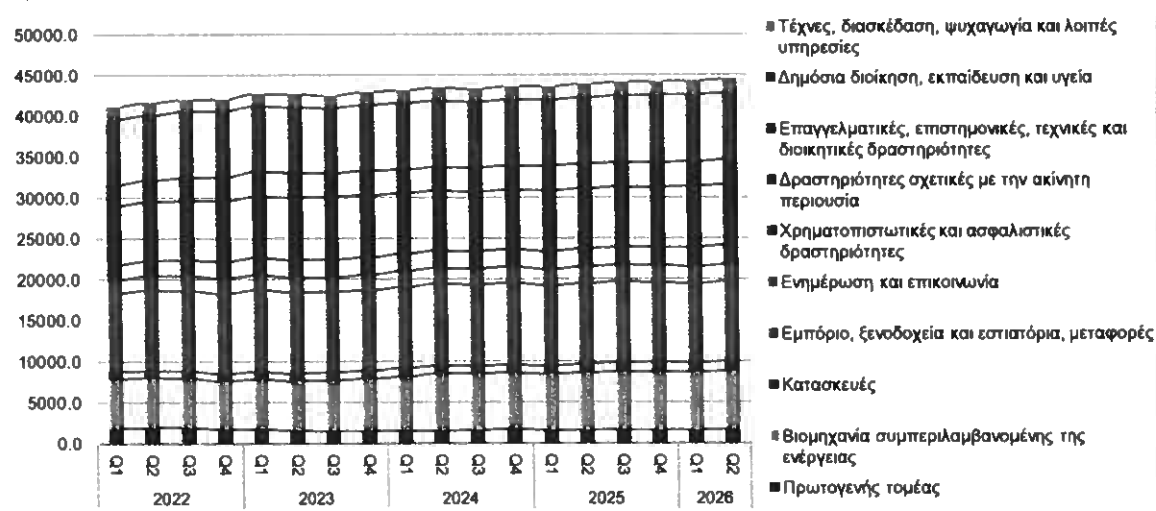
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, επεξεργασία Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Κατά το 2ο τρίμηνο του 2026 η ιδιωτική κατανάλωση και ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου είχαν τις μεγαλύτερες θετικές επιδράσεις, κατά 1,2 και 1,1 ποσοστιαίες μονάδες αντίστοιχα, ενώ η δημόσια κατανάλωση συνέβαλε κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες. Η επίδραση του εξωτερικού τομέα ήταν αρνητική, δεδομένου ότι σε όρους όγκου οι εισαγωγές αυξήθηκαν ταχύτερα από τις εξαγωγές.

Για το σύνολο του 2026 ο ρυθμός αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ εκτιμάται σε 2,0%. Οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου προβλέπεται να αυξηθούν κατά 7,7%, οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών κατά 2,9%, η ιδιωτική κατανάλωση κατά 1,4% και η δημόσια κατανάλωση κατά 1,1%.

Η εικόνα που προκύπτει από την πλευρά της ζήτησης συμπληρώνεται από την εξέλιξη της παραγωγικής δραστηριότητας κατά κλάδο. Η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) αυξήθηκε κατά 1,6% το 1ο εξάμηνο του 2026 σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2025.

Διάγραμμα 1.5.: Εξέλιξη της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας κατά βασικό κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, Q1 2022 - Q2 2026 (αλυσωτοί δείκτες όγκου, εποχικά διορθωμένα στοιχεία, εκατ. ευρώ)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, επεξεργασία Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Το Διάγραμμα 1.5. παρουσιάζει την εξέλιξη της ΑΠΑ κατά βασικό κλάδο οικονομικής δραστηριότητας από το 1ο τρίμηνο του 2022 έως το 2ο τρίμηνο του 2026.

Κατά το 2ο τρίμηνο του 2026 η ΑΠΑ αυξήθηκε κατά 1,5% έναντι του αντίστοιχου τριμήνου του 2025. Οι υψηλότεροι ετήσιοι ρυθμοί μεταβολής κατεγράφησαν στις κατασκευές (12,9%), στις χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες (6,7%), στην ενημέρωση και επικοινωνία (4,3%) καθώς και στις τέχνες, στη διασκέδαση και στις λοιπές υπηρεσίες (3,2%). Στον πρωτογενή τομέα η ΑΠΑ αυξήθηκε κατά 4,5% μετά από μείωση 0,8% το 1ο τρίμηνο, ενώ στη βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας, αυξήθηκε κατά 2,1%. Αντίθετα, στην ομάδα εμπορίου, μεταφορών, καταλυμάτων και εστίασης κατεγράφη μείωση κατά 1,4%. Σε ευρύτερη κλαδική ανάλυση η ΑΠΑ αυξήθηκε κατά 3,6% στον δευτερογενή τομέα και κατά 0,7% στον τριτογενή.

Η εξακολούθηση της οικονομικής μεγέθυνσης και η αύξηση της δραστηριότητας σε σημαντικούς κλάδους συνοδεύτηκαν από περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών στην αγορά εργασίας. Με βάση τις εποχικά διορθωμένες μηνιαίες εκτιμήσεις της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), ο αριθμός των απασχολούμενων την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2026 ήταν κατά μέσο όρο αυξημένος κατά 0,9% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2025. Παράλληλα, σύμφωνα με το πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ, το ισοζύγιο αναγγελιών προσλήψεων και αποχωρήσεων κατά το 1ο επτάμηνο του 2026 ήταν θετικό κατά 323.136 θέσεις έναντι 319.843 θέσεων την αντίστοιχη περίοδο του 2025. Οι αναγγελίες προσλήψεων ανήλθαν σε 1.994.155 και οι αποχωρήσεις σε 1.671.019.

Σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, το 2ο τρίμηνο του 2026 ο αριθμός των απασχολούμενων ανήλθε σε 4.414.364 άτομα, αυξημένος κατά 0,6% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους, ενώ ο αριθμός των ανέργων μειώθηκε κατά 7,8%, σε 379.670 άτομα. Το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε σε 7,9% από 8,6% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2025. Με βάση τις εποχικά διορθωμένες μηνιαίες εκτιμήσεις, το ποσοστό ανεργίας τον Αύγουστο 2026 διαμορφώθηκε σε 7,4% έναντι 8,8% τον Αύγουστο 2025.

Παράλληλα με την αύξηση της απασχόλησης, συνεχίστηκε η άνοδος των ονομαστικών μισθών. Ο νομοθετημένος κατώτατος μισθός αυξήθηκε από την 01η.4.2026 κατά 4,55% και συγκεκριμένα από 880 σε 920 ευρώ, ενώ το κατώτατο ημερομίσθιο των εργατοτεχνιτών αυξήθηκε από 39,30 ευρώ σε 41,09 ευρώ. Σε σύγκριση με το 2019 ο κατώτατος μισθός έχει αυξηθεί σωρευτικά κατά 41,5%. Η στόχευση για την επόμενη περίοδο συνίσταται στην περαιτέρω αναπροσαρμογή αυτού σε 960 ευρώ από τον Απρίλιο 2027, ώστε να διαμορφωθεί σε 1.000 ευρώ έως τον Ιανουάριο 2028.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ετήσιας έκθεσης του πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗ για το 2025, ο μέσος μηνιαίος μισθός των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα διαμορφώθηκε σε 1.363 ευρώ, αυξημένος κατά 30,3% σε σύγκριση με το 2019, ενώ ο μέσος μισθός πλήρους απασχόλησης ανήλθε σε 1.516 ευρώ. Για το 2026 οι αμοιβές εξαρτημένης εργασίας ανά εργαζόμενο εκτιμάται ότι θα αυξηθούν κατά 3,7%, ενώ οι συνολικές αμοιβές εξαρτημένης εργασίας κατά 4,4%.

Παράλληλα, η ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης και ο περιορισμός της φοροδιαφυγής, μέσω της διεύρυνσης των ηλεκτρονικών συναλλαγών, της ψηφιοποίησης της φορολογικής διοίκησης και της αξιοποίησης νέων εργαλείων διασταυρώσεων και ελέγχου, έχουν συμβάλει στη δημιουργία πρόσθετου δημοσιονομικού χώρου. Η εν λόγω εξέλιξη επιτρέπει την εφαρμογή παρεμβάσεων μείωσης των φορολογικών βαρών, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η αναμόρφωση της κλίμακας φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων από το φορολογικό έτος 2026, με διαφοροποιήσεις ανάλογα με τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων και την ηλικία των φορολογουμένων.

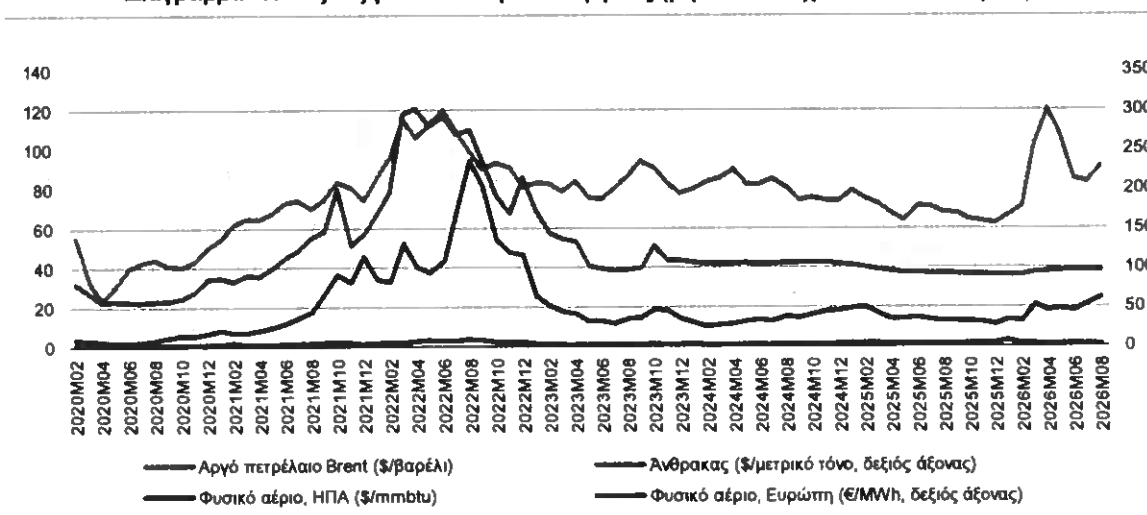
Η εξέλιξη των ονομαστικών εισοδημάτων και του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών πρέπει, ωστόσο, να αξιολογείται συνδυαστικά με την πορεία του επιπέδου των τιμών. Για το σύνολο του 2026 και με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία έως το τέλος Αυγούστου, ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) εκτιμάται σε 3,6% και του εθνικού Δείκτη Τιμών

Καταναλωτή (ΔΤΚ) σε 3,8%. Οι πληθωριστικές πιέσεις ενισχύθηκαν κατά τους πρώτους μήνες του έτους εν μέσω συνθηκών σημαντικής αύξησης των διεθνών τιμών της ενέργειας. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ³, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του ΔΤΚ αυξήθηκε από 2,7% τον Φεβρουάριο 2026 σε 3,9% τον Μάρτιο και σε 5,4% τον Απρίλιο. Στη συνέχεια, υποχώρησε σε 5,2% τον Μάιο, σε 4,4% τον Ιούνιο και σε 3,4% τον Ιούλιο, ενώ τον Αύγουστο διαμορφώθηκε σε 3,8%.

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2026 ο μέσος ρυθμός μεταβολής του ΔΤΚ διαμορφώθηκε σε 3,9% έναντι 2,6% την αντίστοιχη περίοδο του 2025. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις κατεγράφησαν στην ομάδα «Στέγαση» (8,1%), στην ομάδα «Μεταφορές» (6,8%) και στις υπηρεσίες εστίασης και διαμονής (6,7%). Στην ομάδα «Διατροφή και μη αλκοολούχα ποτά» ο μέσος ρυθμός αύξησης των τιμών διαμορφώθηκε σε 3,3%, παρουσιάζοντας αποκλιμάκωση εντός της περιόδου από 5,2% τον Φεβρουάριο σε 0,9% τον Αύγουστο.

Αντίστοιχη εξέλιξη παρουσίασε ο ΕνΔΤΚ και συγκεκριμένα, στην Ελλάδα ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής του κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2026 διαμορφώθηκε σε 3,6% έναντι 3,2% την αντίστοιχη περίοδο του 2025. Σε ετήσια βάση ο ΕνΔΤΚ υποχώρησε σε 2,7% τον Ιούλιο και αυξήθηκε σε 3,7% τον Αύγουστο. Στην Ευρωζώνη ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του ΕνΔΤΚ διαμορφώθηκε τον Αύγουστο σε 3,2%.

Διάγραμμα 1.6.: Εξέλιξη διεθνών τιμών ενέργειας (μηνιαία στοιχεία επιπέδου τιμών)

Πηγή: Intercontinental Exchange (ICE), Παγκόσμια Τράπεζα, Commodity Markets, μηνιαίες τιμές, Σεπτέμβριος 2026

Καθοριστικός εξωγενής παράγοντας για την εξέλιξη των τιμών κατά το 2026 ήταν η σημαντική μεταβολή των διεθνών τιμών της ενέργειας, η πορεία των οποίων παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 1.6. Οι διεθνείς τιμές της ενέργειας κατέγραψαν σημαντική άνοδο κατά το 2026, αντανακλώντας την αυξημένη γεωπολιτική αβεβαιότητα στη Μέση Ανατολή και τις διαταραχές στις θαλάσσιες εμπορικές ροές μέσω των Στενών του Ορμούζ. Η μέση μηνιαία τιμή του αργού πετρελαίου Brent αυξήθηκε από 66,8 δολάρια ανά βαρέλι τον Ιανουάριο 2026 σε 103,7 δολάρια τον Μάρτιο και σε 120,4 δολάρια τον Απρίλιο, στο υψηλότερο επίπεδο από τον Απρίλιο 2012. Στη συνέχεια, αποκλιμακώθηκε σε 85,4 δολάρια τον Ιούνιο και σε 83,4 δολάρια τον Ιούλιο, πριν αυξηθεί εκ νέου σε 90,9 δολάρια τον Αύγουστο. Η μέση τιμή του Αυγούστου ήταν υψηλότερη κατά 33% περίπου έναντι του αντίστοιχου μήνα του 2025, ενώ στις αρχές Σεπτεμβρίου οι τιμές διαμορφώθηκαν εκ νέου σε επίπεδα άνω των 100 δολαρίων ανά βαρέλι.

Ανοδική ήταν και η πορεία των τιμών του φυσικού αερίου στην Ευρώπη. Η μέση μηνιαία τιμή Title Transfer Facility (TTF), μετά τη σημαντική αποκλιμάκωση που είχε καταγραφεί έως το τέλος του 2025,

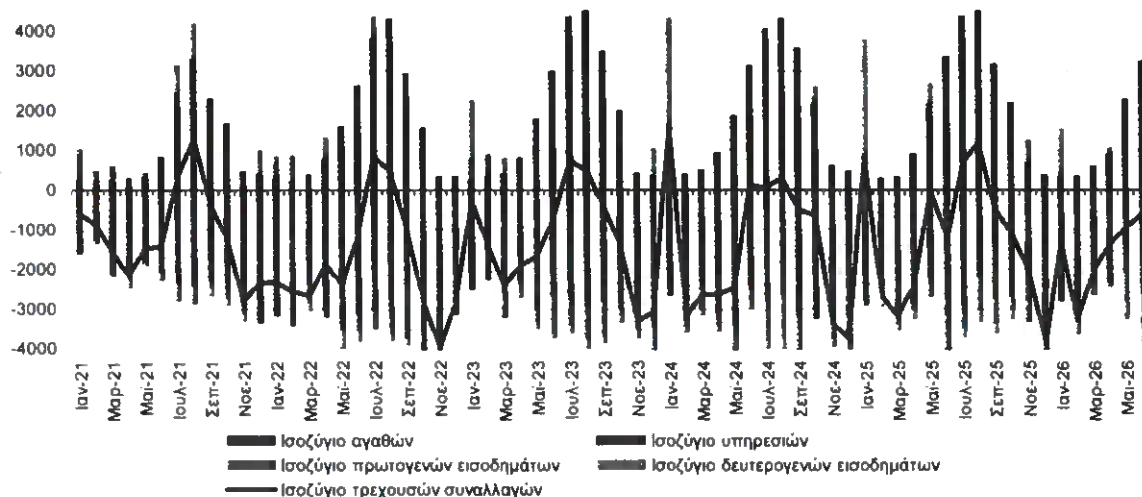
³ Από τον Ιανουάριο 2026 ο ΔΤΚ και ο ΕνΔΤΚ καταρτίζονται βάσει της ταξινόμησης COICOP 2018. Παράλληλα, το έτος αναφοράς του ΕνΔΤΚ μεταβλήθηκε σε 2025=100 και εντάχθηκαν στους δείκτες οι δαπάνες για τυχερά παίγνια (ΕΛΣΤΑΤ, 10.02.2026).

αυξήθηκε από 27,6 ευρώ ανά μεγαβατώρα τον Δεκέμβριο 2025 σε 52,9 ευρώ ανά μεγαβατώρα τον Μάρτιο 2026. Μετά από μερική αποκλιμάκωση κατά την άνοιξη, οι τιμές επανήλθαν σε ανοδική τροχιά αντανακλώνοντας τόσο τις γεωπολιτικές εξελίξεις όσο και τις αυξημένες ανάγκες αναπλήρωσης των ευρωπαϊκών αποθεμάτων ενόψει του χειμώνα. Τον Αύγουστο η μέση τιμή διαμορφώθηκε σε 62,1 ευρώ ανά μεγαβατώρα, σχεδόν διπλάσια σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2025, ενώ στις αρχές Σεπτεμβρίου ανήλθε σε 75,6 ευρώ ανά μεγαβατώρα.

Η τιμή του άνθρακα κατέγραψε ηπιότερη άνοδο, ενώ η τιμή του φυσικού αερίου στις ΗΠΑ (Henry Hub) παρέμεινε σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα, μετά από την πρόσκαιρη αύξηση που κατεγράφη στις αρχές του 2026.

Πέρα από την επίδρασή τους στον πληθωρισμό και στο κόστος παραγωγής, οι διεθνείς ενεργειακές τιμές και οι συνθήκες εξωτερικής ζήτησης επηρεάζουν και το εξωτερικό ισοζύγιο της ελληνικής οικονομίας. Η εξέλιξη του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και των επιμέρους ισοζυγίων παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 1.7.

Διάγραμμα 1.7.: Εξέλιξη του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και των επιμέρους ισοζυγίων (εκατ. ευρώ, τρέχουσες τιμές, μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, επεξεργασία Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Κατά το 1ο εξάμηνο του 2026 το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αυξήθηκε κατά 1,0 δισ. ευρώ περίπου σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2025 και διαμορφώθηκε σε 9,5 δισ. ευρώ, αντιστοιχώντας σε 7,7% του ΑΕΠ της ίδιας περιόδου έναντι 7,3% το 1ο εξάμηνο του 2025. Η διεύρυνση του ελλείμματος προήλθε κυρίως από τη μεταβολή του ισοζυγίου δευτερογενών εισοδημάτων από πλεονασματικό σε ελλειμματικό και, σε μικρότερο βαθμό, από την αύξηση του ελλείμματος του ισοζυγίου πρωτογενών εισοδημάτων. Οι εξελίξεις αυτές αντισταθμίστηκαν εν μέρει από τη μείωση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών και από την αύξηση του πλεονάσματος του ισοζυγίου υπηρεσιών.

Το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών αυξήθηκε κατά 0,4 δισ. ευρώ και συγκεκριμένα, από 7,4 δισ. ευρώ το 1ο εξάμηνο του 2025 σε 7,8 δισ. ευρώ το αντίστοιχο διάστημα του 2026. Στην εν λόγω εξέλιξη συνέβαλε η αύξηση των ταξιδιωτικών εισπράξεων, οι οποίες την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουνίου 2026 παρουσίασαν αύξηση κατά 12,3% σε ετήσια βάση.

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (Economic Sentiment Indicator - ESI) στην Ελλάδα διατηρήθηκε κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2026 σε επίπεδο υψηλότερο από τον μακροχρόνιο μέσο όρο του καθώς και από τον αντίστοιχο μέσο όρο της Ευρωζώνης. Ειδικότερα, διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο σε 107,0 μονάδες έναντι 107,4 μονάδων την αντίστοιχη περίοδο του 2025 και σε 106,9 μονάδες τον Αύγουστο. Στην Ευρωζώνη ο αντίστοιχος δείκτης διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο σε 96,7 μονάδες την

ίδια περίοδο και σε 98,4 μονάδες τον Αύγουστο. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ορίζει τις 100 μονάδες ως τον μακροχρόνιο μέσο όρο του δείκτη και κατά συνέπεια, η σύγκριση με το εν λόγω επίπεδο είναι προσφορότερη από μία αξιολογική σύγκριση των απόλυτων επιπέδων Ελλάδας και Ευρωζώνης.

Στην Ελλάδα, σε επίπεδο επιμέρους δεικτών εμπιστοσύνης, η μεγαλύτερη βελτίωση έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2025 κατεγράφη στις κατασκευές και στο λιανικό εμπόριο. Ο δείκτης εμπιστοσύνης στις κατασκευές διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο σε 27,8 μονάδες την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2026 από 17,2 μονάδες την αντίστοιχη περίοδο του 2025, ενώ στο λιανικό εμπόριο αυξήθηκε σε 9,7 μονάδες από 0,7 μονάδες. Στις υπηρεσίες ο αντίστοιχος δείκτης διαμορφώθηκε σε 29,7 μονάδες από 28,9 μονάδες, ενώ στη βιομηχανία παρέμεινε θετικός, στις 4,0 μονάδες. Η καταναλωτική εμπιστοσύνη βελτιώθηκε κατά τους θερινούς μήνες και διαμορφώθηκε σε -43,6 μονάδες τον Αύγουστο.

Θετικές ενδείξεις για τη μεταποιητική δραστηριότητα παρέχει και ο εποχικά προσαρμοσμένος Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (Purchasing Managers' Index - PMI) της S&P Global. Τον Αύγουστο 2026 ο δείκτης για την Ελλάδα διαμορφώθηκε σε 54,4 μονάδες από 54,3 μονάδες τον Ιούλιο, παραμένοντας πάνω από το όριο των 50 μονάδων που διαχωρίζει την επέκταση από τη συρρίκνωση της μεταποιητικής δραστηριότητας. Την ίδια περίοδο ο αντίστοιχος δείκτης για την Ευρωζώνη διαμορφώθηκε σε 52,7 μονάδες.

Στο πεδίο των πιστοληπτικών αξιολογήσεων η Ελλάδα διατηρεί την επενδυτική βαθμίδα εν μέσω σημαντικών αναταραχών στις παγκόσμιες αγορές. Τον Σεπτέμβριο 2026 η DBRS Morningstar επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της χώρας στη βαθμίδα BBB και αναθεώρησε τις τάσεις (trends) σε θετικές από σταθερές. Η Scope Ratings αναβάθμισε την πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας στη βαθμίδα BBB+ από BBB με σταθερές προοπτικές, ενώ η Moody's αναβάθμισε τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας από σταθερές σε θετικές, διατηρώντας την πιστοληπτική αξιολόγηση στη βαθμίδα Baa3. Οι αποφάσεις αυτές συνδέονται, μεταξύ άλλων, με την προβλεπόμενη περαιτέρω ταχεία αποκλιμάκωση του λόγου δημοσίου χρέους προς ΑΕΠ, τη διατήρηση ισχυρών δημοσιονομικών επιδόσεων καθώς και με τη μεγαλύτερη ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας.

Παράλληλα, συνεχίζεται η στρατηγική πρόωρης αποπληρωμής δημοσίου χρέους, το συνολικό δε ύψος των πρόωρων αποπληρωμών για το 2026 αναμένεται να ανέλθει σε 12,8 δισ. ευρώ περίπου. Η εν λόγω στρατηγική επιταχύνει την αποκλιμάκωση του δημοσίου χρέους και περιορίζει τις μελλοντικές χρηματοδοτικές ανάγκες και το κόστος εξυπηρέτησής του.

Στο σκέλος των δημοσίων επενδύσεων το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2026 - 2030 προβλέπει πόρους ύψους 17,1 δισ. ευρώ για τη νέα προγραμματική περίοδο, στους οποίους προστίθενται 5,8 δισ. ευρώ περίπου για την ολοκλήρωση της υλοποίησης των υποχρεώσεων της προηγούμενης περιόδου, διαμορφώνοντας συνολικό πλαίσιο εθνικών πόρων 23 δισ. ευρώ περίπου. Παράλληλα, συνεχίζεται εντός του 2026 η υλοποίηση του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0».

Τον Αύγουστο 2026 υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αίτημα επέκτασης του πεδίου εφαρμογής της υφιστάμενης εθνικής ρήτηρας διαφυγής, ώστε να συμπεριληφθούν δαπάνες που ενισχύουν την ενεργειακή ανθεκτικότητα. Στο πλαίσιο του αιτήματος οι νέες επενδύσεις προβλέπεται να προσεγγίσουν το 1 δισ. ευρώ έως το 2028 και να αφορούν, μεταξύ άλλων, στην αποθήκευση ενέργειας, στην ενεργειακή εξοικονόμηση και στις ενεργειακές υποδομές.

Εξελίξεις καταγράφονται και στην ελληνική κεφαλαιαγορά. Μετά την απόκτηση του ελέγχου της EXAE από τη Europext, τον Απρίλιο 2026 ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών μετονομάστηκε σε Europext Athens στο πλαίσιο της σταδιακής ενσωμάτωσής του στις πανευρωπαϊκές υποδομές του ομίλου. Παράλληλα, η MSCI έχει ανακοινώσει την αναταξινόμηση των ελληνικών δεικτών από την κατηγορία

των αναδυομένων στην κατηγορία των ανεπτυγμένων αγορών, με εφαρμογή κατά την αναθεώρηση των δεικτών τον Μάιο 2027.

1.2. Νομισματικές και πιστωτικές εξελίξεις στην Ελλάδα το 2026

Ο ετήσιος ρυθμός αύξησης του νομισματικού μεγέθους $M3^4$ επιταχύνθηκε σταδιακά κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους και διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο σε 6,8% την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2026 έναντι 5,9% την αντίστοιχη περίοδο του 2025. Η εξέλιξη αυτή αντανακλά κυρίως τη βελτίωση της οικονομικής δραστηριότητας και την ενίσχυση των ονομαστικών εισοδημάτων καθώς και την επέκταση της τραπεζικής χρηματοδότησης. Ειδικότερα, οι καταθέσεις διάρκειας μίας ημέρας⁵ αυξήθηκαν κατά 5,5 δισ. ευρώ περίπου το επτάμηνο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2026, ενώ ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής τους διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο σε 8,2% (Ιαν. - Ιουλ. 2025: 8,1%). Παράλληλα, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των καταθέσεων προθεσμίας επανήλθε σε θετικές τιμές και ενισχύθηκε σταδιακά κατά τη διάρκεια του έτους, με συνέπεια να διαμορφωθεί κατά μέσο όρο σε 1,6% το επτάμηνο Ιανουαρίου - Ιουλίου έναντι μηδενικής τιμής την αντίστοιχη περίοδο του 2025.

Όσον αφορά στις καταθέσεις των επιμέρους τομέων της οικονομίας, οι καταθέσεις των νοικοκυριών κατέγραψαν συνεχείς θετικές μηνιαίες ροές από το 2ο τρίμηνο του 2026 και αυξήθηκαν συνολικά κατά 1,4 δισ. ευρώ την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουλίου έναντι αύξησης 0,8 δισ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2025. Ο ετήσιος ρυθμός αύξησής τους επιταχύνθηκε σε 4,0% κατά μέσο όρο το επτάμηνο του 2026 από 3,0% το ίδιο διάστημα του προηγούμενου έτους. Σε όρους ροών η αύξηση των καταθέσεων μίας ημέρας παρέμεινε ουσιαστικά αμετάβλητη έναντι του 2025, σε 2,6 δισ. ευρώ, ενώ η μείωση των καταθέσεων προθεσμίας περιορίστηκε σε 1,2 δισ. ευρώ από 1,8 δισ. ευρώ το αντίστοιχο επτάμηνο του 2025. Η εξέλιξη στις καταθέσεις προθεσμίας ενδέχεται να υποδηλώνει εξασθένηση της μετατόπισης κεφαλαίων από τις τραπεζικές καταθέσεις προς εναλλακτικές μορφές αποταμίευσης με υψηλότερες αποδόσεις. Αντίστοιχα, οι καταθέσεις των Μη Χρηματοπιστωτικών Επιχειρήσεων (ΜΧΕ) αυξήθηκαν σημαντικά κατά 6,0 δισ. ευρώ περίπου την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2026 έναντι μείωσης κατά 0,5 δισ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2025. Η εν λόγω έντονη άνοδος οφείλεται κυρίως στην αύξηση του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων, στην επέκταση της τραπεζικής χρηματοδότησης προς τον επιχειρηματικό τομέα και, πιο πρόσφατα, στην ενίσχυση των κρατικών μεταβιβάσεων προς τις επιχειρήσεις. Ως αποτέλεσμα, ο ετήσιος ρυθμός αύξησης των εταιρικών καταθέσεων επιταχύνθηκε σημαντικά σε 16,3% κατά μέσο όρο το επτάμηνο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2026 από 10,0% την αντίστοιχη περίοδο του 2025.

Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της τραπεζικής χρηματοδότησης προς τη Γενική Κυβέρνηση, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης από την Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), επιβραδύνθηκε το 2026 και διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο το επτάμηνο Ιανουαρίου - Ιουλίου σε -0,5% έναντι 1,1% την αντίστοιχη περίοδο του 2025. Αντίστοιχα, ο ετήσιος ρυθμός αύξησης της τραπεζικής χρηματοδότησης προς τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας υποχώρησε το τρέχον έτος, διατηρούμενος ωστόσο σε ισχυρά επίπεδα λόγω της επιβράδυνσης της πιστωτικής επέκτασης προς τις επιχειρήσεις.

Αναλυτικότερα, η πιστωτική επέκταση προς τις ΜΧΕ παρέμεινε έντονη κατά το 2026 παρά τη σχετική επιβράδυνσή της, υποστηριζόμενη από τη θετική πορεία της οικονομικής δραστηριότητας και τις χρηματοδοτικές ανάγκες των επιχειρήσεων. Ο ετήσιος ρυθμός αύξησης των τραπεζικών δανείων προς τις ΜΧΕ διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο το επτάμηνο Ιανουαρίου - Ιουλίου σε 10,0% έναντι 16,6% την αντίστοιχη περίοδο του 2025.

⁴ Χωρίς το νόμισμα σε κυκλοφορία.

⁵ Στις καταθέσεις μίας ημέρας περιλαμβάνονται οι τρεχούμενοι λογαριασμοί, οι λογαριασμοί όψεως και οι λογαριασμοί ταμειωτηρίου.

Η διατήρηση ισχυρών ρυθμών τραπεζικής πιστωτικής επέκτασης προς τις ΜΧΕ αντανάκλα την ύπαρξη ευνοϊκών συνθηκών τόσο από την πλευρά της ζήτησης όσο και από την πλευρά της προσφοράς δανείων. Όσον αφορά στη ζήτηση, η θετική πορεία της οικονομικής δραστηριότητας εξακολούθησε να λειτουργεί υποστηρικτικά. Από την πλευρά της προσφοράς, οι συνθήκες υψηλής ρευστότητας και η ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια των ελληνικών τραπεζών, όπως αποτυπώνονται στη διατήρηση ή και στη βελτίωση των βασικών χρηματοοικονομικών τους δεικτών, σε συνδυασμό με την αναβάθμιση της ποιότητας του ενεργητικού τους, συνέχισαν να στηρίζουν την παροχή πιστώσεων προς την πραγματική οικονομία. Επιπλέον, η χρηματοδότηση των επιχειρήσεων ενδυναμώθηκε από προγράμματα συγχρηματοδότησης και εγγυοδοσίας του ομίλου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας (ΕΑΤ) καθώς και από τραπεζικά δάνεια συγχρηματοδότησης στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), η απορρόφηση των οποίων ενισχύθηκε, καθ' όσον η υπογραφή των δανειακών συμβάσεων με τις επιχειρήσεις ολοκληρώθηκε τον Μάιο 2026. Παρά τη λήξη του εν λόγω προγράμματος το σημαντικό απόθεμα ήδη συνομολογημένων και μη εκταμιευμένων τραπεζικών δανειακών συμβάσεων από τις επιχειρήσεις εκτιμάται ότι θα οδηγήσει σε πρόσθετες εκταμιεύσεις τραπεζικών πιστώσεων προς τις επιχειρήσεις κατά τους προσεχείς μήνες. Οι ως άνω εκταμιεύσεις δύναται να εκτείνονται χρονικά έως και το 2029 ανάλογα με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των επενδυτικών έργων και με τους όρους των σχετικών δανειακών συμβάσεων.

Όσον αφορά στα νοικοκυριά, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των τραπεζικών δανείων διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο σε 2,6% το διάστημα Ιανουαρίου - Ιουλίου 2026 έναντι οριακά αρνητικού ρυθμού την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους (-0,1%). Η ενίσχυση των πιστοδοτήσεων προς τα νοικοκυριά αντανάκλα αφενός την ανοδική εξέλιξη της καταναλωτικής πίστης και αφετέρου την ανάκαμψη των στεγαστικών δανείων, τα οποία συνέχισαν να υποστηρίζονται από το συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα «Σπίτι μου II» της ΕΑΤ.

Αναφορικά με τις προοπτικές, η αναμενόμενη άνοδος του ΑΕΠ το 2026 εκτιμάται ότι θα συνεχίσει να στηρίζει τη χορήγηση τραπεζικών πιστώσεων προς τις ΜΧΕ. Από την άλλη πλευρά, η μετακύλιση στα επιτόκια επιχειρηματικών δανείων των πρόσφατων αυξήσεων των επιτοκίων πολιτικής του Ευρωσυστήματος κατά το τρέχον έτος θα λειτουργήσει σε κάποιο βαθμό ανασταλικά προς την πιστωτική επέκταση. Η θετική επίδραση των χρηματοδοτικών προγραμμάτων του ομίλου της ΕΤΕπ και της ΕΑΤ στη χορήγηση επιχειρηματικών τραπεζικών πιστώσεων αναμένεται, επίσης, να παραμείνει σημαντική.

Τα επιτόκια τραπεζικών καταθέσεων που προσφέρονται στα νοικοκυριά και στις ΜΧΕ στην Ελλάδα ακολούθησαν ήπια ανοδική πορεία κατά το επτάμηνο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2026, αντισταθμίζοντας εν μέρει τις μειώσεις που είχαν καταγραφεί στη διάρκεια του προηγούμενου έτους. Ειδικότερα, στις καταθέσεις προθεσμίας διάρκειας έως ενός έτους, οι οποίες αποτελούν τη σημαντικότερη κατηγορία από πλευράς όγκου, το επιτόκιο για τα νοικοκυριά διαμορφώθηκε σε 1,2% το επτάμηνο έναντι 1,4% την αντίστοιχη περίοδο του 2025. Για τις ΜΧΕ το αντίστοιχο επιτόκιο διαμορφώθηκε σε ελαφρώς υψηλότερο επίπεδο (1,8%) σε σύγκριση με τα νοικοκυριά (Ιαν. - Ιουλ. 2025: 2,0%). Τέλος, τα επιτόκια στις καταθέσεις μίας ημέρας παρέμειναν σε σχεδόν μηδενικά επίπεδα τόσο για τα νοικοκυριά όσο και για τις ΜΧΕ.

Κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους το ονομαστικό κόστος τραπεζικού δανεισμού παρουσίασε διαφοροποιημένες τάσεις μεταξύ των επιμέρους κατηγοριών δανείων. Τα επιτόκια χορηγήσεων προς τις ΜΧΕ στην πλειονότητά τους κινήθηκαν ήπια ανοδικά, ως απόρροια της άνοδου των επιτοκίων πολιτικής του Ευρωσυστήματος, δεδομένου ότι το μεγαλύτερο μέρος των επιχειρηματικών δανείων είναι κυμαινόμενου επιτοκίου και συνδέεται με τα επιτόκια της αγοράς. Οι αυξήσεις αυτές αντιστάθμισαν τις μειώσεις που είχαν προηγηθεί κατά το 2025, με αποτέλεσμα το μεσοσταθμικό επιτόκιο των επιχειρηματικών δανείων καθορισμένης διάρκειας να διαμορφωθεί το επτάμηνο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2026 στο ίδιο περίπου επίπεδο με την αντίστοιχη περίοδο του 2025, δηλαδή σε 4,2%. Αντίθετα, το

μεσοσταθμικό επιτόκιο δανεισμού προς τα νοικοκυριά ακολούθησε ήπια πτωτική πορεία και διαμορφώθηκε σε 5,5%, περίπου 30 μονάδες βάσης χαμηλότερα από τη μέση τιμή της αντίστοιχης περιόδου του 2025.

Τέλος, η αξιοποίηση επιδοτούμενων χρηματοδοτήσεων μέσω σύγχρονων χρηματοδοτικών εργαλείων, συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων της ΕΑΤ καθώς και δανείων του ΤΑΑ συνέβαλε σε ευνοϊκότερο, στην πράξη, πραγματικό κόστος χρηματοδότησης τόσο των επιχειρήσεων όσο και των νοικοκυριών σε σύγκριση με το κόστος που αποτυπώνεται στη στατιστική σειρά των τραπεζικών επιτοκίων.

1.3. Μακροοικονομικές προβλέψεις το 2027

Το διεθνές μακροοικονομικό περιβάλλον για την περίοδο 2026 - 2027 διακρίνεται από αυξημένη γεωπολιτική και εμπορική αβεβαιότητα, από υψηλή διακύμανση στις τιμές ενέργειας και από διαφοροποιήσεις των προοπτικών μεταξύ οικονομιών. Οι επιδράσεις των αυξημένων ενεργειακών τιμών στην πραγματική αγοραστική δύναμη και στο κόστος παραγωγής επιβαρύνουν την ιδιωτική κατανάλωση και τις επενδύσεις, ενώ η διαδικασία αποκλιμάκωσης του παγκοσμίου πληθωρισμού έχει ανακοπεί. Αντισταθμιστικά στην παγκόσμια δραστηριότητα λειτουργεί η ενίσχυση του διεθνούς τεχνολογικού κύκλου και των επενδύσεων που σχετίζονται με την τεχνητή νοημοσύνη.

Σύμφωνα με την επικαιροποίηση του World Economic Outlook του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) του Ιουλίου 2026, ο ρυθμός αύξησης του παγκοσμίου ΑΕΠ προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 3,0% το 2026 έναντι 3,5% το 2025 και να επιταχυνθεί σε 3,4% το 2027. Η πρόβλεψη αντανάκλα τον αρνητικό αντίκτυπο του ενεργειακού σοκ, ο οποίος αντισταθμίζεται εν μέρει από την αυξημένη δραστηριότητα στις οικονομίες που συμμετέχουν εντονότερα στην παγκόσμια τεχνολογική αλυσίδα αξίας.

Για την ΕΕ και την Ευρωζώνη οι εαρινές οικονομικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του Μαΐου 2026 παρουσιάζουν επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας το 2026 και μερική ανάκαμψη το 2027. Ο ρυθμός αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ στην ΕΕ προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 1,1% το 2026 από 1,5% το 2025 και να ενισχυθεί σε 1,4% το 2027. Για την Ευρωζώνη οι αντίστοιχοι ρυθμοί προβλέπονται σε 0,9% για το 2026 και σε 1,2% για το 2027 έναντι 1,4% το 2025.

Η επιβράδυνση της εγχώριας ζήτησης στην ΕΕ συνδέεται κυρίως με την ασθενέστερη εξέλιξη της ιδιωτικής κατανάλωσης. Σύμφωνα με την Επιτροπή, η αύξηση των ονομαστικών αμοιβών περιορίζει εν μέρει την επίδραση της ασθενέστερης απασχόλησης, ωστόσο η αναθεώρηση του πληθωρισμού προς τα πάνω μειώνει σωρευτικά την αύξηση του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών κατά 1,4 ποσοστιαίες μονάδες τη διετία 2026 - 2027 σε σύγκριση με τις φθινοπωρινές προβλέψεις του 2025. Στο πλαίσιο αυτό η ιδιωτική κατανάλωση στην ΕΕ προβλέπεται να αυξηθεί κατά 1,1% το 2026 έναντι 1,7% το 2025 και κατά 1,3% το 2027.

Σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες προβλέψεις των εμπειρογνομόνων της ΕΚΤ του Σεπτεμβρίου 2026, εκτιμάται αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ της Ευρωζώνης κατά 0,9% το 2026, αλλά αναθεωρείται ο ρυθμός του 2027 σε 1,4%. Συγκριτικά με τις προβλέψεις του Ιουνίου οι εκτιμήσεις αναθεωρήθηκαν προς τα πάνω κατά 0,1 ποσοστιαία μονάδα για το 2026 και κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες για το 2027, κυρίως λόγω καλύτερων από τα αναμενόμενα στοιχείων για το 2ο τρίμηνο και ισχυρότερων βραχυχρόνιων ενδείξεων για την επενδυτική και την καταναλωτική δραστηριότητα.

Για τις δύο μεγαλύτερες οικονομίες της Ευρωζώνης οι εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής παραμένουν συγκρατημένες. Στη Γαλλία ο ρυθμός αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ εκτιμάται σε 0,8% τόσο το 2025 όσο και το 2026 και σε 1,1% το 2027. Στη Γερμανία προβλέπεται επιτάχυνση από 0,2% το 2025 σε 0,6% το 2026 και σε 0,9% το 2027. Η προβλεπόμενη ανάκαμψη της γερμανικής οικονομίας

υποστηρίζεται από την αύξηση των δημοσίων δαπανών, ιδίως των αμυντικών δαπανών, ενώ για το 2027 προβλέπεται ενίσχυση και της ιδιωτικής κατανάλωσης.

Πίνακας 1Α: Βασικές διεθνείς μακροοικονομικές προβλέψεις και παραδοχές (ετήσιες μεταβολές %)			
	2025	2026 ¹	2027 ²
Παγκόσμιο ΑΕΠ**	3,5	3,0	3,4
ΑΕΠ ΕΕ*	1,5	1,1	1,4
ΑΕΠ Ευρωζώνης*	1,4	0,9	1,2
ΑΕΠ ΗΠΑ**	2,1	2,3	2,2
Όγκος παγκοσμίου εμπορίου (αγαθά και υπηρεσίες)**	5,0	3,5	4,3
Πληθωρισμός**	4,1	4,7	3,9
α. Προηγμένες οικονομίες**	2,5	3,0	2,4
β. Αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες**	5,2	5,8	4,8
γ. Ευρωζώνη*	2,1	3,0	2,3
Τιμή πετρελαίου (Brent, USD/barrel)*	68,9	91,2	78,2

¹ Εκτιμήσεις

² Προβλέψεις

Πηγές: *European Commission, European Economic Forecast, Spring 2026

**IMF, World Economic Outlook Update, Ιούλιος 2026

Οι πληθωριστικές πιέσεις στην Ευρώπη προβλέπεται να ενταθούν το 2026 και να αποκλιμακωθούν το 2027. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προβλέπει αύξηση του ΕνΔΤΚ στην ΕΕ από 2,5% το 2025 σε 3,1% το 2026 και υποχώρησή του σε 2,4% το 2027. Στην Ευρωζώνη ο πληθωρισμός προβλέπεται να αυξηθεί από 2,1% το 2025 σε 3,0% το 2026 και να υποχωρήσει σε 2,3% το 2027. Η εν λόγω εξέλιξη αντανακλά πρωτίστως την άνοδο των ενεργειακών τιμών και τη σταδιακή επέκτασή της στις υπόλοιπες συνιστώσες του πληθωρισμού.

Οι νεότερες προβλέψεις των εμπειρογνομόνων της ΕΚΤ του Σεπτεμβρίου 2026 είναι ελαφρώς υψηλότερες για την Ευρωζώνη το 2027. Ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός στην Ευρωζώνη προβλέπεται σε 3,0% το 2026 και σε 2,5% το 2027. Η πρόβλεψη για το 2026 παραμένει αμετάβλητη σε σύγκριση με τον Ιούνιο, ενώ η αντίστοιχη πρόβλεψη για το 2027 έχει αναθεωρηθεί προς τα πάνω κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες.

Στις προηγμένες οικονομίες τον Ιούλιο 2026 το ΔΝΤ προβλέπει αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 1,7% το 2026 και κατά 1,8% το 2027. Ομοίως για τα έτη 2026 και 2027 αντίστοιχα, ο ρυθμός ανάπτυξης στις ΗΠΑ προβλέπεται σε 2,3% και σε 2,2%, στην Ιαπωνία σε 0,6% και σε 0,7%, στον Καναδά σε 1,1% και σε 1,7% και στο Ηνωμένο Βασίλειο σε 1,0% και σε 1,3%.

Στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες ο ρυθμός μεγέθυνσης προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 3,8% το 2026 και σε 4,5% το 2027. Για την Κίνα προβλέπεται αύξηση του ΑΕΠ κατά 4,6% το 2026 και κατά 4,1% το 2027, ενώ για την Ινδία κατά 6,4% και κατά 6,7% αντίστοιχα.

Ο όγκος του παγκοσμίου εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών, σύμφωνα με το ΔΝΤ, προβλέπεται να επιβραδυνθεί από 5,0% το 2025 σε 3,5% το 2026 και να ανακάμψει σε 4,3% το 2027. Στις προηγμένες οικονομίες ο αντίστοιχος ρυθμός προβλέπεται σε 3,4% το 2026 και σε 3,3% το 2027, ενώ στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες σε 3,6% και σε 5,8% αντίστοιχα.

Οι προβλέψεις της ΕΚΤ του Σεπτεμβρίου 2026 υποδηλώνουν, επίσης, επιβράδυνση της διεθνούς εμπορικής δραστηριότητας. Το παγκόσμιο εμπόριο εκτός Ευρωζώνης προβλέπεται να αυξηθεί κατά 4,7% το 2026 και κατά 4,5% το 2027, ενώ η εξωτερική ζήτηση για την Ευρωζώνη προβλέπεται να αυξηθεί κατά 3,6% και κατά 4,0% αντίστοιχα.

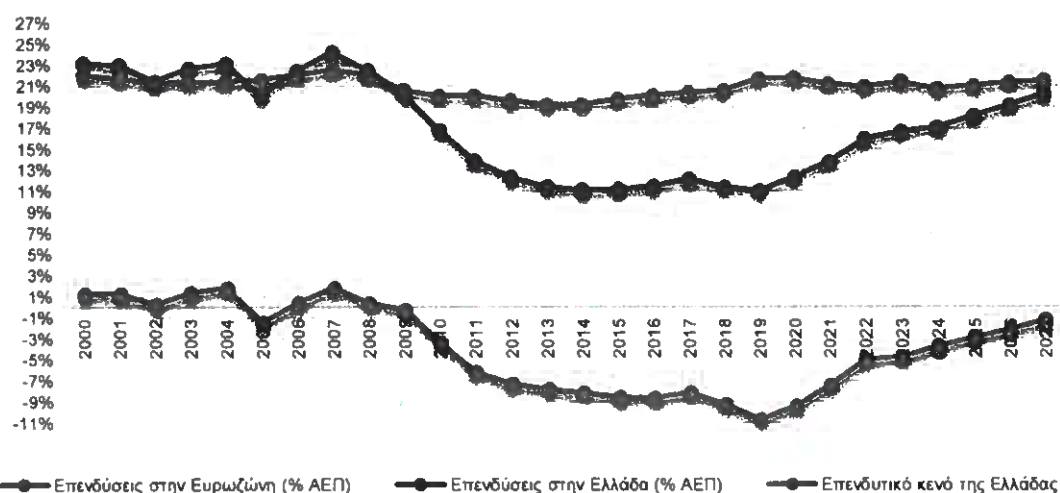
Σε παγκόσμιο επίπεδο ο πληθωρισμός προβλέπεται από το ΔΝΤ να αυξηθεί από 4,1% το 2025 σε 4,7% το 2026 και να υποχωρήσει σε 3,9% το 2027. Στις προηγμένες οικονομίες ο πληθωρισμός αναμένεται να διαμορφωθεί σε 3,0% το 2026 και σε 2,4% το 2027, ενώ στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες σε 5,8% και σε 4,8% αντίστοιχα.

Σύμφωνα με τις τεχνικές παραδοχές των εαρινών οικονομικών προβλέψεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η μέση τιμή του αργού πετρελαίου Brent αναμένεται να αυξηθεί από 68,9 δολάρια ανά βαρέλι το 2025 σε 91,2 δολάρια το 2026 και να υποχωρήσει σε 78,2 δολάρια το 2027. Σε σύγκριση με τις φθινοπωρινές προβλέψεις του 2025 οι παραδοχές για την τιμή του πετρελαίου είναι αυξημένες κατά 46% περίπου για το 2026 και κατά 24% για το 2027.

Ο ρυθμός αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ της Ελλάδας προβλέπεται να επιταχυνθεί σε 2,3% το 2027 από 2,0% το 2026. Η πρόβλεψη εδράζεται κυρίως στη διατήρηση υψηλών ρυθμών αύξησης των επενδύσεων, στην ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος και της ιδιωτικής κατανάλωσης, στη συνεχιζόμενη βελτίωση των συνθηκών στην αγορά εργασίας και στην αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών επενδυτικών πόρων. Παράλληλα, μετά την ολοκλήρωση της περιόδου υλοποίησης του ΤΑΑ το 2026, η χρηματοδότηση επενδύσεων υποστηρίζεται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2026 - 2030, από τους πόρους της Πολιτικής Συνοχής και από άλλα ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία, μεταξύ των οποίων το Ταμείο Εκσυγχρονισμού και το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο. Η Ελλάδα είναι ήδη δικαιούχος του Ταμείου Εκσυγχρονισμού, ενώ το ελληνικό Κοινωνικό Κλιματικό Σχέδιο, συνολικού ύψους 4,8 δισ. ευρώ περίπου για την περίοδο 2026 - 2032, εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Αύγουστο 2026.

Ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου προβλέπεται να αυξηθεί κατά 7,9% το 2027 έναντι 7,7% το 2026 και να συνεισφέρει κατά περίπου 1,5 ποσοστιαία μονάδα στον ετήσιο ρυθμό μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ. Οι επενδύσεις αναμένεται, ως εκ τούτου, να παραμείνουν η σημαντικότερη θετική συνιστώσα της εγχώριας ζήτησης, με την αύξηση της επενδυτικής δραστηριότητας να προέρχεται κυρίως από τις κατασκευές και τον εξοπλισμό.

Διάγραμμα 1.8.: Επενδύσεις ως % του ΑΕΠ στην Ελλάδα και την Ευρωζώνη και επενδυτική απόκλιση, 2000 - 2027 (σταθερές τιμές)

Πηγή: Τριμηνιαίο Εθνικό Λογαριασμό (Eurostat), Εαρινές Οικονομικές Προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Μάιος 2026), προβλέψεις Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Η συνέχιση της επενδυτικής μεγέθυνσης συνεπάγεται περαιτέρω περιορισμό της απόκλισης του επενδυτικού ποσοστού της Ελλάδας από εκείνο της Ευρωζώνης και συνεπώς, περαιτέρω συρρίκνωση του αρνητικού επενδυτικού κενού. Στην απεικόνιση σε σταθερές τιμές που χρησιμοποιείται στο Διάγραμμα 1.8., οι επενδύσεις στην Ελλάδα διαμορφώνονται σε 19,2% του ΑΕΠ το 2026 και σε 20,2%

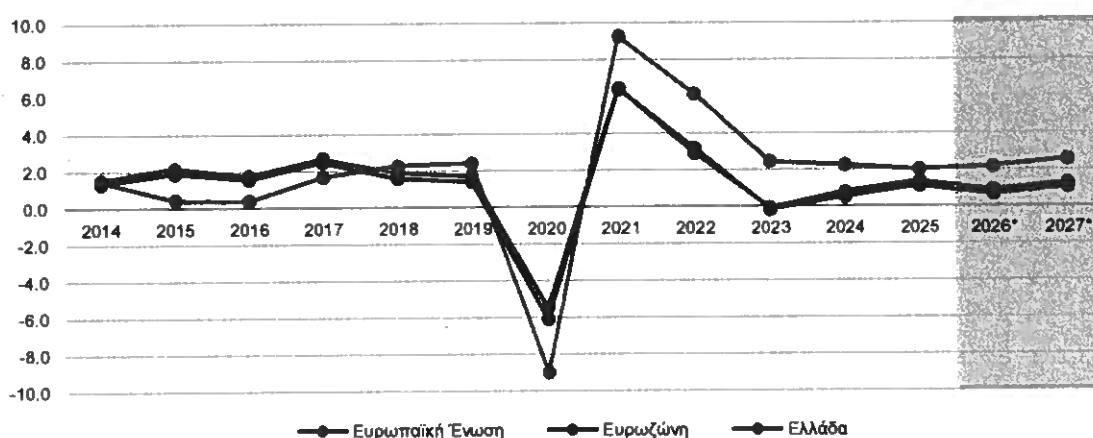
το 2027. Σε τρέχουσες τιμές το αντίστοιχο επενδυτικό ποσοστό προβλέπεται να αυξηθεί από 17,8% του ΑΕΠ το 2026 σε 18,6% το 2027. Η απόκλιση από την Ευρωζώνη, η οποία έχει περιοριστεί σημαντικά από το 2019, προβλέπεται να μειωθεί περαιτέρω το 2027.

Με βάση το βασικό μακροοικονομικό σενάριο, ο ρυθμός αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ της Ελλάδας προβλέπεται σε 2,3% το 2027, παραμένοντας σημαντικά υψηλότερος από τις διαθέσιμες προβλέψεις για τον μέσο όρο της Ευρωζώνης και της ΕΕ. Οι προβλέψεις της ΕΚΤ του Σεπτεμβρίου 2026 τοποθετούν τον ρυθμό αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ της Ευρωζώνης σε 1,4% το 2027, ενώ οι εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προβλέπουν ρυθμό 1,4% για την ΕΕ.

Σε κατά κεφαλήν όρους, με βάση τις δημογραφικές παραδοχές του βασικού σεναρίου, το πραγματικό ΑΕΠ ανά κάτοικο στην Ελλάδα προβλέπεται να αυξηθεί κατά 2,6% το 2027. Στις εαρινές οικονομικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής οι αντίστοιχοι ρυθμοί για την Ευρωζώνη και την ΕΕ αναμένονται σε 1,0% και σε 1,3% αντίστοιχα. Η διατήρηση υψηλότερου ρυθμού αύξησης του πραγματικού κατά κεφαλήν ΑΕΠ συνεπάγεται, εφόσον επαληθευτούν οι σχετικές προβλέψεις, περαιτέρω περιορισμό της απόκλισης του κατά κεφαλήν εισοδήματος της Ελλάδας από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης και της ΕΕ.

Σημαντικό παράγοντα στην ανοδική πορεία του ρυθμού ανάπτυξης για το 2027 αποτελούν οι νέες κυβερνητικές παρεμβάσεις, όπως ανακοινώθηκαν στην 90η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης (ΔΕΘ 2026), οι οποίες περιλαμβάνουν ένα ευρύ και συνεκτικό πλαίσιο μέτρων ύψους 2,2 δισ. ευρώ περίπου για το 2027, καλύπτοντας το σύνολο των κοινωνικών ομάδων, καθώς επίσης και σημαντικά μέτρα για την ενίσχυση των επενδύσεων και της επιχειρηματικότητας. Η αναλυτική περιγραφή των δημοσιονομικών παρεμβάσεων παρατίθεται στην ενότητα 2.3. - Δημοσιονομικές παρεμβάσεις.

Διάγραμμα 1.9.: Ετήσιος ρυθμός μεταβολής του πραγματικού κατά κεφαλήν ΑΕΠ - Ελλάδα, ΕΕ και Ευρωζώνη, 2014 - 2027 (%) (σταθερές τιμές, ετήσιες μεταβολές %)

*έτη προβλέψεων

Πηγή: Μακροοικονομική βάση δεδομένων AMECO της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, προβλέψεις Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Η πραγματική ιδιωτική κατανάλωση προβλέπεται να αυξηθεί κατά 1,5% το 2027 από 1,4% το 2026, ενώ η δημόσια κατανάλωση προβλέπεται να αυξηθεί κατά 1,4% το 2027 από 1,1% το 2026. Η εξέλιξη της ιδιωτικής κατανάλωσης υποστηρίζεται από την αύξηση της απασχόλησης και των αμοιβών, από τις παρεμβάσεις που ενισχύουν το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών καθώς και από την προβλεπόμενη αποκλιμάκωση του πληθωρισμού.

Η απασχόληση σε εθνολογιστική βάση προβλέπεται να αυξηθεί κατά 0,4% το 2027, με τον αριθμό των μισθωτών να αυξάνεται κατά 0,7%. Με βάση τις εν λόγω προβολές, ο αριθμός των μισθωτών

προσεγγίζει τα 4,0 εκατ. άτομα και του συνόλου των απασχολούμενων τα 5,3 εκατ. άτομα. Παράλληλα, σύμφωνα με τον ορισμό της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού, το ποσοστό ανεργίας προβλέπεται να υποχωρήσει περαιτέρω, από 8,4% το 2026 σε 7,9% το 2027.

Οι αμοιβές εξαρτημένης εργασίας ανά εργαζόμενο προβλέπεται να αυξηθούν σε ονομαστικούς όρους κατά 3,9% το 2027 έναντι 3,7% το 2026 και οι συνολικές αμοιβές εξαρτημένης εργασίας σε 4,6% το 2027 από 4,4% το 2026. Η συγκεκριμένη εξέλιξη αντανάκλα τη συνεχιζόμενη άνοδο των μισθών, συμπεριλαμβανομένων της προβλεπόμενης νέας αναπροσαρμογής του κατώτατου μισθού, της συνακόλουθης αύξησης των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων καθώς και της θέσπισης από το 2027 του επιδόματος εορτών Χριστουγέννων για τους δημοσίους υπαλλήλους και λειτουργούς. Σε σύγκριση με το 2019 οι κατά κεφαλήν αμοιβές εξαρτημένης εργασίας προβλέπεται να είναι αυξημένες κατά 25,8% σε ονομαστικούς όρους.

Σε πραγματικούς όρους οι ονομαστικές αμοιβές ανά εργαζόμενο προβλέπεται να αυξηθούν κατά 1,4% το 2027, καθ' όσον η αύξηση των ονομαστικών αμοιβών συνδυάζεται με την αποκλιμάκωση του πληθωρισμού. Επιπλέον, οι καθαρές πραγματικές αμοιβές θα ενισχυθούν περαιτέρω από τη μείωση κατά 0,5% των ασφαλιστικών εισφορών. Παράλληλα, η παραγωγικότητα της εργασίας προβλέπεται να ενισχυθεί κατά 2,0% το 2027 έναντι 1,5% το 2026. Κατά συνέπεια, ο ρυθμός αύξησης του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 1,9% το 2027.

Ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής του ΕνΔΤΚ προβλέπεται να υποχωρήσει σε 2,4% το 2027 από 3,6% το 2026, υπό την παραδοχή της σταδιακής αποκλιμάκωσης των διεθνών τιμών της ενέργειας, σύμφωνα με τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αποτυπώνονται ανωτέρω (Πίνακας 1.1.). Ο εθνικός ΔΤΚ προβλέπεται, αντίστοιχα, να μεταβληθεί κατά 2,6% το 2027 έναντι 3,8% το 2026.

Πίνακας 1.2.: Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας (ετήσιες μεταβολές %)

	2026	2026 ²	2027 ³
ΑΕΠ	2,1	2,0	2,3
Ιδιωτική κατανάλωση	2,0	1,4	1,5
Δημόσια κατανάλωση	0,3	1,1	1,4
Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	8,9	7,7	7,9
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	1,7	2,9	3,1
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-1,3	4,4	4,0
Αποπληθωριστής ΑΕΠ	2,8	3,5	2,4
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	2,9	3,6	2,4
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	2,6	3,8	2,6
Απασχόληση ¹	0,8	0,4	0,4
Ποσοστό ανεργίας ¹	7,5	7,1	6,7
Ποσοστό ανεργίας (Έρευνα Εργατικού Δυναμικού)	8,9	8,4	7,9

¹ Σε εθνικολογιστική βάση

² Εκτιμήσεις

³ Προβλέψεις

Πηγή: Ετήσιοι Εθνικοί Λογαριασμοί (ΕΛΣΤΑΤ), εκτιμήσεις και προβλέψεις Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Στον εξωτερικό τομέα η προβλεπόμενη ανάκαμψη του διεθνούς εμπορίου το 2027 αναμένεται να στηρίξει την εξαγωγική δραστηριότητα, ενώ η διατήρηση ισχυρής εγχώριας ζήτησης, ιδίως για επενδύσεις, αναμένεται να ενισχύσει παράλληλα τις εισαγωγές. Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών σε όρους όγκου προβλέπεται να αυξηθούν κατά 3,1% και οι εισαγωγές κατά 4,0%. Ειδικότερα, οι εξαγωγές αγαθών προβλέπεται να αυξηθούν κατά 3,3% και οι εισαγωγές αγαθών κατά 4,4%, ενώ οι εξαγωγές και οι εισαγωγές υπηρεσιών προβλέπεται να αυξηθούν κατά 2,9% και κατά 2,7% αντίστοιχα. Οι καθαρές

εξαγωγές υπηρεσιών εκτιμάται ότι θα έχουν θετική επίδραση στον ρυθμό μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ κατά περίπου 0,2 ποσοστιαίες μονάδες. Οι ταξιδιωτικές εισπράξεις προβλέπεται να αυξηθούν κατά 5,9%.

Οι βασικές προβλέψεις για την ελληνική οικονομία το 2026 και το 2027 συνοψίζονται ανωτέρω (Πίνακας 1.2.).

Οι προβλέψεις του βασικού σεναρίου υπόκεινται σε σημαντικούς, κυρίως εξωτερικούς, κινδύνους οι οποίοι συνδέονται με τις γεωπολιτικές εξελίξεις, τις διεθνείς τιμές της ενέργειας και των βασικών εμπορευμάτων, τις συνθήκες του διεθνούς εμπορίου αλλά και με τον ρυθμό υλοποίησης των επενδύσεων.

Στους καθοδικούς κινδύνους περιλαμβάνεται ενδεχόμενη περαιτέρω κλιμάκωση των γεωπολιτικών εντάσεων στη Μέση Ανατολή και στην Ουκρανία, η οποία θα μπορούσε να προκαλέσει νέες διαταραχές στις αγορές ενέργειας, στις διεθνείς μεταφορές και στις αγορές βασικών εμπορευμάτων. Παρατεταμένη διατήρηση των ενεργειακών τιμών σε υψηλά επίπεδα θα ενίσχυε τις πληθωριστικές πιέσεις, θα περιορίζε το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα και θα επηρέαζε αρνητικά την οικονομική δραστηριότητα. Αντίστοιχοι κίνδυνοι δημιουργούνται από ενδεχόμενες νέες αυξήσεις στις διεθνείς τιμές τροφίμων και γεωργικών εισροών καθώς και από την αυξανόμενη συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων, με δυνητικές επιπτώσεις στην εγχώρια παραγωγή και στις υποδομές. Επιπλέον, σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει τα μακροοικονομικά μεγέθη είναι οι αποφάσεις καθορισμού του επιτοκίου της ΕΚΤ. Παράλληλα, η υψηλή διακύμανση που παρατηρείται στις ευρωπαϊκές και τις παγκόσμιες αγορές ομολόγων αποτελεί σημαντικό επιπρόσθετο κίνδυνο.

Αβεβαιότητα εξακολουθεί να χαρακτηρίζει και το διεθνές εμπορικό περιβάλλον. Ενδεχόμενη περαιτέρω ενίσχυση των εμπορικών περιορισμών ή μεταβολή του διεθνούς δασμολογικού πλαισίου θα μπορούσε να επηρεάσει την εξωτερική ζήτηση, τις επενδυτικές αποφάσεις και τις διεθνείς εφοδιαστικές αλυσίδες. Για την ελληνική οικονομία οι άμεσες επιπτώσεις από τις εμπορικές σχέσεις με τις ΗΠΑ παραμένουν σχετικά περιορισμένες, ωστόσο οι έμμεσες επιδράσεις μέσω των ευρωπαϊκών εμπορικών εταίρων και της διεθνούς οικονομικής δραστηριότητας ενδέχεται να είναι σημαντικότερες.

Στους εγχώριους καθοδικούς κινδύνους περιλαμβάνεται μία βραδύτερη από την προβλεπόμενη υλοποίηση των δημοσίων και των ιδιωτικών επενδύσεων. Δεδομένης της υψηλής προβλεπόμενης συμβολής του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου στην ανάπτυξη του 2027, αποκλίσεις από τον προβλεπόμενο ρυθμό εκτέλεσης των επενδυτικών σχεδίων θα επηρέαζαν άμεσα το βασικό μακροοικονομικό σενάριο. Επιπλέον, σημαντική περαιτέρω ανατίμηση του ευρώ θα μπορούσε να επηρεάσει την εξωτερική ανταγωνιστικότητα της Ευρωζώνης και, μέσω αυτής, την εξωτερική ζήτηση για ελληνικά αγαθά και υπηρεσίες. Παράλληλα, ενδεχόμενος περιορισμός της αναπτυξιακής δυναμικής μεγάλων οικονομιών της Ευρώπης, συνδεδεμένος με τις δημοσιονομικές αποδόσεις και τις χρηματοπιστωτικές εξελίξεις, αποτελεί πρόσθετο παράγοντα κινδύνου που συνδέεται με την εξωτερική ζήτηση και τις ξένες επενδύσεις.

Αντίθετα, ευνοϊκότερη εξέλιξη των διεθνών τιμών της ενέργειας σε σύγκριση με τις τεχνικές παραδοχές του βασικού σεναρίου θα περιορίζε ταχύτερα τις πληθωριστικές πιέσεις και θα ενίσχυε το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και την ιδιωτική κατανάλωση. Θετικότερη από την προβλεπόμενη επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα θα μπορούσε, επίσης, να προκύψει από την ισχυρότερη εξωτερική ζήτηση για υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων του τουρισμού και της ναυτιλίας, καθώς και από την ταχύτερη υλοποίηση των επενδυτικών αποφάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

2.1. Εκτιμήσεις 2026

Το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης το 2025, σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (European System of Accounts - ESA), διαμορφώθηκε σε πλεόνασμα ύψους 12.129 εκατ. ευρώ ή 4,9% του ΑΕΠ, διατηρούμενο σε υψηλά επίπεδα (4,8% το 2024), λαμβάνοντας υπόψη τη δυναμική ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, συνοδευόμενη από σημαντική ενίσχυση των επενδύσεων, αύξηση των αμοιβών εξαρτημένης εργασίας, μείωση της ανεργίας καθώς και από την επίδραση των μεταρρυθμίσεων ενίσχυσης της φορολογικής συμμόρφωσης. Το πρωτογενές αποτέλεσμα κατά τα δύο τελευταία απολογιστικά έτη (2024 και 2025) διαμορφώθηκε σε επίπεδα σημαντικά υψηλότερα της περιόδου 2020 - 2023, η οποία επηρεάστηκε έντονα από την πανδημία Covid-19, από την κλιματική κρίση καθώς και από την ενεργειακή κρίση εξαιτίας του πολέμου Ρωσίας - Ουκρανίας.

Το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης του έτους 2026, με βάση τη μεθοδολογία ESA, είχε προβλεφθεί στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού 2026 ότι θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 7.211 εκατ. ευρώ ή 2,8% του ΑΕΠ, ενώ στην Ετήσια Έκθεση Προόδου 2026 για το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό - Διαρθρωτικό Σχέδιο (ΜΔΣ), η οποία υποβλήθηκε τον Απρίλιο 2026, η εκτίμηση του πρωτογενούς αποτελέσματος για το έτος 2026, στη βάση των βελτιωμένων αποτελεσμάτων του προηγούμενου έτους, αναθεωρήθηκε σε 8.484 εκατ. ευρώ ή 3,2% του ΑΕΠ. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 9.548 εκατ. ευρώ ή 3,6% του ΑΕΠ.

Σε σύγκριση με τις προβλέψεις του προϋπολογισμού 2026 παρατηρείται αύξηση τόσο των καθαρών εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού (κατά 2,9 δισ. ευρώ) όσο και των δαπανών (κατά 1,2 δισ. ευρώ), δεδομένου ότι περιλαμβάνονται επιπλέον δαπάνες για την ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος και για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης. Το συνολικό ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα 0,6% του ΑΕΠ, βελτιωμένο έναντι της πρόβλεψης για έλλειμμα 0,2%, η οποία είχε περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού 2026.

Επισημαίνεται ότι το έτος 2026 συνεχίστηκε η επιβεβαίωση της διεθνούς εμπιστοσύνης στην οικονομία της χώρας, με δεδομένο ότι διατηρήθηκε η επενδυτική βαθμίδα στις αξιολογήσεις του συνόλου των τεσσάρων μεγάλων επενδυτικών οίκων που αναγνωρίζει η EKT (Standard & Poor's, Moody's, Fitch Ratings και DBRS Morningstar). Τον Σεπτέμβριο η DBRS Morningstar επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της χώρας στη βαθμίδα BBB και αναθεώρησε τις προοπτικές από σταθερές σε θετικές. Η Scope Ratings αναβάθμισε την πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας στη βαθμίδα BBB+ από BBB με σταθερές προοπτικές, ενώ η Moody's αναβάθμισε τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας από σταθερές σε θετικές, διατηρώντας την πιστοληπτική αξιολόγηση στη βαθμίδα Baa3.

Παρακάτω (Πίνακας 2.1.) αποτυπώνονται το ισοζύγιο και το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA, με ανάλυση ανά κατηγορία εσόδων και δαπανών για την Κεντρική Διοίκηση, τα νομικά πρόσωπα, τα νοσοκομεία και τους λοιπούς υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης, ήτοι τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ).

**Πίνακας 2.1: Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία
European System of Accounts (ESA) (σε εκατ. ευρώ)**

	2025 ΔΥΕ Απριλίου 2026 ¹	2026 Προϋπολογισμός	2027 Εκτίμηση Πρόβλεψη
I. Καθαρό έσοδο κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA (α+β+γ+δ+ε+ζ)	76.635	79.983	82.872
α. Φόροι (1+2+3+4+5+6+7)	72.369	73.645	75.729
1. Φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών εκ των οποίων: Φόροι προστιθέμενης αξίας	40.295 28.601	40.872 29.229	42.252 30.777
Ειδικοί φόροι κατανάλωσης	7.418	7.460	7.176
2. Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών	398	432	460
3. Τακτικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	2.452	2.328	2.413
4. Λοιποί φόροι επί παραγωγής	544	661	760
5. Φόρος εισοδήματος εκ των οποίων: Φόρος εισοδήματος πληρωτέος από φυσικά πρόσωπα (ΦΠ)	26.172 16.104	26.757 15.815	27.338 16.375
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος από εταιρείες (ΝΠ)	7.746	8.576	8.542
6. Φόροι κεφαλαίου	266	250	262
7. Λοιποί τρέχοντες φόροι	2.243	2.345	2.244
β. Κοινωνικές εισφορές	61	61	58
γ. Μεταβιβάσεις	8.781	10.930	11.027
δ. Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	1.171	1.061	1.340
ε. Λοιπά τρέχοντα έσοδα	2.837	2.274	3.150
εκ των οποίων: ε1. Επιστροφές δαπανών για τόκους	96	0	3
στ. Πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	26	51	1
ζ. Επιστροφές εσόδων	8.410	8.038	8.434
Πληροφοριακά στοιχεία: Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων ¹	4.103	4.350	4.350
TAA ²	4.372	5.950	6.114
II. Δαπάνες κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA² (α+β+γ+δ+ε+στ+ζ+η+θ+ι+ια)	78.747	86.793	87.971
α. Παροχές σε εργαζόμενους	15.343	15.589	16.194
β. Κοινωνικές παροχές	518	628	608
γ. Μεταβιβάσεις	33.753	35.567	36.374
δ. Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	2.183	2.258	2.200
ε. Επιδοτήσεις	147	80	296
στ. Τόκοι	9.997	9.815	10.280
ζ. Λοιπές δαπάνες	26	101	66
η. Πιστώσεις υπό κατανομή	14.942	20.299	19.300
θ. Αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων	1.837	2.456	2.469
ι. Αποθέματα	0	0	184
ια. Τιμαλφή	0	0	0
Πληροφοριακά στοιχεία: Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων (εκτός TAA) ¹	9.711	9.500	9.800
TAA ²	4.900	7.192	7.192
III. Ισοζύγιο κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA (I-II)	-1.912	-6.810	-5.099
% ΑΕΠ	-0,8%	-2,6%	-1,9%
IV. Πρωτογενές αποτέλεσμα κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA (III+II.στ-I.ε1)	7.989	3.005	5.178
% ΑΕΠ	3,2%	1,2%	2,0%
V. Ισοζύγιο νομικών προσώπων κατά ESA	4.079	3.932	4.521
Έσοδα	16.303	16.937	17.254
Τρέχουσες και λοιπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	6.498	7.069	6.956
Τόκοι πιστωτικοί	1.864	1.625	1.830
Φόροι	3.376	3.457	3.627
Λοιπά έσοδα	4.565	4.786	4.842
Έξοδα	12.224	13.005	12.733
Παροχές σε εργαζόμενους	1.628	1.642	1.923
Τόκοι χρεωστικοί	405	397	362
Λοιπά έξοδα	3.650	4.825	4.479
Επενδυτικές δαπάνες	1.846	2.513	2.340
Λοιπές μεταβιβάσεις	1.997	819	963
Επιδοτήσεις	2.699	2.809	2.666

Πίνακας 2.1.: Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία European System of Accounts (ESA) (σε εκατ. ευρώ)

	2025 ΔΥΕ Απριλίου 2026 ⁴	2026 Προϋπολογισμός	2027 Εκτίμηση	2027 Πρόβλεψη
VI. Ισοζύγιο Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA	125	481	492	606
Έσοδα	4.512	4.799	4.953	5.062
Τρέχουσες και λοιπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	2.559	2.783	2.966	3.070
Μεταβιβάσεις από ΕΟΠΥΥ	1.803	1.824	1.813	1.813
Λοιπά έσοδα	150	193	174	179
Έξοδα	4.377	4.318	4.469	4.456
Παροχές σε εργαζόμενους	845	801	961	979
Τόκοι χρεωστικοί	0	0	0	0
Λοιπά έξοδα	3.252	3.154	3.092	3.210
Επενδυτικές δαπάνες	281	363	416	266
VI. Ισοζύγιο Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA (ΠΛΗΝ ΦΠΑ)	234	297	303	410
VII. Ισοζύγιο ΟΤΑ κατά ESA	230	893	1.153	1.177
Έσοδα	9.660	9.888	10.324	9.769
Τρέχουσες και λοιπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	6.086	6.353	6.575	5.905
Τόκοι πιστωτικοί	82	81	99	99
Φόροι	2.221	2.261	2.343	2.417
Λοιπά έσοδα	1.270	1.192	1.307	1.348
Έξοδα	9.430	9.782	10.141	9.728
Παροχές σε εργαζόμενους	3.127	3.216	3.373	3.532
Τόκοι χρεωστικοί	71	50	70	70
Κοινωνικές παροχές	236	260	351	367
Λοιπά έξοδα	2.934	3.063	3.969	4.050
Επενδυτικές δαπάνες	3.062	3.193	2.378	1.710
IX. Ισοζύγιο ΟΚΑ κατά ESA	1.758	1.790	1.834	2.432
Έσοδα	52.588	55.500	56.135	57.623
Τρέχουσες και λοιπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	21.523	23.611	23.999	24.238
Αποδόσεις περιουσίας	1.233	1.293	1.186	1.264
Ασφαλιστικές εισφορές (πραγματικές)	28.739	29.547	29.870	31.071
Κοινωνικοί πόροι	772	783	794	793
Λοιπά έσοδα	322	266	286	258
Έξοδα	50.830	53.710	54.601	55.191
Παροχές σε εργαζόμενους	391	407	425	435
Κοινωνικές παροχές	41.255	43.500	44.408	45.028
εκ των οποίων: συντάξεις	34.258	35.660	35.718	36.768
Κοινωνικές παροχές σε είδος	5.426	5.758	5.881	6.007
Λοιπά έξοδα	605	795	607	702
Επενδυτικές δαπάνες	64	23	47	44
Μεταβιβάσεις	2.371	2.625	2.667	2.412
Επιδότησεις	718	601	565	564
X. Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA (VII+VIII+IX)	4.290	4.601	4.624	743
% ΑΕΠ	1,7%	-0,2%	0,6%	0,3%
XI. Ενοποιημένοι τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	7.940	7.713	7.924	8.409
% ΑΕΠ	3,2%	3,0%	3,0%	3,1%
XII. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA (X+XI)	12.429	7.211	9.548	9.152
% ΑΕΠ	4,9%	2,8%	3,6%	3,3%
ΑΕΠ	248.364	280.036	262.012	274.692

¹ Τα έσοδα του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων περιέχονται στις μεταβιβάσεις και στα λοιπά τρέχοντα έσοδα και για λόγους συγκρισιμότητας οι δαπάνες του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων περιέχονται στις πιστώσεις υπό κατανομή.

² Τα έσοδα του ΤΑΑ περιέχονται στις μεταβιβάσεις και για λόγους συγκρισιμότητας οι δαπάνες περιέχονται στις πιστώσεις υπό κατανομή.

³ Οι δαπάνες της Κεντρικής Διοίκησης αναλύονται σύμφωνα με τις μείζονες κατηγορίες του π.δ. 54/2018 (Α' 103).

⁴ Πιθανές διαφορές των στοιχείων του πίνακα με τη ΔΥΕ Απριλίου οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

2.1.1. Κρατικός Προϋπολογισμός

Έσοδα - Ανάλυση σε δημοσιονομική βάση

Τα καθαρά έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού σε δημοσιονομική βάση, μετά την αφαίρεση των επιστροφών φόρων, εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 82.872 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 2.889 εκατ. ευρώ ή 3,6% έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2026. Αναλυτικότερα:

Φόροι

Τα έσοδα από φόρους αναμένεται να ανέλθουν στο ύψος των 75.729 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 2.085 εκατ. ευρώ ή 2,8% έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2026. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως:

- στην ενίσχυση των εσόδων από τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) κατά 1.548 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με τον προϋπολογισμό, συμπεριλαμβανομένης της είσπραξης μη επαναλαμβανόμενου (one - off) ποσού 306 εκατ. ευρώ από τη σύμβαση παραχώρησης της Εγνατίας Οδού, που δεν είχε προβλεφθεί και
- στην αύξηση των αμοιβών και τη μείωση της ανεργίας, που επηρεάζουν κυρίως τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων (αύξηση κατά 560 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με τον προϋπολογισμό).

Επιπλέον, οι ταξιδιωτικές εισπράξεις σημείωσαν σημαντική άνοδο κατά 10,4% το επτάμηνο του 2026 σε σύγκριση με το αντίστοιχο επτάμηνο του 2025 και έναντι 6,5% που ήταν η ετήσια πρόβλεψη του προϋπολογισμού, με αποτέλεσμα να επηρεάζονται θετικά τα φορολογικά έσοδα.

Πιο συγκεκριμένα:

Φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών

Στην εν λόγω κατηγορία περιλαμβάνονται κυρίως ο ΦΠΑ, οι Ειδικόι Φόροι Κατανάλωσης (ΕΦΚ), το ψηφιακό τέλος συναλλαγής και οι φόροι επί χρηματοοικονομικών και κεφαλαιακών συναλλαγών. Οι φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στο ύψος των 42.252 εκατ. ευρώ, αυξημένοι κατά 1.380 εκατ. ευρώ ή 3,4% έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2026. Ειδικότερα, τα έσοδα από τον ΦΠΑ αναμένεται να ανέλθουν στο ποσό των 30.777 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 1.548 εκατ. ευρώ από τον στόχο, ενώ τα έσοδα από τους ΕΦΚ εκτιμώνται στο ποσό των 7.176 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 283 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου κυρίως λόγω της χαμηλότερης κατανάλωσης ενεργειακών προϊόντων, η οποία συνδέεται με τη διατήρηση των τιμών ενέργειας σε υψηλά επίπεδα.

Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κυρίως οι δασμοί και τα λοιπά τέλη που επιβάλλονται στις εισαγωγές από κράτη μη μέλη της ΕΕ με βάση το κοινό τελωνειακό δασμολόγιο. Εκτιμώνται έσοδα 460 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 29 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2026.

Τακτικοί φόροι ακίνητης περιουσίας

Οι τακτικοί φόροι ακίνητης περιουσίας, οι οποίοι περιλαμβάνουν κυρίως τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ), αναμένεται να διαμορφωθούν στο ύψος των 2.413 εκατ. ευρώ. Έναντι του προηγούμενου οικονομικού έτους 2025 το ποσό της βεβαίωσης του ΕΝΦΙΑ είναι μειωμένο κατά 0,6% και αντίστοιχα, οι φόροι ακίνητης περιουσίας αναμένεται να είναι μειωμένοι κατά 39 εκατ. ευρώ λόγω της παρέμβασης για τη μείωση του ΕΝΦΙΑ κατά 50% για κύριες κατοικίες σε οικισμούς με πληθυσμό έως 1.500 κατοίκους (και την πλήρη κατάργησή του από το έτος 2027).

Λοιποί φόροι επί παραγωγής

Τα έσοδα της κατηγορίας αυτής προέρχονται κυρίως από το τέλος επιτηδεύματος, από λοιπές επιχειρηματικές και επαγγελματικές άδειες καθώς και από τη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στα κέρδη της ΤτΕ. Οι λοιποί φόροι επί παραγωγής εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 760 εκατ. ευρώ, αυξημένοι κατά 100 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2026.

Φόρος εισοδήματος

Το ύψος του φόρου εισοδήματος (φυσικών προσώπων, νομικών προσώπων και λοιπών κατηγοριών) αναμένεται να διαμορφωθεί στο ποσό των 27.338 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 581 εκατ. ευρώ ή 2,2% έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2026. Ειδικότερα, εκτιμάται ότι τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων θα ανέλθουν σε 16.375 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 560 εκατ. ευρώ ή 3,5% από τον στόχο κυρίως λόγω της αύξησης των μισθών και των συντάξεων καθώς και λόγω της μείωσης της ανεργίας. Τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων εκτιμώνται στο ποσό των 8.542 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 34 εκατ. ευρώ από τον στόχο.

Φόροι κεφαλαίου

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι φόροι και τα τέλη κληρονομιών, δωρεών, γονικών και λοιπών παροχών. Εκτιμώνται έσοδα ύψους 262 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 12 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2026.

Λοιποί τρέχοντες φόροι

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει κυρίως τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων και τα διάφορα μη ταξινομημένα φορολογικά έσοδα. Τα έσοδα από τους λοιπούς τρέχοντες φόρους αναμένεται να ανέλθουν στο ποσό των 2.244 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 101 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2026 κυρίως λόγω της εκτιμώμενης μείωσης κατά 70 εκατ. ευρώ των εσόδων που καταχωρίζονται στα μη ταξινομημένα φορολογικά έσοδα.

Κοινωνικές εισφορές

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει κυρίως τις εισφορές των εργαζομένων για παροχές υγείας από το Δημόσιο. Εκτιμώνται έσοδα 58 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 3 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου.

Μεταβιβάσεις

Στην εν λόγω κατηγορία περιλαμβάνονται κυρίως τα έσοδα από:

- το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων, τα οποία εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε 4.150 εκατ. ευρώ, προσαρμοσμένα κατά ESA, έναντι στόχου 4.580 εκατ. ευρώ καθώς και από μέρος του εθνικού σκέλους του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων ύψους 30 εκατ. ευρώ και
- το ΤΑΑ ύψους 6.114 εκατ. ευρώ, προσαρμοσμένα κατά ESA (δαπάνες μείον έσοδα από ΦΠΑ), έναντι στόχου 5.950 εκατ. ευρώ.

Το σύνολο των εσόδων από μεταβιβάσεις αναμένεται να ανέλθει στο ποσό των 11.027 εκατ. ευρώ, αυξημένο κατά 98 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2026. Επισημαίνεται ότι το ποσό των 4.150 εκατ. ευρώ από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων περιλαμβάνει προσαρμογή ύψους -623 εκατ. ευρώ λόγω της επίδρασης των προκαταβολών από τα ευρωπαϊκά προγράμματα, ενώ ο αντίστοιχος στόχος του προϋπολογισμού 2026 ήταν προσαρμογή ύψους -430 εκατ. ευρώ και περιλαμβανόταν στην κατηγορία «Λοιπά τρέχοντα έσοδα».

Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει κυρίως τα έσοδα από παράβολα, μισθώματα κτηρίων και υποδομών καθώς και από προμήθειες λόγω παροχής εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου. Οι πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών αναμένεται να διαμορφωθούν στο ύψος των 1.340 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 279 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2026. Η εν λόγω αύξηση οφείλεται κυρίως στην απόδοση ποσού 172 εκατ. ευρώ, το οποίο αφορά στο μεταβλητό αντάλλαγμα (ποσοστό επί των λειτουργικών κερδών) από τη σύμβαση παραχώρησης των περιφερειακών αεροδρομίων και δεν είχε προβλεφθεί.

Λοιπά τρέχοντα έσοδα

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει διάφορες κατηγορίες εσόδων με κυριότερες τους τόκους καταθέσεων του Ελληνικού Δημοσίου, τα μερίσματα από τη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο διαφόρων εταιρειών, τους τόκους από ομόλογα που κατέχει το Ελληνικό Δημόσιο, τις διάφορες κατηγορίες προστίμων και προσαυξήσεων, το μεγαλύτερο ποσοστό των εσόδων του εθνικού σκέλους του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων ύψους 170 εκατ. ευρώ, το οποίο προέρχεται κυρίως από επιστροφές ποσών από Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) για εκτέλεση έργων επενδύσεων, καθώς και τις επιστροφές ιδίων πόρων από την ΕΕ. Τα λοιπά τρέχοντα έσοδα αναμένεται να διαμορφωθούν σε 3.150 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 877 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2026 κυρίως λόγω:

- του γεγονότος ότι η προσαρμογή από την επίδραση των προκαταβολών από τα ευρωπαϊκά προγράμματα περιλαμβάνεται πλέον στην κατηγορία «Μεταβιβάσεις», όπως προαναφέρεται. Στον στόχο του προϋπολογισμού 2026 η συγκεκριμένη προσαρμογή ύψους -430 εκατ. ευρώ περιλαμβανόταν στην παρούσα κατηγορία εσόδων,
- των αυξημένων εσόδων από τόκους καταθέσεων κατά 117 εκατ. ευρώ και
- των αυξημένων εσόδων από μερίσματα φορέων του Δημοσίου κατά 133 εκατ. ευρώ.

Πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων

Η κατηγορία αυτή αφορά κυρίως σε έσοδα από την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Ελληνικού Δημοσίου μέσω της διαδικασίας αποκρατικοποιήσεων από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ). Εκτιμώνται έσοδα ύψους 1 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 50 εκατ. ευρώ από τον στόχο του προϋπολογισμού 2026.

Επιστροφές εσόδων

Οι επιστροφές αχρεωστήτως εισπραχθέντων εσόδων εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 8.434 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 396 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2026. Το σημαντικότερο μέρος της αύξησης αυτής αφορά σε μη επαναλαμβανόμενες (one - off) επιστροφές εσόδων ΦΠΑ ύψους 306 εκατ. ευρώ από τη σύμβαση παραχώρησης της Εγνατίας Οδού.

Πληροφοριακά στοιχεία

Έσοδα Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων

Τα έσοδα του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων περιλαμβάνονται στις κατηγορίες «Μεταβιβάσεις» και «Λοιπά τρέχοντα έσοδα» και αναμένεται να ανέλθουν, προσαρμοσμένα κατά ESA, στο ποσό των 4.350 εκατ. ευρώ, χωρίς απόκλιση από τον στόχο του προϋπολογισμού 2026.

Έσοδα ΤΑΑ

Τα έσοδα του ΤΑΑ περιλαμβάνονται στην κατηγορία «Μεταβιβάσεις» και αναμένεται να ανέλθουν, προσαρμοσμένα κατά ESA, στο ποσό των 6.114 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 164 εκατ. ευρώ από τον στόχο του προϋπολογισμού 2026.

Δαπάνες - Ανάλυση σε δημοσιονομική βάση

Οι συνολικές δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού για το έτος 2026 εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 87.971 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 1.178 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού. Η απόκλιση αυτή, όπως προκύπτει από την ανάλυση των δαπανών κατά μείζονα κατηγορία, οφείλεται κυρίως στην αύξηση των μεταβιβαστικών δαπανών, στην επικείμενη ενίσχυση των πιστώσεων του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων, στην αύξηση των δαπανών για τόκους καθώς και στις δημοσιονομικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από την αύξηση του ενεργειακού κόστους. Επιπλέον, στην αύξηση των συνολικών δαπανών συντελεί η ενίσχυση των δαπανών για παροχές και αποδοχές των εργαζομένων στο πλαίσιο των σχετικών μεταβολών που επηρεάζουν το μισθολογικό κόστος του Δημοσίου. Αντίθετα, οι διαφοροποιήσεις στις λοιπές κατηγορίες δαπανών οφείλονται, κατά κύριο λόγο, σε ανακατανομές πιστώσεων μεταξύ των μειζόνων κατηγοριών του κρατικού προϋπολογισμού.

Παροχές σε εργαζόμενους

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι τακτικές αποδοχές, οι πρόσθετες αποδοχές, οι παροχές σε είδος, οι παροχές κληρωτών και οι αντίστοιχες εργοδοτικές εισφορές αιρετών, οργάνων διοίκησης, τακτικών υπαλλήλων καθώς και των υπαλλήλων με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου.

Για το 2026 οι δαπάνες της ανωτέρω κατηγορίας εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε 16.194 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 606 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού.

Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στις εκτιμώμενες δαπάνες για:

- την ενσωμάτωση πραγματοποιηθέντων διορισμών για τους οποίους η σχετική δαπάνη κατά την κατάρτιση του κρατικού προϋπολογισμού έτους 2026 είχε προβλεφθεί να καλυφθεί από τις υπό κατανομή πιστώσεις,
- την οριζόντια αύξηση του βασικού μισθού των δημοσίων υπαλλήλων από τον Απρίλιο 2026 λόγω της αύξησης του κατώτατου μισθού και
- τον διορισμό 6.048 μόνιμων υπαλλήλων του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, εκ των οποίων η πλειονότητα αφορά σε εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από τον Σεπτέμβριο 2026.

Κοινωνικές παροχές

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την επιστροφή ενοικίου, το επίδομα θέρμανσης, τις συντάξεις που καταβάλλονται απευθείας από το κράτος (άρθρο 4 παρ. 3 του ν.4387/2016, Α' 85) καθώς και τις λοιπές παροχές κοινωνικής πρόνοιας σε είδος και σε χρήμα. Το ύψος των εν λόγω δαπανών εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο ποσό των 608 εκατ. ευρώ.

Μεταβιβάσεις

Οι εκτιμήσεις μεταβιβαστικών δαπανών περιλαμβάνουν επιχορηγήσεις και αποδόσεις σε υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως στους ΟΤΑ και στους ΟΚΑ, στα νοσοκομεία, στις δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ) καθώς και σε λοιπούς φορείς εντός και εκτός της Γενικής Κυβέρνησης, σε οργανισμούς του εξωτερικού και στην ΕΕ. Επίσης, στην εν λόγω μείζονα κατηγορία περιλαμβάνονται οι επιχορηγήσεις για επενδύσεις, οι καταπτώσεις εγγυήσεων, οι αναλήψεις χρεών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης καθώς και οι αποζημιώσεις λόγω δικαστικών αποφάσεων.

Οι συνολικές μεταβιβαστικές πληρωμές εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 36.374 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 807 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού. Η κατηγορία αυτή ενισχύθηκε από το αποθεματικό της παρ. 1 του άρθρου 59 του ν.4270/2014 (Α' 143) με 497 εκατ. ευρώ για την

εξυπηρέτηση δαπανών επιχορηγήσεων προς τα νομικά πρόσωπα, τα νοσοκομεία και τους ΟΤΑ, με σκοπό την κάλυψη των λειτουργικών τους αναγκών, για την εξόφληση επιδικασθέντων ποσών με τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις καθώς και για την πραγματοποίηση λοιπών κεφαλαιακών μεταβιβάσεων.

Αγορές αγαθών, υπηρεσιών και αποθεμάτων

Στις κατηγορίες αυτές περιλαμβάνονται δαπάνες καταναλωτικού χαρακτήρα, όπως αγορές αναλωσίμων, αμοιβές για μεταφορές και επικοινωνίες, δαπάνες ύδρευσης, ενέργειας και καθαριότητας, αμοιβές για συντηρήσεις και επισκευές, δαπάνες μετακίνησης, ασφάλιστρα καθώς και αγορές για σχηματισμό αποθεμάτων. Οι σχετικές δαπάνες για το έτος 2026 εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε 2.384 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 126 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού ύψους 2.258 εκατ. ευρώ.

Επιδοτήσεις

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κυρίως λοιπές επιδοτήσεις προϊόντων και υπηρεσιών και ειδικότερα, η δαπάνη για την εφαρμογή του μέτρου επιδότησης της τιμής του κόστους πετρελαίου κίνησης (diesel), με σκοπό την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από την αύξηση του ενεργειακού κόστους και τη στήριξη των πληττόμενων κλάδων της οικονομίας, καθώς και οι επιδοτήσεις προς συγκατοικιακούς φορείς και προς τα Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ) για την παροχή της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας. Η συνολική εκτιμώμενη δαπάνη για την κατηγορία αυτή ανέρχεται σε 296 εκατ. ευρώ, αυξημένη κατά 216 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου κυρίως λόγω της προαναφερθείσας επιδότησης της τιμής του diesel.

Τόκοι (σε ακαθάριστη βάση)

Η εκτίμηση για τις δαπάνες τόκων σε ακαθάριστη δημοσιονομική βάση ανέρχεται σε 10.280 εκατ. ευρώ, αυξημένη κατά 465 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού, προκειμένου να εξυπηρετηθεί ο σχεδιασμός της διαχείρισης του δημοσίου χρέους.

Λοιπές δαπάνες

Οι λοιπές δαπάνες περιλαμβάνουν κυρίως την καταβολή χρηματικών προστίμων που επιβάλλονται από την ΕΕ καθώς και τις επιστροφές προς την ΕΕ ποσών που προκύπτουν από ανεκτέλεστα προγράμματα. Η εκτιμώμενη δαπάνη της εν λόγω κατηγορίας ανέρχεται σε 66 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 35 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού.

Πιστώσεις υπό κατανομή

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κυρίως εκτιμήσεις για δαπάνες του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων, του ΤΑΑ και των αποθεματικών του κρατικού προϋπολογισμού (παρ. 1 και 8 του άρθρου 59 του ν.4270/2014), με το συνολικό ποσό να εκτιμάται σε 19.300 εκατ. ευρώ. Η εν λόγω μείζονα κατηγορία περιλαμβάνει κυρίως ποσά για:

- δαπάνες του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων (εθνικού και συγχρηματοδοτούμενου σκέλους) ύψους 9.800 εκατ. ευρώ (συμπεριλαμβανομένης της επικείμενης αύξησης κατά 300 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με τον στόχο του προϋπολογισμού),
- δαπάνες του επιχορηγούμενου σκέλους του ΤΑΑ ύψους 7.192 εκατ. ευρώ,
- εναπομείναν αποθεματικό (παρ. 1 και 8 του άρθρου 59 του ν.4270/2014) ύψους 411 εκατ. ευρώ έως το τέλος Ιουνίου,
- δαπάνες για νέες προσλήψεις προσωπικού του οποίου η μισθοδοσία καλύπτεται από τον τακτικό προϋπολογισμό καθώς και για λοιπές μισθολογικές δαπάνες, συνολικού ύψους 211 εκατ. ευρώ,

- δαπάνες ύψους 168 εκατ. ευρώ για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, προς εξυπηρέτηση σχετικών αναγκών των αρμόδιων με τις μεταναστευτικές ροές Υπουργείων,
- λοιπές δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης, κοινωνικής προστασίας καθώς και για παροχές υγείας, ύψους 348 εκατ. ευρώ και
- ανάγκες των Υπουργείων ύψους 600 εκατ. ευρώ.

Τέλος, τονίζεται ότι οι πιστώσεις από το αποθεματικό του κρατικού προϋπολογισμού (παρ. 1 και 8 του άρθρου 59 του ν.4270/2014) κατανέμονται κατά τη διάρκεια του έτους προς κάλυψη έκτακτων δαπανών. Μέχρι τα τέλη Ιουνίου 2026 είχαν διατεθεί 839 εκατ. ευρώ, προκειμένου να αντιμετωπιστούν δαπάνες κυρίως για την:

- εκτέλεση τελεσίδικων και αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων,
- αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και την ενίσχυση των πληγέντων,
- ενίσχυση των ΟΤΑ,
- κάλυψη πρόσθετων, έκτακτων, λειτουργικών δαπανών των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης,
- αντιμετώπιση της αύξησης του ενεργειακού κόστους (επιδότηση τιμής στο diesel) καθώς και για το fuel pass,
- επιπρόσθετη επιχορήγηση της εταιρείας «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος ΜΑΕ» για την αναβάθμιση και την ασφάλεια του σιδηροδρομικού δικτύου, σύμφωνα με το άρθρο 94 του ν.5290/2026 (Α' 47),
- κάλυψη λειτουργικών δαπανών λόγω της μεταφοράς των αρμοδιοτήτων του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) και
- καταβολή της ετήσιας συνεισφοράς της χώρας μας στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος (European Space Agency - ESA) στο πλαίσιο της συμμετοχής της Ελλάδας ως κράτους - μέλους στα προγράμματα και τις δραστηριότητές του.

Αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι αγορές παγίου εξοπλισμού των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης και οι φυσικές παραλαβές οπλικών συστημάτων. Οι συνολικές δαπάνες εκτιμώνται σε 2.469 εκατ. ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών αφορά στις φυσικές παραλαβές των οπλικών συστημάτων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, οι οποίες ανέρχονται σε 2.300 εκατ. ευρώ.

Δαπάνες Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων

Ο προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων έτους 2026 προέβλεπε όριο δαπανών συνολικού ύψους 9.500 εκατ. ευρώ, το οποίο επιμεριζόταν σε 6.200 εκατ. ευρώ για έργα του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους και σε 3.300 εκατ. ευρώ για έργα που χρηματοδοτούνται αμιγώς από εθνικούς πόρους. Πέραν του ανωτέρω ορίου, προέβλεπε 7.192 εκατ. ευρώ για έργα χρηματοδοτούμενα από το ΤΑΑ. Κατά συνέπεια, το ύψος των συνολικών δαπανών του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων, οι οποίες στον προϋπολογισμό προβλέφθηκαν στις πιστώσεις υπό κατανομή, ανέρχεται σε 16.692 εκατ. ευρώ.

Εντός του τρέχοντος έτους ο προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων (εθνικό σκέλος) θα ενισχυθεί επιπλέον με το ποσό των 300 εκατ. ευρώ, με στόχο την επιτάχυνση της υλοποίησης δημοσίων έργων, την προώθηση δράσεων ενεργειακής ανθεκτικότητας και την εξόφληση σχετικών υποχρεώσεων. Κατόπιν της εν λόγω ενίσχυσης το όριο δαπανών στο εθνικό σκέλος θα διαμορφωθεί σε 3.600 εκατ. ευρώ.

Οι ανωτέρω πιστώσεις προορίζονται να καλύψουν δαπάνες που αφορούν στην υλοποίηση της αναπτυξιακής πολιτικής της χώρας μέσω της χρηματοδότησης δράσεων με ισχυρό αναπτυξιακό, περιβαλλοντικό και κοινωνικό αποτύπωμα. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στους τομείς των υποδομών, της

επιχειρηματικότητας, της πράσινης ανάπτυξης, της ψηφιακής μετάβασης, της κοινωνικής συνοχής, της περιφερειακής ανάπτυξης, της διαχείρισης των επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης κ.λπ.

Δαπάνες Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ)

Η υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» ολοκληρώνεται εντός του 2026 έχοντας συμβάλει καθοριστικά στην ενίσχυση της ελληνικής οικονομίας μέσω της χρηματοδότησης δράσεων ενταγμένων σε τέσσερις βασικούς πυλώνες: Πράσινη Μετάβαση, Ψηφιακή Μετάβαση, Απασχόληση - Δεξιότητες - Κοινωνική Συνοχή, Ιδιωτικές Επενδύσεις και Μετασχηματισμός της Οικονομίας. Πόροι για την υλοποίηση σημαντικών μεταρρυθμίσεων αξιοποιήθηκαν μέσω της χρηματοδότησης τόσο των δημοσίων επενδύσεων από το σκέλος των επιχορηγήσεων του ΤΑΑ όσο και των ιδιωτικών επενδύσεων από το δανειακό σκέλος.

Το σύνολο των πόρων του ΤΑΑ που έχουν εισρεύσει στη χώρα μας από το 2021 έως σήμερα ανέρχεται σε 24.626 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό ύψους 12.930 εκατ. ευρώ αφορά στο σκέλος των επιχορηγήσεων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» και ποσό ύψους 11.696 εκατ. ευρώ αφορά στο δανειακό σκέλος, ενώ αναμένεται και η εκταμίευση των υπολειπόμενων ποσών από τα 35,9 δισ. ευρώ περίπου έως το τέλος του έτους.

2.1.2. Λοιποί υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης

Νομικά Πρόσωπα

Το ισοζύγιο κατά ESA των νομικών προσώπων για το έτος 2026 αναμένεται να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 4.521 εκατ. ευρώ, υψηλότερο κατά 589 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με τις προβλέψεις του προϋπολογισμού. Το βελτιωμένο αποτέλεσμα προέρχεται κυρίως από το σκέλος των ιδίων εσόδων - αυξημένοι πιστωτικοί τόκοι και λοιπά λειτουργικά έσοδα - αλλά και από τη χαμηλότερη της προϋπολογισθείσας συνολική δαπάνη.

Νοσοκομεία και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ)

Το ισοζύγιο κατά ESA των νοσοκομείων και της ΠΦΥ δεν αναμένεται να παρουσιάσει απόκλιση σε σύγκριση με τις προβλέψεις του αρχικού προϋπολογισμού. Επισημαίνεται ότι ο υποτομέας περιλαμβάνει και την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (ΕΚΑΠΥ), μέσω της οποίας πραγματοποιείται πλέον η προμήθεια του συνόλου σχεδόν των νοσοκομειακών φαρμάκων. Οι δαπάνες των νοσοκομείων αναμένεται να είναι αυξημένες κατά 150 εκατ. ευρώ περίπου έναντι των προϋπολογισθεισών λόγω πληθωριστικών πιέσεων και αυξανόμενων παρεχόμενων υπηρεσιών. Αύξηση παρουσιάζουν και οι μεταβιβάσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό, κατευθυνόμενες κυρίως προς την ΕΚΑΠΥ για την κάλυψη της αύξησης του ορίου της φαρμακευτικής δαπάνης.

Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)

Το έτος 2026 το ισοζύγιο κατά ESA του υποτομέα των ΟΤΑ εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 183 εκατ. ευρώ, υψηλότερο κατά 77 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με τις προβλέψεις του προϋπολογισμού. Η εκτίμηση αυτή συνδέεται κυρίως με την εκτιμώμενη ενίσχυση των ιδίων εσόδων (φόροι - λοιπά έσοδα) των ΟΤΑ. Αύξηση τόσο των δαπανών όσο και των αντίστοιχων εσόδων μεταβιβάσεων προκαλείται από την υλοποίηση προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το ΤΑΑ, ενώ αναταξινόμησης μεταξύ των κατηγοριών δαπανών - χωρίς επίπτωση στο δημοσιονομικό αποτέλεσμα - καταγράφονται λόγω της εφαρμογής του π.δ. 54/2018 (Α' 103) από την 01.01.2026.

Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ)

Στον υποτομέα περιλαμβάνονται τα Ασφαλιστικά Ταμεία, ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ), η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ), ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) και το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (ΝΑΤ). Το ισοζύγιο κατά ΕΣΑ εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε 1.534 εκατ. ευρώ, μειωμένο κατά 256 εκατ. ευρώ έναντι των προβλέψεων του προϋπολογισμού.

Τα έσοδα ασφαλιστικών εισφορών παρουσιάζονται αυξημένα κατά 323 εκατ. ευρώ κυρίως λόγω της βελτίωσης των ονομαστικών μισθών, της μείωσης της ανεργίας και των πρωτοβουλιών που λαμβάνονται προς την κατεύθυνση του περιορισμού της αδήλωτης και της υποδηλωμένης εργασίας, όπως η εφαρμογή της ψηφιακής κάρτας εργασίας.

Οι δαπάνες του υποτομέα εμφανίζονται αυξημένες κατά 891 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με τις προϋπολογισθείσες, αφενός λόγω της υλοποίησης των προγραμμάτων του ΤΑΑ και αφετέρου λόγω της ενσωμάτωσης ποσού 620 εκατ. ευρώ περίπου για νέες παρεμβάσεις κοινωνικής πολιτικής και στήριξης του διαθέσιμου εισοδήματος των συνταξιούχων. Οι κυριότερες παρεμβάσεις εξ αυτών αφορούν: (α) στη μόνιμη αύξηση, από 250 ευρώ σε 400 ευρώ καθαρά, της ενίσχυσης του Νοεμβρίου σε συνταξιούχους, σε άτομα με αναπηρία και σε ανασφάλιστους υπερήλικες καθώς και στην επέκταση της ενίσχυσης από τον Νοέμβριο 2026 στο σύνολο των συνταξιούχων ηλικίας άνω των 65 ετών και (β) στην επέκταση του προγράμματος προληπτικών εξετάσεων καθώς και του προγράμματος «Προσωπικός Βοηθός» από εθνικούς πόρους.

2.1.3. Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της Γενικής Κυβέρνησης προς τρίτους

Οι συνολικές ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της Γενικής Κυβέρνησης παρουσίασαν αυξητική τάση κατά τους πρώτους μήνες του 2026 και σταδιακή αποκλιμάκωση κατά τους επόμενους μήνες, με αποτέλεσμα τον Ιούλιο 2026 να διαμορφώνονται στο ύψος των 2.646 εκατ. ευρώ. Σημειώνεται ότι οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις παρουσιάζουν έντονη εποχικότητα και ιστορικά εμφανίζονται σημαντικά μειωμένες κατά τη λήξη κάθε οικονομικού έτους. Οι ανωτέρω υποχρεώσεις περιλαμβάνουν ποσά clawback και rebate εκτιμώμενου ύψους 1.478 εκατ. ευρώ, τα οποία δεν έχουν συμψηφιστεί ακόμα. Συνεπώς, οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, εξαιρουμένων των ανωτέρω υπό συμψηφισμό ποσών, ανέρχονται σε 1.168 εκατ. ευρώ.

Η εξέλιξη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης έως τον μήνα Ιούλιο 2026 έχει ως εξής:

- για τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης (Κράτος) το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ανέρχεται στο ποσό των 167 εκατ. ευρώ,
- οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των ΟΤΑ διαμορφώνονται στο ποσό των 326 εκατ. ευρώ,
- όσον αφορά στους ΟΚΑ, το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων διαμορφώνεται στο ποσό των 681 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό ύψους 165 εκατ. ευρώ αφορά σε ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του κλάδου εφάπαξ παροχών του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), κατόπιν της επιτάχυνσης εκκαθάρισης των κύριων συντάξεων, η οποία συμπαρασύρει τον ρυθμό εκκαθάρισης και των εφάπαξ παροχών. Στο ποσό των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων συμπεριλαμβάνεται ποσό ανείσπρακτου clawback και rebate ύψους 215 εκατ. ευρώ, το οποίο αφορά στον ΕΟΠΥΥ και
- ως προς τα λοιπά νομικά πρόσωπα, το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ανέρχεται στο ποσό των 237 εκατ. ευρώ.

Σημειώνεται ότι οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις:

- (α) των συγκοινωνιακών φορέων ανέρχονται στο ποσό των 37 εκατ. ευρώ και

(β) των αμυντικών βιομηχανιών, «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα ΑΒΕΕ» (ΕΑΣ ΑΒΕΕ) και «Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία ΑΕ» (ΕΑΒ ΑΕ), διαμορφώνονται στο ποσό των 9 εκατ. ευρώ.

Με γνώμονα τη διασφάλιση της ταμειακής ρευστότητας των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και την εν γένει εύρυθμη λειτουργία τους, εξακολουθεί να ισχύει η καταβολή μέχρι την 20η Ιανουαρίου κάθε έτους έως και του ενός τετάρτου (1/4) της προβλεπόμενης ετήσιας επιχορήγησης ή χρηματοδότησης από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, κατ' εφαρμογή του άρθρου 84 του ν.4843/2021 (Α' 193). Στο ίδιο πλαίσιο εξακολουθεί η εντός του έτους εμπροσθοβαρής τμηματική καταβολή της ετήσιας επιχορήγησης των νοσοκομείων από το Υπουργείο Υγείας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 85 του ίδιου ως άνω νόμου.

Η εξέλιξη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης και των εκκρεμών επιστροφών φόρων απεικονίζεται παρακάτω (Πίνακας 2.2. και Πίνακας 2.3.).

Πίνακας 2.2.: Εξέλιξη ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης Δεκέμβριος 2024 - Ιούλιος 2026 (σε εκατ. ευρώ)

Φορέας/Υποτομέας Γενικής Κυβέρνησης	Δεκ. 2024	Ιουλ. 2025	Δεκ. 2025	Ιαν. 2026	Φεβ. 2026	Μαρτ. 2026	Απρ. 2026	Μάιος 2026	Ιουν. 2026	Ιουλ. 2026
Κράτος	157	218	127	138	156	199	183	193	167	167
ΟΤΑ	231	247	180	209	260	329	367	345	335	326
ΟΚΑ ¹	617	623	666	652	606	668	721	706	715	681
Νοσοκομεία ^{1,2}	1.164	1.498	1.397	1.605	1.694	1.586	1.468	1.519	1.305	1.235
Λοιπά Νομικά Πρόσωπα	184	224	208	194	197	215	214	236	243	237
Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις Γενικής Κυβέρνησης	2.352	2.810	2.577	2.797	2.912	2.998	2.953	3.000	2.764	2.646

¹ Περιλαμβάνονται και ποσά clawback και rebate που δεν έχουν συμφηφιστεί.

² Περιλαμβάνονται και οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της ΕΚΑΠΥ.

Πίνακας 2.3.: Εξέλιξη εκκρεμών επιστροφών φόρων Δεκέμβριος 2024 - Ιούλιος 2026 (σε εκατ. ευρώ)

	Δεκ. 2024	Ιουλ. 2025	Δεκ. 2025	Ιαν. 2026	Φεβ. 2026	Μαρτ. 2026	Απρ. 2026	Μάιος 2026	Ιουν. 2026	Ιουλ. 2026
Εκκρεμείς επιστροφές φόρων	731	732	722	702	750	766	737	719	788	629
Εκκρεμείς επιστροφές φόρων άνω των 90 ημερών (ληξιπρόθεσμες επιστροφές) από την ημερομηνία έκδοσης του ΑΦΕΚ, εκ των οποίων:										
(α) ποσό που δεν μπορεί να αποπληρωθεί λόγω εξωγενών παραγόντων (μη ανταπόκριση δικαιούχου ή μη προσκόμιση δικαιολογητικών)	210	218	176	192	155	160	191	176	149	161
(β) λοιπές εκκρεμείς επιστροφές φόρων άνω των 90 ημερών	121	111	160	146	187	168	179	106	84	93
Εκκρεμείς επιστροφές φόρων κάτω των 90 ημερών (μη ληξιπρόθεσμες επιστροφές) από την ημερομηνία έκδοσης του ΑΦΕΚ	400	403	386	364	407	437	366	437	554	375

2. Προβλέψεις 2027

Ο οικονομικός σχεδιασμός για το έτος 2027 περιλαμβάνει την εισαγωγή πλήθους παρεμβάσεων, οι οποίες αποσκοπούν, μεταξύ άλλων, στην ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος για το σύνολο των κοινωνικών ομάδων (ελεύθεροι επαγγελματίες, μισθωτοί, συνταξιούχοι, δημόσιοι υπάλληλοι, αγρότες, άτομα με αναπηρία), στην ενίσχυση των ιδιωτικών και των δημοσίων επενδύσεων, στην άσκηση στοχευμένης κοινωνικής πολιτικής με έμφαση στο στεγαστικό και στο δημογραφικό ζήτημα αλλά και στην υγεία καθώς και στην προώθηση της ενεργειακής αυτονομίας με παράλληλη μείωση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας.

Οι παρεμβάσεις οι οποίες θα υλοποιηθούν και έχουν δημοσιονομική επίπτωση το έτος 2027, περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- μειώσεις φόρων για τους ελεύθερους επαγγελματίες,
- μηδενισμό του φορολογικού συντελεστή για τους τριτέκνους και τους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες με φορολογητέο εισόδημα έως 20.000 ευρώ,
- μόνιμη αύξηση της ενίσχυσης του Νοεμβρίου σε συνταξιούχους, σε άτομα με αναπηρία και σε ανασφάλιστους υπερήλικες από το 2026,
- θέσπιση ειδικού επενδυτικού λογαριασμού για τη νέα γενιά,
- μείωση των ασφαλιστικών εισφορών για τον ιδιωτικό τομέα,
- θέσπιση επιδόματος εορτών Χριστουγέννων για τους δημοσίους υπαλλήλους και λειτουργούς, πέραν της οριζόντιας αύξησης συνεπεία της αύξησης του κατώτατου μισθού,
- κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος με αφετηρία την ελληνική περιφέρεια και τη Θεσσαλονίκη,
- αύξηση επιστροφής επενδυτικού R&D Clawback,
- κατάργηση του ΕΝΦΙΑ σε οικισμούς έως 2.000 κατοίκων και έως 2.200 κατοίκων στη Δυτική Μακεδονία,
- παράταση της μείωσης του φόρου εισοδήματος για κενά κτήρια που ενοικιάζονται καθώς και για δαπάνες αναβάθμισης κτηρίων,
- επέκταση της απαλλαγής ΦΠΑ στα νέα κτήρια,
- αύξηση φόρου μεταβίβασης σε 15% για αγορά κατοικίας από φορολογικούς κατοίκους τρίτων χωρών (εκτός ΕΕ),
- τιμαριθμοποίηση αναπηρικών επιδομάτων,
- αύξηση κατά 10% των voucher βρεφονηπιακών σταθμών και αλλαγή των εισοδηματικών ορίων για τη χορήγησή τους,
- φορολογική προστασία μονογονεϊκότητας,
- αύξηση δαπάνης σίτισης φοιτητών και
- αύξηση του εθνικού και του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων.

Οι συνολικές δημοσιονομικές παρεμβάσεις αποτυπώνονται αναλυτικά στην ενότητα 2.3. - Δημοσιονομικές παρεμβάσεις.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις για το έτος 2027, το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης σε δημοσιονομική βάση προβλέπεται να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 9.152 εκατ. ευρώ ή 3,3% του ΑΕΠ.

Οι καθαρές εθνικά χρηματοδοτούμενες πρωτογενείς δαπάνες της Γενικής Κυβέρνησης (Πίνακας 2.4.), σύμφωνα με τον ορισμό του νέου ευρωπαϊκού πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης, αναμένεται να

αυξηθούν ετησίως με ρυθμό 8% και 3,6% για τα έτη 2026 και 2027 αντίστοιχα έναντι στόχου 3,6% και 3,1% αντίστοιχα, ο οποίος είχε τεθεί στο ΜΔΣ 2025 - 2028. Ωστόσο, λαμβανομένης υπόψη της ευελιξίας που παρέχεται μετά την ενεργοποίηση της εθνικής ρήτρας διαφυγής για τις αμυντικές δαπάνες και την επέκταση αυτής, προκειμένου να συμπεριληφθούν μέτρα που ενισχύουν την ενεργειακή ανθεκτικότητα, η σωρευτική αύξηση στα έτη αυτά δεν υπερβαίνει τη δέσμευση του ορίου δαπανών. Επισημαίνεται ότι στη σωρευτική αύξηση συνυπολογίζονται και τα έτη 2024 και 2025, κατά τα οποία ο ρυθμός αύξησης των δαπανών ήταν σημαντικά χαμηλότερος του στόχου λόγω της χαμηλότερης από την αναμενόμενη συνολικής δαπάνης της Γενικής Κυβέρνησης, κυρίως δε λόγω της απόδοσης των μέτρων για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και της εισφοροδιαφυγής.

Πίνακας 2.4.: Πορεία καθαρών δαπανών

	2024	2025	2026	2027
Δημοσιονομική δέσμευση (ΜΔΣ)				
Καθαρές εθνικά χρηματοδοτούμενες πρωτογενείς δαπάνες (ετήσιος ρυθμός αύξησης)	2,6	3,7	3,6	3,1
Απολογιστικά/πρόβλεψη				
Καθαρές εθνικά χρηματοδοτούμενες πρωτογενείς δαπάνες (ετήσιος ρυθμός αύξησης)	-0,1	2,8	8,0	3,6
Λογαριασμός ελέγχου (control account)				
Σωρευτικό υπόλοιπο λογαριασμού ελέγχου (% ΑΕΠ)	-1,1	-1,4	0,3	0,5
Σωρευτικό υπόλοιπο με χρήση ευελιξίας ρήτρας διαφυγής για αμυντικές δαπάνες και δαπάνες ενεργειακής ανθεκτικότητας (% ΑΕΠ)		-1,6	0,0	0,0

2.2.1. Κρατικός Προϋπολογισμός

Έσοδα - Ανάλυση σε δημοσιονομική βάση

Τα καθαρά έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού σε δημοσιονομική βάση, μετά την αφαίρεση των επιστροφών φόρων, προβλέπεται να διαμορφωθούν στο ποσό των 78.685 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 4.188 εκατ. ευρώ ή 5,1% έναντι της εκτίμησης κλεισίματος του 2026 εξαιτίας των μειωμένων εσόδων που προέρχονται από το ΤΑΑ κατά 6.281 εκατ. ευρώ λόγω της λήξης του προγράμματος. Ειδικότερα:

Φόροι

Τα έσοδα από φόρους αναμένεται να ανέλθουν σε 77.878 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 2.149 εκατ. ευρώ ή 2,8% έναντι του 2026 κυρίως λόγω της προβλεπόμενης μεγέθυνσης της οικονομίας, όπως αντικατοπτρίζεται στις μακροοικονομικές προβλέψεις. Πιο συγκεκριμένα:

Φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών

Τα έσοδα από φόρους επί αγαθών και υπηρεσιών προβλέπεται να ανέλθουν στο ποσό των 42.431 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 179 εκατ. ευρώ ή 0,4% έναντι του 2026. Ειδικότερα:

- τα έσοδα από τον ΦΠΑ αναμένεται να ανέλθουν στο ποσό των 30.581 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 196 εκατ. ευρώ έναντι του 2026 λόγω των μειωμένων εσόδων κατά 911 εκατ. ευρώ από την εκτέλεση έργων του ΤΑΑ συνεπεία της λήξης του προγράμματος. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να σημειωθεί ότι στο έτος 2026 περιλαμβάνονται μη επαναλαμβανόμενα (one - off) έσοδα ΦΠΑ ύψους 306 εκατ. ευρώ από τη σύμβαση παραχώρησης της Εγνατίας Οδού και
- τα έσοδα από τους ΕΦΚ προβλέπονται στο ποσό των 7.312 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 136 εκατ. ευρώ έναντι του 2026.

Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών

Από τους φόρους και τους δασμούς επί εισαγωγών προβλέπονται έσοδα ύψους 533 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 72 εκατ. ευρώ έναντι του 2026. Η εν λόγω αύξηση οφείλεται κυρίως στην εφαρμογή σε πλήρες έτος του ενωσιακού τελωνειακού μέτρου, με ισχύ από την 01η.7.2026, το οποίο αφορά στην κατάργηση της απαλλαγής από δασμούς για δέματα χαμηλής αξίας εισαγόμενα από τρίτες χώρες και στην επιβολή κατ' αποκοπή τέλους τριών (3) ευρώ ανά είδος για τις εν λόγω αποστολές.

Τακτικοί φόροι ακίνητης περιουσίας

Τα έσοδα από τους τακτικούς φόρους ακίνητης περιουσίας αναμένεται να ανέλθουν στο ποσό των 2.365 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 48 εκατ. ευρώ έναντι του 2026 λόγω της κατάργησης του ΕΝΦΙΑ για κύριες κατοικίες σε οικισμούς με πληθυσμό έως 1.500 κατοίκους καθώς και της πρόσφατης επέκτασης της ανωτέρω παρέμβασης σχετικά με την κατάργηση του ΕΝΦΙΑ σε οικισμούς έως 2.000 κατοίκων και σε οικισμούς έως 2.200 κατοίκων στη Δυτική Μακεδονία.

Λοιποί φόροι επί παραγωγής

Από τους λοιπούς φόρους επί παραγωγής προβλέπονται έσοδα ύψους 614 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 147 εκατ. ευρώ έναντι της εκτίμησης του 2026 κυρίως λόγω της παρέμβασης για σταδιακή κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος και στα νομικά πρόσωπα.

Φόρος εισοδήματος

Τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος αναμένεται να ανέλθουν στο ποσό των 29.376 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 2.038 εκατ. ευρώ ή 7,5% έναντι του 2026. Ειδικότερα:

- ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων προβλέπεται να διαμορφωθεί στο ποσό των 16.995 εκατ. ευρώ, αυξημένος κατά 620 εκατ. ευρώ έναντι του 2026 κυρίως λόγω της αύξησης των αμοιβών εξαρτημένης εργασίας, των συντάξεων, της αναμενόμενης νέας αύξησης του κατώτατου μισθού καθώς και λόγω της περαιτέρω μείωσης της ανεργίας και
- ο φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων προβλέπεται να ανέλθει στο ποσό των 9.844 εκατ. ευρώ, αυξημένος κατά 1.302 εκατ. ευρώ έναντι του 2026 λόγω των εκτιμώμενων αυξημένων κερδών των επιχειρήσεων κατά το τρέχον φορολογικό έτος, τα οποία θα δηλωθούν το έτος 2027.

Φόροι κεφαλαίου

Οι φόροι κεφαλαίου προβλέπεται να ανέλθουν σε 262 εκατ. ευρώ, χωρίς να παρουσιάζουν μεταβολή έναντι του 2026.

Λοιποί τρέχοντες φόροι

Τα έσοδα από τους λοιπούς τρέχοντες φόρους αναμένεται να ανέλθουν στο ποσό των 2.298 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 54 εκατ. ευρώ έναντι του 2026.

Κοινωνικές εισφορές

Τα έσοδα από κοινωνικές εισφορές προβλέπεται να διαμορφωθούν στο ποσό των 58 εκατ. ευρώ, χωρίς να παρουσιάζουν μεταβολή έναντι του 2026.

Μεταβιβάσεις

Τα έσοδα από μεταβιβάσεις αναμένεται να ανέλθουν στο ποσό των 4.939 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 6.088 εκατ. ευρώ έναντι του 2026 κυρίως λόγω της μείωσης των εσόδων από το ΤΑΑ κατά 6.281 εκατ. ευρώ, μετά την προσαρμογή κατά ESA, συνεπεία της λήξης του προγράμματος.

Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών

Από τις πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών προβλέπονται έσοδα ύψους 1.217 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 123 εκατ. ευρώ έναντι του 2026.

Λοιπά τρέχοντα έσοδα

Τα λοιπά τρέχοντα έσοδα προβλέπεται να διαμορφωθούν στο ποσό των 3.039 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 111 εκατ. ευρώ έναντι του 2026 κυρίως λόγω της μείωσης των εσόδων από τα μερίσματα των φορέων του Δημοσίου κατά 90 εκατ. ευρώ περίπου.

Πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων

Τα έσοδα από τις πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων προβλέπεται να διαμορφωθούν σε 1 εκατ. ευρώ, χωρίς απόκλιση έναντι του 2026.

Επιστροφές εσόδων

Οι επιστροφές αχρεωστήτως εισπραχθέντων εσόδων προβλέπεται να διαμορφωθούν στο ποσό των 8.448 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 14 εκατ. ευρώ έναντι του 2026. Επισημαίνεται ότι στο έτος 2026 περιλαμβάνονται μη επαναλαμβανόμενες (one - off) επιστροφές εσόδων ΦΠΑ ύψους 306 εκατ. ευρώ από τη σύμβαση παραχώρησης της Εγνατίας Οδού.

Πληροφοριακά στοιχεία**Έσοδα Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων**

Τα έσοδα από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων περιλαμβάνονται στις κατηγορίες «Μεταβιβάσεις» και «Λοιπά τρέχοντα έσοδα» και αναμένεται να ανέλθουν, προσαρμοσμένα κατά ESA, στο ύψος των 4.904 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 554 εκατ. ευρώ έναντι του 2026.

Έσοδα ΤΑΑ

Στην κατηγορία «Μεταβιβάσεις» περιλαμβάνονται έσοδα από το ΤΑΑ, προσαρμοσμένα κατά ESA (δαπάνες μείον έσοδα ΦΠΑ), ποσού -168 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 6.281 εκατ. ευρώ έναντι του 2026 λόγω της λήξης του προγράμματος.

Δαπάνες - Ανάλυση σε δημοσιονομική βάση

Οι συνολικές δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού για το έτος 2027 προβλέπεται ότι θα διαμορφωθούν σε 85.046 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 2.925 εκατ. ευρώ έναντι της αντίστοιχης εκτίμησης του έτους 2026. Η εν λόγω μείωση οφείλεται κυρίως στην ολοκλήρωση των έργων που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ εντός του 2026 λόγω της λήξης του προγράμματος. Στον προϋπολογισμό έχει ενσωματωθεί αυξημένη πρόβλεψη για δαπάνες ύψους 200 εκατ. ευρώ προς κάλυψη αναγκών που ενδέχεται να ανακύψουν συνεπεία των επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης.

Παροχές σε εργαζόμενους

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής προβλέπεται να ανέλθουν στο ποσό των 16.061 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 133 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την εκτίμηση έτους 2026, χωρίς να συνυπολογίζονται οι δαπάνες των νέων προσλήψεων, των προβλεπόμενων αυξήσεων των μισθών από τον Απρίλιο 2027 και της θέσπισης του επιδόματος εορτών Χριστουγέννων ύψους 500 ευρώ για τους δημοσίους υπαλλήλους και λειτουργούς καθώς και λοιπές μισθολογικές δαπάνες, οι οποίες περιλαμβάνονται σε υπό κατανομή πιστώσεις, με συνολικό προβλεπόμενο ύψος 1.094 εκατ. ευρώ. Ως εκ τούτου, η μισθολογική δαπάνη για το έτος 2027 προβλέπεται να είναι αυξημένη κατά 961 εκατ. ευρώ.

Επισημαίνεται ότι κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού οι δαπάνες για νέες προσλήψεις προβλέπονται αρχικά στην κατηγορία «Πιστώσεις υπό κατανομή» και διατίθενται σταδιακά για τις δαπάνες των παροχών σε εργαζόμενους των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού, με βάση την υλοποίηση των προσλήψεων σε αυτούς.

Κοινωνικές παροχές

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής προβλέπεται ότι θα ανέλθουν σε 756 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 148 εκατ. ευρώ έναντι του 2026. Η μεταβολή οφείλεται κυρίως στην ενσωμάτωση εντός της μείζονος κατηγορίας των vouchers για βρεφονηπιακούς σταθμούς και για κέντρα δημιουργικής απασχόλησης.

Μεταβιβάσεις

Οι δαπάνες για τις μεταβιβάσεις σε φορείς εντός και εκτός της Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται ότι θα διαμορφωθούν στο ποσό των 37.088 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 715 εκατ. ευρώ έναντι της εκτίμησης του 2026 εξαιτίας κυρίως των αυξημένων προβλέψεων αποδόσεων προς την ΕΕ κατά 574 εκατ. ευρώ. Αναλυτικότερα, στην εν λόγω μείζονα κατηγορία οι συνολικές προβλέψεις μεταβιβάσεων προς τα νοσοκομεία και τις Υγειονομικές Περιφέρειες - Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας (ΥΠΕ - ΠΕΔΥ) ανέρχονται σε 1.623 εκατ. ευρώ, προς την ΕΚΑΠΥ σε 981 εκατ. ευρώ, προς τους ΟΤΑ σε 3.582 εκατ. ευρώ και προς τους ΟΚΑ σε 23.429 εκατ. ευρώ, ενώ οι αποδόσεις προς την ΕΕ ανέρχονται σε 3.609 εκατ. ευρώ.

Αγορές αγαθών, υπηρεσιών και αποθεμάτων

Η προβλεπόμενη δαπάνη ανέρχεται σε 2.194 εκατ. ευρώ, μειωμένη κατά 190 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την αντίστοιχη περυσινή εκτίμηση κυρίως λόγω των αυξημένων δαπανών ενέργειας του έτους 2026.

Επιδότησεις

Η δαπάνη προβλέπεται να ανέλθει σε 81 εκατ. ευρώ, μειωμένη κατά 216 εκατ. ευρώ έναντι του 2026. Η σημαντική αυτή μείωση της δαπάνης οφείλεται κυρίως στις έκτακτες ανάγκες που ανέκυψαν λόγω της αύξησης του ενεργειακού κόστους και οδήγησαν στη χορήγηση επιδότησης της τιμής για το πετρέλαιο κίνησης (diesel) εντός του 2026.

Τόκοι (σε ακαθάριστη βάση)

Η πρόβλεψη για τις δαπάνες τόκων σε ακαθάριστη δημοσιονομική βάση ανέρχεται σε 10.783 εκατ. ευρώ, αυξημένη κατά 503 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την εκτίμηση έτους 2026.

Λοιπές δαπάνες

Στην κατηγορία αυτή η προβλεπόμενη δαπάνη ανέρχεται σε 121 εκατ. ευρώ, αυξημένη κατά 55 εκατ. ευρώ έναντι της αντίστοιχης εκτίμησης του 2026. Η σχετική αύξηση αντανακλά την προβλεπόμενη αύξηση των επιστροφών προς την ΕΕ ποσών που προκύπτουν από ανεκτέλεστα προγράμματα.

Πιστώσεις υπό κατανομή

Η πρόβλεψη για το σύνολο της κατηγορίας αυτής ανέρχεται στο ποσό των 15.416 εκατ. ευρώ. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κυρίως προβλέψεις πιστώσεων ύψους:

- 11.000 εκατ. ευρώ του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων,
- 1.094 εκατ. ευρώ για δαπάνες πλήρωσης θέσεων προσωπικού, αυξήσεων των μισθών από τον Απρίλιο 2027 και θέσπισης του επιδόματος εορτών Χριστουγέννων για τους δημοσίους υπαλλήλους και λειτουργούς,

- 850 εκατ. ευρώ και 400 εκατ. ευρώ για το αποθεματικό (παρ. 1 και 8 του άρθρου 59 του ν.4270/2014 αντίστοιχα) με σκοπό την αντιμετώπιση απρόβλεπτων και επείγουσών δαπανών,
- 450 εκατ. ευρώ για δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικής προστασίας καθώς και για παροχές υγείας,
- 213 εκατ. ευρώ για την αντιμετώπιση των μεταναστευτικών ροών,
- 200 εκατ. ευρώ προς κάλυψη αναγκών που ενδέχεται να ανακύψουν συνεπεία των επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης,
- 55 εκατ. ευρώ για την κάλυψη οργανωτικών και λειτουργικών δαπανών που συνδέονται με την ανάληψη της Ελληνικής Προεδρίας της ΕΕ και
- 97 εκατ. ευρώ για δαπάνες που άπτονται της οργάνωσης και διεξαγωγής της εκλογικής διαδικασίας, οι οποίες αφορούν, μεταξύ άλλων, στην προμήθεια και διακίνηση του εκλογικού υλικού, στις ειδικές αποζημιώσεις των δικαστικών αντιπροσώπων και λοιπών εμπλεκομένων στη διαδικασία καθώς και στις αναγκαίες οργανωτικές, λειτουργικές και λοιπές συναφείς δαπάνες.

Αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων

Η προβλεπόμενη δαπάνη αναμένεται να ανέλθει στο ποσό των 2.546 εκατ. ευρώ, αυξημένη κατά 77 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με το 2026 κυρίως λόγω των φυσικών παραλαβών οπλικών συστημάτων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, οι οποίες προβλέπονται αυξημένες κατά 100 εκατ. ευρώ έναντι του 2026.

Δαπάνες Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων

Για το έτος 2027 προβλέπεται διάθεση πόρων ύψους 11.000 εκατ. ευρώ, με κατανομή της συνολικής δαπάνης μεταξύ των έργων που θα συγχρηματοδοτηθούν από πόρους της ΕΕ ύψους 7.000 εκατ. ευρώ και εκείνων που θα χρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από εθνικούς πόρους ύψους 4.000 εκατ. ευρώ.

Ο προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων συνιστά σημαντική συνιστώσα του κρατικού προϋπολογισμού, η οποία συμβάλλει καταλυτικά στην αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης της χώρας, στον μετασχηματισμό της οικονομίας και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας απέναντι στις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις. Μέσω της αξιοποίησης εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων χρηματοδοτεί δράσεις και προγράμματα που αποσκοπούν στη δημιουργία σύγχρονων υποδομών, στην ενίσχυση του παραγωγικού δυναμικού και στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας, προωθώντας παράλληλα την κοινωνική συνοχή και την άρση των ανισοτήτων. Επιπλέον, διαδραματίζει κομβικό ρόλο στην αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης χρηματοδοτώντας δράσεις πρόληψης, προστασίας και αποκατάστασης για πολίτες, επιχειρήσεις και δημόσια δίκτυα καθώς και στην αποσόβηση των κινδύνων που ανακύπτουν από το διεθνές οικονομικό περιβάλλον, κυρίως στον τομέα της ενέργειας.

Ειδικότερα, το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων, αξιοποιώντας πόρους από τα ευρωπαϊκά ταμεία και τους ευρωπαϊκούς χρηματοδοτικούς μηχανισμούς (ΕΣΠΑ 2021 - 2027, Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο, Ταμείο Εκσυγχρονισμού, ευρωπαϊκά ανταγωνιστικά προγράμματα, Χρηματοδοτικός Μηχανισμός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ - ΕΟΧ), προγράμματα συνεργασίας Interreg κ.λπ.), καλύπτει τις δαπάνες έργων που αποβλέπουν στην επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της ΕΕ για μία βιώσιμη, πράσινη και ψηφιακή ανάπτυξη με έμφαση στην καινοτομία και τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την κλιματική ουδετερότητα, την τοπική ανάπτυξη και τη δημιουργία υποδομών και δικτύων μεταφορών. Σημαντικός θα είναι και ο ρόλος του Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου, από το οποίο θα χρηματοδοτηθούν δράσεις που ως στόχο έχουν την ανάσχεση των συνεπειών της ενεργειακής κρίσης και την προώθηση της ενεργειακής αυτονομίας.

Παράλληλα, το εθνικό σκέλος του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων καλύπτει τις δαπάνες των έργων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, η υλοποίηση των οποίων συμβάλλει στην έξυπνη και πράσινη ανάπτυξη, στην ενίσχυση της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας, στην κοινωνική

συνοχή και στην πολιτική προστασία καθώς και στην ανάπτυξη των υποδομών της χώρας. Μέσω του εθνικού σκέλους του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων θα χρηματοδοτηθούν δράσεις που αφορούν κυρίως στην ενίσχυση της εδαφικής συνοχής, στα οδικά δίκτυα, στην πρόληψη, διαχείριση και αποκατάσταση των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές, στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας, στην ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) καθώς και στη διαχείριση υδάτινων πόρων και στερεών και υγρών αποβλήτων.

2.2.2. Λοιποί υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης

Νομικά Πρόσωπα

Το ισοζύγιο κατά ESA των νομικών προσώπων για το έτος 2027 αναμένεται να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 4.026 εκατ. ευρώ, μειωμένο κατά 495 εκατ. ευρώ έναντι της εκτίμησης κλεισίματος του 2026. Μέρος της μείωσης, 200 εκατ. ευρώ περίπου, οφείλεται σε μειωμένα έσοδα του Ασφαλιστικού Κεφαλαίου Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ) λόγω της ολοκλήρωσης της εξόφλησης υποχρεώσεων προηγούμενων οικονομικών ετών από τον ε-ΕΦΚΑ. Η ενδοκυβερνητική αυτή συναλλαγή έχει ουδέτερο δημοσιονομικό αποτέλεσμα σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης. Πέραν αυτού, στην πρόβλεψη του έτους 2027 έχουν ενσωματωθεί αυξημένες λειτουργικές και επενδυτικές δαπάνες των φορέων σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, παράλληλα με την περιοριστική επίδραση από την ολοκλήρωση των έργων του ΤΑΑ.

Νοσοκομεία και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ)

Το ισοζύγιο κατά ESA των νοσοκομείων και της ΠΦΥ προβλέπεται να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 606 εκατ. ευρώ, αυξημένο έναντι του 2026 κατά 122 εκατ. ευρώ.

Οι λειτουργικές δαπάνες του υποτομέα (πλην επενδυτικών) αναμένεται να παρουσιάσουν αύξηση κατά 140 εκατ. ευρώ περίπου έναντι της εκτίμησης κλεισίματος του 2026. Υπερκαλύπτοντας τις αυξημένες λειτουργικές δαπάνες, οι μεταβιβάσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό αναμένεται να παρουσιάσουν αύξηση κατά 250 εκατ. ευρώ περίπου. Η μείωση των επενδυτικών δαπανών αντικατοπτρίζει την ολοκλήρωση των έργων που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ εντός του 2026.

Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)

Το έτος 2027 το ισοζύγιο κατά ESA του υποτομέα των ΟΤΑ προβλέπεται να διατηρηθεί πλεονασματικό και να διαμορφωθεί σε 41 εκατ. ευρώ. Τα ίδια έσοδα (φόροι - λοιπά έσοδα) προβλέπεται να διατηρήσουν τη δυναμική τους. Τα λοιπά έξοδα αναμένεται να αυξηθούν βάσει των μακροοικονομικών μεγεθών, οι δε δαπάνες για παροχές σε εργαζόμενους προβλέπονται αυξημένες κυρίως λόγω των νέων παρεμβάσεων μισθολογικής πολιτικής, οι οποίες προβλέπουν αύξηση των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων βάσει του κατώτατου μισθού και θέσπιση επιδόματος εορτών Χριστουγέννων από τον Δεκέμβριο 2027. Το μειωμένο ύψος εσόδων των μεταβιβάσεων και των επενδυτικών δαπανών σε σύγκριση με την εκτίμηση κλεισίματος του προηγούμενου έτους οφείλεται στη σταδιακή ολοκλήρωση εντός του 2026 των έργων που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ. Σημειώνεται ότι οι μεταβιβάσεις προς τους ΟΤΑ παρουσιάζονται βάσει των υφιστάμενων ορίων των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ), τα οποία δύναται να αναπροσαρμόζονται με υπουργική απόφαση.

Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ)

Το ισοζύγιο κατά ESA του υποτομέα των ΟΚΑ προβλέπεται να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 2.432 εκατ. ευρώ.

Στο σκέλος των εσόδων τα έσοδα ασφαλιστικών εισφορών εκτιμάται ότι θα παρουσιάσουν αύξηση 1,2 δισ. ευρώ έναντι της εκτίμησης κλεισίματος του 2026, παρά την ενσωμάτωση του αναπτυξιακού μέτρου

της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών κατά μισή μονάδα από τον Απρίλιο 2027. Η ανοδική αυτή πορεία συνδέεται με τις ευνοϊκές εξελίξεις στην αγορά εργασίας (αύξηση τόσο του κατώτατου όσο και του μέσου μισθού, ενίσχυση της απασχόλησης, μείωση της ανεργίας), με τις μισθολογικές αυξήσεις των δημοσίων υπαλλήλων καθώς και με την επέκταση της εφαρμογής της ψηφιακής κάρτας εργασίας. Αυξημένες προβλέπονται και οι μεταβιβάσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό τόσο προς τα ασφαλιστικά ταμεία και τη ΔΥΠΑ, για την κάλυψη παροχών κύριας ασφάλισης και για την απώλεια ασφαλιστικών εισφορών αντίστοιχα, όσο και προς τον ΕΟΠΥΥ κυρίως για την κάλυψη της αύξησης του ορίου της φαρμακευτικής δαπάνης.

Στο σκέλος των δαπανών η συνταξιοδοτική δαπάνη προβλέπεται να αυξηθεί κατά 1,1 δις. ευρώ περίπου, ενσωματώνοντας την ετήσια αύξηση των συντάξεων βάσει πληθωρισμού και ΑΕΠ χωρίς συμψηφισμό της προσωπικής διαφοράς καθώς και την κατάργηση της μείωσης κατά 50% των συντάξεων λόγω θανάτου. Στις εκτιμήσεις ενσωματώνονται και λοιπά μέτρα κοινωνικής πολιτικής, όπως η ετήσια τιμαριθμοποίηση των αναπηρικών επιδομάτων, τα οποία μέχρι σήμερα δεν αναπροσαρμόζονταν, οδηγώντας σε αύξηση των χορηγούμενων ποσών προς τους ωφελουμένους, η αύξηση του ορίου της φαρμακευτικής δαπάνης κ.λπ. Το ύψος των δαπανών του υποτομέα όσο και των αντίστοιχων εσόδων - σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος - επηρεάζεται από την ολοκλήρωση των προγραμμάτων του ΤΑΑ εντός του 2026.

2.2.3. Επισκόπηση δαπανών και εσόδων

Η επισκόπηση δαπανών και εσόδων αποτελεί βασικό εργαλείο για την ορθολογική διαχείριση και την αποτελεσματική αξιοποίηση των διαθέσιμων δημοσιονομικών πόρων. Μέσω της διαδικασίας αυτής ενισχύεται η συστηματική αξιολόγηση των δαπανών, των διαδικασιών και των δράσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας και αποδοτικότητας των δημοσίων πολιτικών.

Σε αυτή την κατεύθυνση θα συνεχιστεί και για το 2027 η αποτύπωση των κύριων δράσεων επισκόπησης δαπανών και εσόδων των Υπουργείων και των εποπτευόμενων φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Οι δράσεις αυτές, οριζόντιες και τομεακές, θα καταχωρίζονται στο νέο ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα govERP, μέσω του οποίου θα παρακολουθείται και η απόδοσή τους, και θα παρουσιαστούν στον ειδικό τόμο του προϋπολογισμού επιδόσεων.

Οι δράσεις θα επικεντρωθούν στην περαιτέρω βελτίωση της αποδοτικότητας των δαπανών, στον εξορθολογισμό της χρήσης των διαθέσιμων πόρων καθώς και στην ενίσχυση των δημοσίων εσόδων και της εισπραξιμότητας, με στόχο τη δημιουργία πρόσθετου δημοσιονομικού χώρου.

Ο συντονισμός και η παρακολούθηση των δράσεων διενεργείται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (ΓΛΚ) σε συνεργασία με τα Υπουργεία και τους εποπτευόμενους από αυτά φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

2.2.4. Προϋπολογισμός επιδόσεων

Για το 2027 η κατάρτιση του προϋπολογισμού επιδόσεων θα υποστηρίζεται από το νέο πληροφοριακό σύστημα govERP, στο οποίο καταχωρίζονται τα στοιχεία των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης και της Γενικής Κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (ΑΔΑ).

Παράλληλα, το ΓΛΚ συνεχίζει με την ενσωμάτωση στο νέο govERP των διαδικασιών παρακολούθησης της εκτέλεσης του προϋπολογισμού επιδόσεων, που θα επιτρέπει την παραγωγή αναφορών και εντός του έτους.

Μέσω των ανωτέρω θα υποστηριχθεί η περαιτέρω ενίσχυση της σύνδεσης των διαθέσιμων πόρων με τους στόχους και τα αποτελέσματα των δημοσίων πολιτικών.

2.2.5. Λειτουργική ταξινόμηση του προϋπολογισμού

Και ο προϋπολογισμός του 2027 θα περιλαμβάνει προϋπολογιστική αναφορά σε δεύτερο επίπεδο λειτουργικής ταξινόμησης, σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο CoFoG (Classification of the Functions of Government - CoFoG).

Για την κατάρτιση της σχετικής αναφοράς αξιοποιείται η ταξινόμηση κατά Πρόγραμμα, καθ' όσον υπάρχει διασύνδεση της λειτουργικής ταξινόμησης με την ταξινόμηση των Προγραμμάτων σε αναλυτικό επίπεδο. Η διασύνδεση των Προγραμμάτων με την ταξινόμηση CoFoG ενσωματώνεται στο νέο govERP, με στόχο να υποστηριχθεί και η αποτύπωση απολογιστικών αναφορών.

2.2.6. Ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στον προϋπολογισμό - Green Budgeting

Η ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στον προϋπολογισμό (green budgeting) αποτελεί βασικό εργαλείο για την ενίσχυση της σύνδεσης της δημοσιονομικής πολιτικής με τους στόχους για το κλίμα και το περιβάλλον καθώς και για την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στη διαδικασία λήψης δημοσιονομικών αποφάσεων.

Ο χαρακτηρισμός των Προγραμμάτων των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης ως προς την περιβαλλοντική τους επίπτωση σε σχέση με τους έξι περιβαλλοντικούς στόχους βιώσιμων δραστηριοτήτων της ΕΕ (green budget tagging), επικαιροποιείται σε ετήσια βάση, όπου απαιτείται, από τους αρμόδιους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης σε συνεργασία με το ΓΛΚ και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Για το 2027 η περιβαλλοντική αξιολόγηση των Προγραμμάτων θα παρακολουθείται εντός του govERP.

Παράλληλα, συνεχίζεται η ανάπτυξη του πλαισίου για την παρακολούθηση της περιβαλλοντικής αξιολόγησης των εσόδων και των φορολογικών δαπανών με τη συνεργασία των συναρμόδιων Υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2.3. Δημοσιονομικές παρεμβάσεις

Οι δημοσιονομικές παρεμβάσεις που ανακοινώθηκαν στο πλαίσιο της ΔΕΘ 2026, η εφαρμογή της πλειονότητας των οποίων εκκινεί από το 2027 και ο ορίζοντας υλοποίησής τους εκτείνεται έως το έτος 2030, διαρθρώνονται γύρω από τέσσερις κεντρικούς άξονες: (α) την ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος για το σύνολο των κοινωνικών ομάδων (ελεύθεροι επαγγελματίες, μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα, συνταξιούχοι, δημόσιοι υπάλληλοι, αγρότες, άτομα με αναπηρία), (β) την ενίσχυση των ιδιωτικών και δημοσίων επενδύσεων, (γ) την άσκηση στοχευμένης κοινωνικής πολιτικής με έμφαση στο στεγαστικό και στο δημογραφικό ζήτημα καθώς και στην υγεία και (δ) την ενίσχυση της ενεργειακής αυτονομίας με παράλληλη μείωση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας.

Οι κυριότερες νέες παρεμβάσεις για τα έτη 2026 και 2027 αφορούν:

- στην απαλλαγή για τους συνεπείς ελεύθερους επαγγελματίες από τις προσαυξήσεις βάσει του κύκλου εργασιών και της μισθοδοσίας προσωπικού, κατά τον υπολογισμό του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος,

- στον μηδενισμό του φορολογικού συντελεστή για τους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες και τους τριτέκνους με φορολογητέο εισόδημα έως 20.000 ευρώ, σε συνέχεια της φορολογικής μεταρρύθμισης του 2026,
- στη μόνιμη αύξηση της ενίσχυσης του Νοεμβρίου σε συνταξιούχους, σε άτομα με αναπηρία και σε ανασφάλιστους υπερήλικες από 300 ευρώ σε 400 ευρώ καθαρά και στην επέκταση της ενίσχυσης στο σύνολο των συνταξιούχων ηλικίας άνω των 65 ετών από τον Νοέμβριο 2026,
- στη θέσπιση επιδόματος εορτών Χριστουγέννων ύψους 500 ευρώ μικτά για τους δημοσίους υπαλλήλους και λειτουργούς από το 2027,
- στη θέσπιση ειδικού επενδυτικού λογαριασμού, τον οποίο οι γονείς μπορούν να ανοίξουν για τα βρέφη κατά τα δύο πρώτα έτη από τη γέννησή τους, με κρατική συνεισφορά που είναι ισόποση με το ποσό που καταθέτει κάθε χρόνο ο γονέας μέχρι 1.200 ευρώ ετησίως και έως τη συμπλήρωση της ηλικίας των 18 ετών,
- στη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά 0,5% από τον Απρίλιο 2027 για τον ιδιωτικό τομέα,
- στην κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος με αφετηρία την ελληνική περιφέρεια και τη Θεσσαλονίκη,
- στη μείωση της προκαταβολής φόρου από 55% σε 50% για τους ελεύθερους επαγγελματίες από το φορολογικό έτος 2027,
- στη θέσπιση επιταχυνόμενων αποσβέσεων σε 6 έτη, από 10 έτη που ισχύει σήμερα, για επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό των επιχειρήσεων,
- στην τιμариθοποίηση των αναπηρικών επιδομάτων,
- στην κατάργηση από το 2027 του ΕΝΦΙΑ σε οικισμούς έως 2.000 κατοίκων και έως 2.200 κατοίκων στη Δυτική Μακεδονία και
- στην αύξηση του εθνικού σκέλους του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων με νέες επενδύσεις που θα συντελέσουν, μεταξύ άλλων, και στη μείωση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος.

Πέραν των ανωτέρω μέτρων, τίθεται στόχος για αύξηση του κατώτατου μισθού σε 1.000 ευρώ (1.300 ευρώ με τις τριετίες) έως το 2028 από 920 ευρώ σήμερα, μέσω δύο αυξήσεων που θα λάβουν χώρα τον Απρίλιο 2027 και τον Ιανουάριο 2028. Η συνολική αύξηση από το έτος 2021, κατά το οποίο ο κατώτατος μισθός ανερχόταν σε 650 ευρώ, θα ανέρχεται σε 54%. Η αύξηση του κατώτατου μισθού συνεπιφέρει αύξηση και σε συνδεδεμένα επιδόματα και παροχές, όπως το επίδομα ανεργίας, το επίδομα μητρότητας, η αμοιβή των υπερωριών κ.λπ. Επιπλέον, ο βασικός μισθός των δημοσίων υπαλλήλων θα αναπροσαρμοστεί οριζόντια τόσο τον Απρίλιο 2027 όσο και τον Ιανουάριο 2028, αναλογικά με την αύξηση του κατώτατου μισθού.

Επιπλέον, παρατείνεται η εφαρμογή ενός πλέγματος μέτρων που έχουν υιοθετηθεί για την αντιμετώπιση του στεγαστικού ζητήματος, όπως η τριετής απαλλαγή από τον φόρο κενών ακινήτων που ενοικιάζονται, η μείωση του φόρου εισοδήματος για δαπάνες αναβάθμισης κτηρίων, η απαλλαγή από τον ΦΠΑ για τα νέα κτήρια και οι περιορισμοί στη βραχυχρόνια μίσθωση σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Επιπρόσθετα, εισάγεται ένα νέο μέτρο για τον περιορισμό της ζήτησης κατοικιών από φορολογικούς κατοίκους τρίτων χωρών (εκτός ΕΕ), το οποίο προβλέπει την αύξηση του φόρου μεταβίβασης από 3% σε 15% για τις αγοραζόμενες κατοικίες, με στόχο τη μείωση της πίεσης στις τιμές των ακινήτων. Επιπλέον, θεσμοθετείται νέο πρόγραμμα «Σπίτι μου III» για τη στήριξη της αγοράς πρώτης κατοικίας μέσω χαμηλότοκων στεγαστικών δανείων, συνολικού ύψους 2 δισ. ευρώ μέσω της EAT.

Παράλληλα, με ποσό ύψους 1,5 δισ. ευρώ από τα δάνεια του ΤΑΑ που μεταφέρθηκαν στην EAT, θα χρηματοδοτηθούν δύο νέα προγράμματα αποκλειστικά για μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ένα δανειοδοτικό πρόγραμμα ύψους 1,1 δισ. ευρώ και ένα εγγυοδοτικό πρόγραμμα ύψους 400 εκατ. ευρώ. Τα εν λόγω

προγράμματα, με τη συμμετοχή του τραπεζικού συστήματος, θα στηρίζουν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις με σύνολο δανείων 5 δισ. ευρώ.

Το συνολικό κόστος των νέων μόνιμων μέτρων που δεν έχουν ακόμη θεσμοθετηθεί, εκτιμάται σε 605 εκατ. ευρώ για το 2026 και σε 2,27 δισ. ευρώ για το 2027. Επιπλέον, τα μόνιμα μέτρα που ήδη έχουν θεσμοθετηθεί και υλοποιούνται από τις αρχές του 2026, έχουν δημοσιονομικό κόστος το οποίο εκτιμάται σε 3,66 δισ. ευρώ το 2026 και σε 5,48 δισ. ευρώ το 2027. Συγχρόνως, στις εκτιμήσεις περιλαμβάνονται ενεργητικά μέτρα εσόδων που έχουν θεσμοθετηθεί ή βρίσκονται υπό υλοποίηση, αναμένεται δε να ενισχύσουν τα δημόσια έσοδα με 182 εκατ. ευρώ το 2026 και με 468 εκατ. ευρώ το 2027. Τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν την επέκταση της ψηφιακής κάρτας εργασίας σε περισσότερους κλάδους, την αναμόρφωση της φορολόγησης των διαδικτυακών τυχερών παιγνίων, την αναπροσαρμογή των τελών ταξινόμησης στα υβριδικά οχήματα και την αναπροσαρμογή της φορολόγησης στελεχών με αμοιβές άνω των 60.000 ευρώ από συμμετοχή στα κέρδη. Το συνολικό κόστος των κυριότερων μόνιμων δημοσιονομικών παρεμβάσεων εκτιμάται σε 4,08 δισ. ευρώ το 2026, αυξάνεται κατά 3,2 δισ. ευρώ το 2027 και διαμορφώνεται σε 7,28 δισ. ευρώ, όπως αποτυπώνεται σχετικά παρακάτω (Πίνακας 2.5.).

Οι κυριότερες δημοσιονομικές παρεμβάσεις αναλύονται κατωτέρω:

Απαλλαγή από τις προσαυξήσεις βάσει κύκλου εργασιών και μισθοδοσίας προσωπικού κατά τον υπολογισμό του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος για συνεπείς ελεύθερους επαγγελματίες

Από το φορολογικό έτος 2026 (φορολογικές δηλώσεις 2027) θεσπίζεται πλαίσιο απαλλαγής από τις προσαυξήσεις του ελάχιστου τεκμαρτού εισοδήματος για τους συνεπείς ελεύθερους επαγγελματίες. Η παρέμβαση αφορά στην απαλλαγή από ποσοστό: (α) 10% του ετήσιου κόστους μισθοδοσίας προσωπικού και (β) 5% της διαφοράς του κύκλου εργασιών από τον μέσο όρο του αντίστοιχου Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (ΚΑΔ). Προϋποθέσεις αποτελούν η πλήρης διασύνδεση POS - ταμειακών μηχανών, η υποβολή στοιχείων στο myDATA, η απουσία εργατικών ή φορολογικών παραβάσεων κατά την τελευταία πενταετία και η έγκαιρη υποβολή δηλώσεων ΦΠΑ και φορολογίας εισοδήματος.

Επιπλέον, το τεκμήριο ελάχιστου τεκμαρτού εισοδήματος μειώνεται αναλογικά με το ποσοστό συνδιοικησίας για εκμεταλλευτές ταξί (εξαιρούνται πλήρως τα ανήλικα τέκνα). Παράλληλα, επεκτείνεται η μείωση κατά 50% του τεκμηρίου σε ατομικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε οικισμούς έως 2.000 κατοίκων, ειδικά δε για τη Δυτική Μακεδονία έως 2.200 κατοίκων, εξαιρουμένων όσων βρίσκονται στην Περιφέρεια Αττικής (πλην της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων), με θετική επίδραση σε 131 νέους οικισμούς. Σημειώνεται ότι από τις 755.000 ατομικές επιχειρήσεις οι 427.000 φορολογούνται βάσει τεκμηρίων, ενώ με τις προσαυξήσεις βάσει κύκλου εργασιών και μισθοδοσίας προσωπικού επιβαρύνονται περίπου 156.000 ατομικές επιχειρήσεις. Το δημοσιονομικό κόστος εκτιμάται σε 170 εκατ. ευρώ το 2027 και σταθεροποιείται σε 108 εκατ. ευρώ ετησίως.

Μείωση συντελεστή φορολόγησης κατά κύριο επάγγελμα αγροτών σε 0% για φορολογητέο εισόδημα έως 20.000 ευρώ

Από το φορολογικό έτος 2026 μηδενίζεται ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος για εισοδήματα από αγροτική δραστηριότητα έως 20.000 ευρώ. Δικαιούχοι είναι φυσικά πρόσωπα, κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, με τουλάχιστον 50% του συνολικού εισοδήματός τους να προέρχεται από αγροτική δραστηριότητα. Με τη ρύθμιση αυτή το αφορολόγητο όριο για αγρότη χωρίς τέκνα αυξάνεται για εισόδημα από 8.633 ευρώ σε 22.204 ευρώ, με μέγιστο ετήσιο όφελος φόρου 2.900 ευρώ. Το μέτρο αφορά σε 47.091 αγρότες (επί συνόλου 245.907), οι οποίοι συγκεντρώνουν το 56% του συνολικού αγροτικού εισοδήματος. Το δημοσιονομικό κόστος ανέρχεται σε 87 εκατ. ευρώ το 2027 και σταθεροποιείται σε 56 εκατ. ευρώ για κάθε ένα από τα επόμενα έτη.

Μείωση συντελεστή φορολόγησης τριτέκνων σε 0% για φορολογητέο εισόδημα έως 20.000 ευρώ

Ανάλογη παρέμβαση μηδενισμού του συντελεστή για εισοδήματα έως 20.000 ευρώ εφαρμόζεται από το φορολογικό έτος 2027 για όσους έχουν τρία εξαρτώμενα τέκνα. Η μείωση για τους μισθωτούς μέσω της παρακράτησης θα ισχύσει από την 01η.01.2027, ενώ για τους ελεύθερους επαγγελματίες η σχετική μείωση θα εμφανιστεί κατά την υποβολή των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος το 2028. Το αφορολόγητο εισόδημα αυξάνεται από 14.364 ευρώ σε 25.364 ευρώ, με μέγιστο όφελος φόρου 1.800 ευρώ ετησίως. Το μέτρο ωφελεί 86.927 τριτέκνους (από τους 152.039) που βρίσκονται άνω του αφορολόγητου ορίου, εκ των οποίων οι 33.894 είναι ελεύθεροι επαγγελματίες. Το δημοσιονομικό κόστος διαμορφώνεται σε 55 εκατ. ευρώ το 2027, σε 107 εκατ. ευρώ το 2028 και σταθεροποιείται σε 90 εκατ. ευρώ για τα επόμενα έτη.

Αυξήσεις αποδοχών συνταξιούχων

Από τον Νοέμβριο 2026 η ετήσια οικονομική ενίσχυση αυξάνεται από 300 ευρώ σε 400 ευρώ καθαρά και επεκτείνεται σε μόνιμη βάση στο σύνολο των συνταξιούχων ηλικίας άνω των 65 ετών, καταλαμβάνοντας 270.000 νέους δικαιούχους (συνολικός αριθμός 2,2 εκατ. δικαιούχοι). Το συνολικό δημοσιονομικό κόστος της ενίσχυσης ανέρχεται σε 879 εκατ. ευρώ. Το ίδιο ποσό θα λαμβάνουν οι συνταξιούχοι ηλικίας άνω των 60 ετών οι οποίοι είναι δικαιούχοι μόνο σύνταξης λόγω θανάτου, τα άτομα με αναπηρία ανεξαρτήτως ηλικίας και οι ανασφάλιστοι υπερήλικες. Παράλληλα, από την 01η.01.2027 εφαρμόζεται οριζόντια αύξηση των συντάξεων για το σύνολο των συνταξιούχων με βάση τον μέσο όρο του πληθωρισμού και της αύξησης του ΑΕΠ, χωρίς συμψηφισμό της προσωπικής διαφοράς. Με βάση τις μακροοικονομικές εκτιμήσεις του προσχεδίου του προϋπολογισμού, λαμβανομένων υπόψη και των μακροοικονομικών στοιχείων του 2025, η αύξηση υπολογίζεται σε 2,8% και το αναλογούν δημοσιονομικό κόστος σε 807 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, καταργείται η περικοπή κατά 50% στους δικαιούχους που λαμβάνουν συντάξεις λόγω θανάτου μετά την παρέλευση της τριετίας, με το δημοσιονομικό κόστος να ανέρχεται στο ποσό των 48 εκατ. ευρώ.

Αυξήσεις αποδοχών δημοσίων υπαλλήλων

Θεσπίζεται σε μόνιμη βάση επίδομα εορτών Χριστουγέννων ύψους 500 ευρώ μικτά από τον Δεκέμβριο 2027 για τους περίπου 720.000 υπαλλήλους και λειτουργούς, με ετήσιο δημοσιονομικό κόστος 433 εκατ. ευρώ. Το καθαρό ποσό του επιδόματος κυμαίνεται από 257 ευρώ έως 389 ευρώ ανάλογα με τα έτη υπηρεσίας, την ηλικία, το εισόδημα και τον αριθμό των προστατευόμενων τέκνων. Επιπλέον, ο ονομαστικός μισθός αναπροσαρμόζεται οριζόντια, ακολουθώντας την αύξηση του κατώτατου μισθού.

Αύξηση κατώτατου μισθού και μείωση ασφαλιστικών εισφορών ιδιωτικού τομέα

Ο κατώτατος μισθός αναμένεται να αυξηθεί σε 1.000 ευρώ (1.300 ευρώ συνυπολογιζομένων των τριετιών) έως το 2028 από 920 ευρώ, μέσω δύο αυξήσεων που θα λάβουν χώρα τον Απρίλιο 2027 και τον Ιανουάριο 2028.

Παράλληλα, από την 01η.4.2027 μειώνονται κατά 0,5 ποσοστιαία μονάδα οι ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα (κρατήσεις υπέρ ΔΥΠΑ), με το δημοσιονομικό κόστος, το οποίο καλύπτεται από τον κρατικό προϋπολογισμό, να ανέρχεται σε 163 εκατ. ευρώ το 2027 και σε 218 εκατ. ευρώ το 2028. Συνεπεία της εν λόγω μείωσης το ποσοστό των συνολικών εισφορών το 2027 υποχωρεί σε 34,66% (12,87% για τον εργαζόμενο και 21,79% για τον εργοδότη).

Μειώσεις φόρων για επιχειρήσεις

- **Επιταχυνόμενες αποσβέσεις:** Για δαπάνες από την 01.01.2027 σε μηχανολογικό εξοπλισμό η απόσβεση συμπύσσεται σε 6 έτη έναντι των 10 ετών, με προοδευτικούς συντελεστές ως εξής: 1ο έτος: 10%, 2ο έτος: 10%, 3ο έτος: 15%, 4ο έτος: 15%, 5ο έτος: 25% και 6ο έτος: 25%. Με αυτόν τον τρόπο επιταχύνονται οι επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό και παρέχονται κίνητρα για τις εν λόγω επενδύσεις, δεδομένου ότι θα αποσβέννυνται σε 6 έτη αντί για 10 έτη, με αντίστοιχη ωφέλεια στον φόρο εισοδήματος των επιχειρήσεων.
- **Τέλος επιτηδεύματος:** Καταργείται πλήρως από το 2027 για νομικά πρόσωπα στην ελληνική περιφέρεια και στη Θεσσαλονίκη, ωφελουμένων 121.922 επιχειρήσεων. Στην Περιφέρεια Αττικής μειώνεται κατά 50% το 2028 και καταργείται οριστικά το 2029, με το δημοσιονομικό κόστος να διαμορφώνεται σε 82 εκατ. ευρώ το 2027 και σε 138 εκατ. ευρώ το 2028, σταθεροποιούμενο σε 201 εκατ. ευρώ τα επόμενα έτη.
- **Προκαταβολή φόρου:** Από το φορολογικό έτος 2027 μειώνεται κατά 5% η προκαταβολή φόρου των ατομικών επιχειρήσεων, ενώ από το φορολογικό έτος 2028 προβλέπεται η μείωση προκαταβολής φόρου των νομικών προσώπων κατά 5% ετησίως και μέχρι ποσοστού 50%, με στόχο την ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων. Το δημοσιονομικό κόστος εκτιμάται σε 73 εκατ. ευρώ το 2028, σε 377 εκατ. ευρώ το 2029 και σε 399 εκατ. ευρώ το 2030.

Παρεμβάσεις στην αγορά ακινήτων και το στεγαστικό ζήτημα

- **Φόρος μεταβίβασης σε πολίτες τρίτων χωρών:** Από τον Ιούλιο 2027 ο φόρος μεταβίβασης για αγορά κατοικίας από φυσικά πρόσωπα, φορολογικούς κατοίκους τρίτων χωρών (εκτός ΕΕ), αυξάνεται από 3% σε 15% (τελικό 15,45% συνυπολογιζόμενης της εισφοράς 3% επί του φόρου υπέρ Δήμων). Ο σκοπός της εν λόγω παρέμβασης συνίσταται στην αποκλιμάκωση των τιμών και στη συνεπακόλουθη ευχερέστερη πρόσβαση των μόνιμων κατοίκων στη στέγη.
- **Πρόγραμμα «Σπίτι μου III»:** Θεσμοθετείται νέο πρόγραμμα ύψους 2 δισ. ευρώ μέσω της ΕΑΤ για τη στήριξη της αγοράς πρώτης κατοικίας μέσω χαμηλότοκων στεγαστικών δανείων με διευρυμένα κριτήρια (ηλικία έως 55 έτη, εμπορική αξία ακινήτου έως 300.000 ευρώ, ύψος δανείου έως 230.000 ευρώ και αυξημένα εισοδηματικά όρια κατά 7.000 ευρώ ανά τέκνο). Εκ των 2 δισ. ευρώ ποσό 500 εκατ. ευρώ προέρχεται από τα δάνεια του ΤΑΑ, ποσό 500 εκατ. ευρώ από τα ταμειακά διαθέσιμα της ΕΑΤ και ποσό 1 δισ. ευρώ από τα πιστωτικά ιδρύματα.
- **Επιστροφή ενοικίου:** Επεκτείνεται από τον Νοέμβριο 2026 η επιστροφή ενοικίου με διευρυμένα εισοδηματικά όρια (ετήσιο φορολογητέο εισόδημα έως 25.000 ευρώ για άγαμους και έως 35.000 ευρώ για έγγαμους, προσαυξανόμενο κατά 5.000 ευρώ για κάθε τέκνο), καλύπτοντας το 85% των ενοικιαστών, δηλαδή 1 εκατ. νοικοκυριά. Το δημοσιονομικό κόστος εκτιμάται σε 233 εκατ. ευρώ. Συγχρόνως, παρέχεται ετήσια οικονομική ενίσχυση με τη μορφή επιστροφής δύο ενοικίων σε εκπαιδευτικούς, ιατρούς και νοσηλευτές που υπηρετούν στην ελληνική περιφέρεια.
- **Κατάργηση ΕΝΦΙΑ για οικισμούς έως 2.000 κατοίκων και έως 2.200 κατοίκων στη Δυτική Μακεδονία:** Από το έτος 2027 απαλλάσσονται από την καταβολή του ΕΝΦΙΑ φυσικά πρόσωπα, φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας, των οποίων η κύρια κατοικία βρίσκεται σε οικισμούς με πληθυσμό έως 2.000 κατοίκους, σύμφωνα με την εκάστοτε πλέον πρόσφατη απογραφή πληθυσμού, εξαιρουμένων των οικισμών της Περιφέρειας Αττικής (πλην της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων). Ειδικά για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας το όριο ορίζεται σε 2.200 κατοίκους. Το μέτρο αφορά σε 131 επιπλέον οικισμούς και σε περίπου 62.000 ιδιοκτήτες ακινήτων, με το επιπρόσθετο δημοσιονομικό κόστος να ανέρχεται σε 8 εκατ. ευρώ ετησίως. Το δημοσιονομικό κόστος της συνολικής απαλλαγής που αφορά σε 12.855 οικισμούς, εκτιμάται σε 86 εκατ. ευρώ ετησίως.

Μέτρα κοινωνικής πολιτικής, παιδείας και υγείας

- Επενδυτικός Λογαριασμός Νέας Γενιάς: Από το 2027 για βρέφη ηλικίας έως 2 ετών καθιερώνεται επενδυτικός λογαριασμός με ισόποση κρατική συνεισφορά έως 1.200 ευρώ ετησίως, αυξανόμενη κατά 10% ανά πενταετία, μέχρι την ενηλικίωση. Με απόδοση 3% - 5% το σωρευμένο κεφάλαιο θα ανέρχεται σε 64.000 - 77.000 ευρώ, ενώ ο γονέας θα έχει καταβάλει μόλις 24.600 ευρώ. Το δημοσιονομικό κόστος ανέρχεται σε 55 εκατ. ευρώ το 2027, αυξανόμενο κατά 27 εκατ. ευρώ περίπου ετησίως.
- Τιμαριθμοποίηση επιδομάτων αναπηρίας: Από τον Ιανουάριο 2027 τα επιδόματα του ΟΠΕΚΑ και του e-ΕΦΚΑ για 218.000 δικαιούχους θα αναπροσαρμόζονται ετησίως βάσει της αύξησης του ΑΕΠ και του πληθωρισμού, με το δημοσιονομικό κόστος να διαμορφώνεται σε 47 εκατ. ευρώ το 2027.
- Αυξάνεται η αποζημίωση των voucher για βρεφονηπιακούς σταθμούς και διευρύνονται τα εισοδηματικά κριτήρια, με ετήσιο δημοσιονομικό κόστος 37 εκατ. ευρώ. Παράλληλα, αυξάνεται η αποζημίωση σίτισης φοιτητών, με ετήσιο δημοσιονομικό κόστος 27 εκατ. ευρώ.

Ενίσχυση της ενεργειακής αυτονομίας και μείωση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας

Η ενίσχυση της ενεργειακής αυτονομίας της χώρας αποσκοπεί στη σταδιακή μείωση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας για νοικοκυριά και επιχειρήσεις, μέσω επενδύσεων σε δίκτυα, αποθήκευσης ενέργειας, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και προγραμμάτων εξοικονόμησης. Ο συνδυασμός των παρεμβάσεων αναμένεται να επιφέρει σταδιακή μείωση της λιανικής τιμής ηλεκτρικής ενέργειας έως και κατά 30% την περίοδο 2027 - 2029.

Οι κυριότερες παρεμβάσεις για τη μείωση των τιμών ρεύματος περιλαμβάνουν:

- νέο πρόγραμμα επιχορήγησης συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας (μπαταριών), με στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση της παραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τη μείωση της μεταβλητότητας των χονδρικών τιμών ηλεκτρικής ενέργειας,
- μείωση κατά 50% της πρώτης κλίμακας χρεώσεων Υπηρεσιών Κοινής Ωφελείας (ΥΚΩ) για τις οικιακές παροχές από την 01.01.2027 και την ως εκ τούτου άμεση ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών,
- σημαντική επέκταση των δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μέσω των επενδυτικών προγραμμάτων του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ), συμπεριλαμβανομένων των διασυνδέσεων Δωδεκανήσων και Βορείου Αιγαίου,
- νέα προγράμματα ενεργειακής αναβάθμισης κατοικιών και επιχειρήσεων μέσω πόρων του Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου,
- παρεμβάσεις για τη διεύρυνση της χρήσης αντλιών θερμότητας, φωτοβολταϊκών και ηλιακών θερμοσιφώνων και
- ενεργοποίηση του Ταμείου Απανθρακοποίησης των Νησιών για έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και για αποθήκευση καθώς και υλοποίηση των προγραμμάτων «ΗΛΕΚΤΡΑ» και «ΦΟΙΒΟΣ - ΑΘΗΝΑ» για την ενεργειακή αναβάθμιση 109 κτηρίων του Δημοσίου, πανεπιστημίων και 246 σχολείων.

Οι ανωτέρω παρεμβάσεις εντάσσονται στη συνολική προσπάθεια ενίσχυσης της ενεργειακής ανθεκτικότητας της οικονομίας, περιορισμού της εξάρτησης από εισαγόμενα καύσιμα και δημιουργίας μόνιμων προϋποθέσεων για χαμηλότερο ενεργειακό κόστος. Προς την εν λόγω κατεύθυνση κινείται και η ενίσχυση του εθνικού σκέλους του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων, όπου προβλέπονται πρόσθετοι πόροι ύψους 300 εκατ. ευρώ το 2026, 400 εκατ. ευρώ το 2027, 300 εκατ. ευρώ το 2028 και 200 εκατ. ευρώ το 2029, για την υλοποίηση νέων ενεργειακών έργων και κρίσιμων υποδομών.

Παρεμβάσεις αντιμετώπισης της ενεργειακής κρίσης

Από τον Μάρτιο 2026 τέθηκε σε εφαρμογή ένα ευρύ πλέγμα μέτρων στήριξης νοικοκυριών και επιχειρήσεων έναντι των αυξήσεων του ενεργειακού κόστους, και ιδιαίτερα των καυσίμων, εξαιτίας των γεωπολιτικών εξελίξεων στη Μέση Ανατολή. Το πλαίσιο διευρύνεται μηνιαίως ανάλογα με τις εξελίξεις στις τιμές των καυσίμων. Έως τα τέλη Σεπτεμβρίου 2026 έχουν υιοθετηθεί τα ακόλουθα μέτρα:

- επιδότηση του πετρελαίου κίνησης στο δίκτυο με 20 λεπτά (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) για τον Απρίλιο και τον Μάιο, 15 λεπτά για τον Ιούνιο, 10 λεπτά για τον Αύγουστο και τον Σεπτέμβριο και 15 λεπτά για το πρώτο δεκαπενθήμερο του Οκτωβρίου, το δε εκτιμώμενο δημοσιονομικό κόστος διαμορφώνεται σε 216 εκατ. ευρώ,
- έκτακτη ενίσχυση ύψους 150 ευρώ ανά τέκνο τον Ιούνιο 2026, η οποία καταλαμβάνει το 80% των οικογενειών με τέκνα (1 εκατ. νοικοκυριά), με κόστος 232 εκατ. ευρώ,
- κάρτα καυσίμων (fuel pass) για την περίοδο Απριλίου - Μαΐου 2026 ύψους 60 ευρώ στις νησιωτικές περιοχές και 50 ευρώ στην υπόλοιπη Ελλάδα, με κόστος 113 εκατ. ευρώ,
- επιδότηση λιπασμάτων σε ύψος 15% των τιμολογίων για τους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες για την περίοδο από τις 15 Μαρτίου έως και τις 31 Αυγούστου 2026, με κόστος 48 εκατ. ευρώ,
- αποζημίωση ακτοπλοϊκών εταιρειών για υποχρεωτικές εκπτώσεις εισιτηρίων, με ετήσιο κόστος 60 εκατ. ευρώ,
- αύξηση των ορίων του ετήσιου φορολογητέου εισοδήματος για επιστροφή ενοικίου (από 20.000 ευρώ σε 25.000 ευρώ για άγαμους, από 28.000 ευρώ σε 35.000 ευρώ για έγγαμους, προσαυξανόμενο κατά 5.000 ευρώ το κάθε τέκνο, ενώ για μονογονεϊκές οικογένειες σε 39.000 ευρώ, προσαυξανόμενο κατά 5.000 ευρώ για κάθε τέκνο μετά το πρώτο), η οποία καταλαμβάνει το 85% των ενοικιαστών (περίπου 70.000 ενοικιαστές επιπλέον, σύνολο 1 εκατ. ενοικιαστές), το δε ετήσιο κόστος εκτιμάται σε 25 εκατ. ευρώ και
- τον Απρίλιο ανακοινώθηκε διεύρυνση των εισοδηματικών ορίων των συνταξιούχων που λαμβάνουν το ποσό των 250 ευρώ (ώστε να καταλαμβάνει το 85% των συνταξιούχων). Επίσης, ανακοινώθηκε η αύξηση της επιδότησης στο ποσό των 300 ευρώ, με επιπλέον ετήσιο κόστος 215 εκατ. ευρώ. Με την επέκταση στο σύνολο των συνταξιούχων ηλικίας άνω των 65 ετών (2,2 εκατ. δικαιούχοι συνολικά) και με την αύξηση σε 400 ευρώ που ανακοινώθηκε στη ΔΕΘ, το επιπρόσθετο κόστος σε σύγκριση με το 2025 ανέρχεται σε 516 εκατ. ευρώ.

Το συνολικό κόστος των εν λόγω δημοσιονομικών παρεμβάσεων ανέρχεται σε 1,21 δισ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό ύψους 669 εκατ. ευρώ αφορά σε έκτακτα μέτρα αντιμετώπισης του ενεργειακού κόστους και ποσό ύψους 541 εκατ. ευρώ αφορά στη μόνιμη αύξηση της ενίσχυσης των συνταξιούχων και στη διεύρυνση της επιστροφής ενοικίου.

Κυριότερα έργα για την ενεργειακή ανθεκτικότητα με βάση τη ρήτρα διαφυγής για την ενέργεια

Η χώρα μας υπέβαλε την 06η.8.2026 αίτημα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της υφιστάμενης εθνικής ρήτρας διαφυγής, ώστε να συμπεριληφθούν μέτρα που ενισχύουν την ενεργειακή ανθεκτικότητα της χώρας.

Οι νέες επενδύσεις αναμένεται να προσεγγίσουν το 1 δισ. ευρώ έως το 2028 και θα καλυφθούν από εθνικούς πόρους, ενώ εξαιρούνται από το όριο αύξησης των καθαρών πρωτογενών δαπανών του ευρωπαϊκού πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης έως το 0,3% του ΑΕΠ ετησίως και έως 0,6% σωρευτικά μέχρι το 2028. Σημειώνεται ότι οι σχετικές δαπάνες προσμετρώνται στο πρωτογενές αποτέλεσμα και στο δημόσιο χρέος.

Η παρεχόμενη δυνατότητα αποβλέπει, σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στην κάλυψη μέτρων τα οποία ενισχύουν την ανθεκτικότητα του ευρωπαϊκού ενεργειακού συστήματος και επιταχύνουν τη μετάβαση από τα ορυκτά καύσιμα.

Τα κυριότερα έργα που προγραμματίζεται να ενταχθούν στο εν λόγω πλαίσιο παρουσιάζονται στη συνέχεια:

- νέο πρόγραμμα επιχορήγησης μπαταριών για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ύψους 200 εκατ. ευρώ,
- νέο πανελλαδικό πρόγραμμα για αντλίες θερμότητας και ηλιακούς θερμοσίφωνες (100.000 δικαιούχοι) ύψους 200 εκατ. ευρώ,
- νέο έργο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (αντλίες θερμότητας, ηλιακοί θερμοσίφωνες, φωτοβολταϊκά στη στέγη με μπαταρία) για 10.000 δικαιούχους στη Δυτική Μακεδονία και στη Μεγαλόπολη, ύψους 50 εκατ. ευρώ,
- πρόγραμμα «ΗΛΕΚΤΡΑ» για την ενεργειακή αναβάθμιση 109 παλαιών κτηρίων του Δημοσίου και πανεπιστημίων, ύψους 117 εκατ. ευρώ,
- πρόγραμμα «ΦΟΙΒΟΣ - ΑΘΗΝΑ» για την ενεργειακή αναβάθμιση 246 σχολείων (δημοτικά, νηπιαγωγεία και βρεφονηπιακοί σταθμοί) ύψους 45 εκατ. ευρώ,
- δράση δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα στη βιομηχανία ύψους 50 εκατ. ευρώ,
- σιδηροδρομικά έργα ενίσχυσης της ασφάλειας και επεκτάσεων ύψους 320 εκατ. ευρώ και
- σταθμοί φόρτισης λεωφορείων ύψους 20 εκατ. ευρώ.

**Πίνακας 2.5.: Κυριότερες μόνιμες δημοσιονομικές παρεμβάσεις 2026 - 2027
(σε εκατ. ευρώ)**

Περιγραφή	2026	2027
Α. Νέες παρεμβάσεις*		
Ελεύθεροι επαγγελματίες		
Απαλλαγή από τις προσαυξήσεις ελάχιστου καθαρού εισοδήματος για συνεπείς ελεύθερους επαγγελματίες	0	-170
Μείωση προκαταβολής φόρου ατομικών επιχειρήσεων από 55% σε 50% από το φορολογικό έτος 2027 (επηρεάζει δημοσιονομικά το έτος 2028)	0	0
Αγρότες		
Μείωση συντελεστή φορολόγησης κατά κύριο επάγγελμα αγροτών σε 0% για εισοδήματα έως 20.000 ευρώ	0	-87
Μισθωτοί ιδιωτικού τομέα		
Μείωση ασφαλιστικών εισφορών του ιδιωτικού τομέα κατά 0,5% από τον Απρίλιο 2027 (από τις εισφορές του εργαζομένου)	0	-163
Μείωση συντελεστή φορολόγησης τριτέκνων σε 0% για εισοδήματα έως 20.000 ευρώ από το φορολογικό έτος 2027	0	-55
Αύξηση του κατώτατου μισθού σταδιακά σε 1.000 ευρώ (1.300 ευρώ συνυπολογιζόμενων και των τριετιών) έως τον Ιανουάριο 2028		
Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος για φιλοδωρήματα έως 6.000 ευρώ ετησίως (από 300 ευρώ μηνιαίως) από το φορολογικό έτος 2026		
Δημόσιοι υπάλληλοι		
Οριζόντια αύξηση μισθών δημοσίων υπαλλήλων βάσει αύξησης κατώτατου μισθού	0	-382
Θέσπιση επιδόματος εορτών Χριστουγέννων (500 ευρώ μικτά) από τον Δεκέμβριο 2027	0	-433
Συνταξιούχοι		
Αύξηση της ενίσχυσης στους συνταξιούχους σε 400 ευρώ καθαρά και επέκταση σε μόνιμη βάση από τον Νοέμβριο 2026 στο σύνολο των συνταξιούχων ηλικίας άνω των 65 ετών. Το ίδιο ποσό θα λαμβάνουν οι συνταξιούχοι ηλικίας άνω των 60 ετών οι οποίοι λαμβάνουν μόνο σύνταξη λόγω θανάτου, τα άτομα με αναπηρία και οι ανασφάλιστοι υπερήλικες.	-301	-301

Πίνακας 2.5.: Κυριότερες μόνιμες δημοσιονομικές παρεμβάσεις 2026 - 2027 (σε εκατ. ευρώ)		
Περιγραφή	2026	2027
Επιχειρήσεις		
Σταδιακή κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος με αφετηρία την ελληνική περιφέρεια και τη Θεσσαλονίκη	0	-82
Θέσπιση επιταχυνόμενων αποσβέσεων σε μηχανολογικό εξοπλισμό (επηρεάζει δημοσιονομικά τα έτη 2030 και επόμενα)	0	0
Αύξηση επιστροφής επενδυτικού R&D Clawback	0	-25
Νέο δανειοδοτικό και εγγυοδοτικό πρόγραμμα για μικρομεσαίες επιχειρήσεις ύψους 1,5 δισ. ευρώ μέσω της EAT		
Νέες επενδύσεις		
Αύξηση εθνικού σκέλους προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων	-300	-400
Μέτρα για το στεγαστικό ζήτημα		
Νέο πρόγραμμα «Σπίτι μου III» με συνολικά κεφάλαια ύψους 2 δισ. ευρώ μέσω της EAT		
Κατάργηση από το 2027 του ΕΝΦΙΑ σε οικισμούς έως 2.000 κατοίκων και έως 2.200 κατοίκων στη Δυτική Μακεδονία	0	-8
Αύξηση φόρου μεταβίβασης σε 15% για αγορά κατοικίας από φορολογικούς κατοίκους τρίτων χωρών (εκτός ΕΕ) από τον Ιούλιο 2027	0	41
Επέκταση απαλλαγής από τον φόρο των κενών ακινήτων που ενοικιάζονται (επηρεάζει δημοσιονομικά το έτος 2028 και τα επόμενα έτη)	0	0
Παράταση ισχύος της μείωσης του φόρου εισοδήματος για δαπάνες αναβάθμισης κτηρίων	0	-5
Επέκταση της απαλλαγής ΦΠΑ στα νέα κτήρια	0	-18
Περιορισμός των νέων airbnb στα τρία δημοτικά διαμερίσματα της Αθήνας και στο πρώτο διαμέρισμα Θεσσαλονίκης και για το έτος 2027		
Μέτρα κοινωνικής πολιτικής		
Ειδικός επενδυτικός λογαριασμός για βρέφη (Κουμπιάρς για τη Νέα Γενιά) με κρατική συνεισφορά έως 1.200 ευρώ ετησίως	0	-55
Τιμαριθμοποίηση αναπηρικών επιδομάτων (ΟΠΕΚΑ και e-ΕΦΚΑ)	0	-47
Αύξηση voucher βρεφονηπιακών σταθμών κατά 10% και αλλαγή εισοδηματικών ορίων	0	-37
Αύξηση επιδόματος γέννησης πολυτέκνων κατά 1.000 ευρώ ανά τέκνο	-4	-4
Φορολογική προστασία μονογονεϊκότητας (για το εξαρτώμενο τέκνο δεν συνυπολογίζονται εισοδήματα από συντάξεις λόγω θανάτου)	0	-10
Αύξηση αποζημίωσης σίτισης φοιτητών	0	-27
Α. Σύνολο	-606	2.267
Β. Παρεμβάσεις που έχουν θεσμοθετηθεί έως τον Σεπτέμβριο 2026		
Συνταξιούχοι		
Αύξηση συντάξεων βάσει πληθωρισμού και ΑΕΠ χωρίς συμψηφισμό της προσωπικής διαφοράς (με 50% συμψηφισμό το 2026)	-565	-1.372
Ενίσχυση 300 ευρώ καθαρά σε συνταξιούχους ηλικίας άνω των 65 ετών (60 ετών, εφόσον λαμβάνουν μόνο σύνταξη λόγω θανάτου) με διευρυμένα εισοδηματικά κριτήρια (85% των συνταξιούχων), σε δικαιούχους αναπηρικών συντάξεων και επιδομάτων ανεξαρτήτως ηλικίας καθώς και σε ανασφάλιστους υπερήλικες (1,9 εκατ. δικαιούχοι). Αναφέρεται το κόστος του αρχικού μέτρου. Το μέτρο επεκτείνεται σε όλους τους συνταξιούχους ηλικίας άνω των 65 ετών, με επιπλέον κόστος 301 εκατ. ευρώ, όπως αποτυπώνεται στις νέες παρεμβάσεις ανωτέρω.	-578	-578
Κατάργηση μείωσης 50% στις συντάξεις λόγω θανάτου μετά την πάροδο τριετίας	-16	-48
Μισθωτοί, ελεύθεροι επαγγελματίες και αγρότες		
Μείωση φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων (μεταρρύθμιση του έτους 2026)	-1.218	-1.620
Αναπροσαρμογή και εξορθολογισμός συστήματος τεκμηρίων διαβίωσης	-40	-40

Πίνακας 2.5: Κυριότερες μόνιμες δημοσιονομικές παρεμβάσεις 2026 - 2027 (σε εκατ. ευρώ)

Περιγραφή	2026	2027
Δημόσιοι υπάλληλοι		
Οριζόντια αύξηση μισθών δημοσίων υπαλλήλων βάσει αύξησης κατώτατου μισθού	-358	-358
Αναμόρφωση του μισθολογίου των Ενόπλων Δυνάμεων (καθαρό κόστος μετά από αποχωρήσεις και από την καταβολή αναδρομικών από τον Οκτώβριο 2025)	-106	-85
Αύξηση της αποζημίωσης των οπλιτών από 8,8 ευρώ σε 50 έως 100 ευρώ	-25	-25
Αναμόρφωση του μισθολογίου των Σωμάτων Ασφαλείας (ΕΛΑΣ, ΠΣ, ΛΣ - ΕΛΑΚΤ)	-127	-127
Αναμόρφωση των αποδοχών των υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών	-30	-30
Αναγνώριση μισθολογικά integrated master του Πολυτεχνείου και λοιπών Πανεπιστημιακών Σχολών με πενταετή κύκλο σπουδών	-7	-7
Θέσπιση αφορολόγητου επιδόματος βιβλιοθήκης μελών ΔΕΠ και ερευνητών	-6	-6
Σταγαστικό - ιδιοκτήτες - ενοικιαστές		
Επιστροφή ενοικίου με διευρυμένα εισοδηματικά κριτήρια και καταβολή διπλής επιστροφής ενοικίου σε εκπαιδευτικούς, ιατρούς και νοσηλευτές στην επαρχία	-238	-233
Κατάργηση από το 2027 του ΕΝΦΙΑ σε οικισμούς έως 1.500 κατοίκων	-39	-78
Μείωση φόρου εισοδήματος ενοικίων ακινήτων με εισαγωγή ενδιάμεσου συντελεστή 25%	0	-90
Πρόγραμμα ανακαίνισης παλαιών κατοικιών με ήπιες ενεργειακές παρεμβάσεις (500 εκατ. ευρώ μέσω ΕΣΠΑ)		
Φορολογικό κίνητρο κατασκευής νέων κατοικιών προς μακροχρόνια μίσθωση με ευνοϊκούς όρους (build to rent)		
Επενδύσεις		
Αύξηση συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων (εθνική συμμετοχή)	0	-246
Εφαρμογή Ταμείου Καινοτομίας Φαρμάκων	0	-50
Επιστροφή επενδυτικού R&D Clawback	-75	-75
Θέσπιση υπερεκπτώσεων 100% για επενδυτικές δαπάνες σε στρατηγικούς τομείς, όπως η άμυνα και η κατασκευή οχημάτων καθώς και αεροσκαφών και των εξαρτημάτων αυτών		
Μέτρα κοινωνικής πολιτικής		
Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος ιδρυμάτων και κληροδοτημάτων	0	-43
Επέκταση προγράμματος του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας (ΥΚΟΙΣΟ)		
«Προσωπικός Βοηθός» από εθνικούς πόρους μετά το ΤΑΑ (εκ των 53 εκατ. ευρώ τα 40 εκατ. ευρώ αποτελούν εθνικούς πόρους και τα 13 εκατ. ευρώ ενωσιακούς πόρους)	-20	-40
Επέκταση του προγράμματος «ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΩ» από εθνικούς πόρους μετά το ΤΑΑ	-60	-75
Επέκταση προγράμματος του ΥΚΟΙΣΟ ημιαυτόνομης διαβίωσης από εθνικούς πόρους μετά το ΤΑΑ	-4	-8
Μείωση του ΦΠΑ κατά 30% στα νησιά της περικφέρειας του Βορείου Αιγαίου, του νομού Έβρου (Σαροθράκη) και του νομού Δωδεκανήσων με πληθυσμό έως 20.000 κατοίκους	-25	-25
Κατάργηση τέλους συνδρομητικής τηλεόρασης	-22	-22
Επέκταση ορίου φαρμακευτικής δαπάνης από εθνικούς πόρους	-100	-200
Β. Σύνολο	-3.659	-5.480
Γ. Παρεμβάσεις ενίσχυσης των δημοσίων εσόδων		
Σταδιακή επέκταση της κάρτας εργασίας (αναφέρεται στο επιπλέον ποσό σε σύγκριση με το 2025 από την επέκταση σε νέους κλάδους, συμπεριλαμβανομένης της επέκτασης έως τα τέλη του 2026, και δεδομένου ότι το ποσό για το 2025 εκτιμάται σε 372 εκατ. ευρώ, τα συνολικά έσοδα από την κάρτα εργασίας εκτιμώνται σε 507 εκατ. ευρώ το 2026 και σε 685 εκατ. ευρώ το 2027)	135	313
Αναμόρφωση φορολόγησης διαδικτυακών τυχερών παιχνιδιών από τον Ιούλιο 2026	47	94
Αναπροσαρμογή τελών ταξινόμησης στα υβριδικά οχήματα	0	37
Αναπροσαρμογή φορολόγησης αμοιβών στελεχών άνω των 60.000 ευρώ από τη συμμετοχή στα κέρδη	0	24
Γ. Σύνολο	182	468
Γενικό σύνολο (Α+Β+Γ)	-4.081	-7.280

*όπως ανακοινώθηκαν στη ΔΕΘ 2026

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ

Παρά το διαρκώς μεταβαλλόμενο διεθνές οικονομικό περιβάλλον η εκδοτική δραστηριότητα του Ελληνικού Δημοσίου πραγματοποιήθηκε απρόσκοπτα καθ' όλη τη διάρκεια του τρέχοντος έτους καλύπτοντας τις χαμηλές χρηματοδοτικές του ανάγκες, κατά κύριο λόγο με κοινοπρακτικές εκδόσεις, οι οποίες είχαν υψηλό ποσοστό υπερκάλυψης του βιβλίου προσφορών τους, ενώ διατέθηκαν κατά προτεραιότητα σε τελικούς επενδυτές. Συμπληρωματική συνεισφορά στην αναχρηματοδότηση των δανειακών αναγκών είχαν και κατά το τρέχον έτος οι δημοπρασίες επανέκδοσης ομολόγων, οι οποίες διενεργούνται σύμφωνα με το ανακοινωμένο πρόγραμμα δανεισμού του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ). Τα συνολικά ταμειακά διαθέσιμα του Ελληνικού Δημοσίου εξακολουθούν να βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα, παρά το γεγονός ότι για τις πρόωρες αποπληρωμές των ευρωπαϊκών δανείων του μηχανισμού Greek Loan Facility (GLF) που έλαβαν χώρα τα έτη 2024, 2025 και 2026, έγινε πλήρης χρήση του ποσού των 15.697,3 εκατ. ευρώ, που αποτελούσε το επανομαζόμενο «αποθεματικό προσόδων από τις αγορές κεφαλαίου» (cash buffer).

Ειδικότερα, την 15η.6.2026 πραγματοποιήθηκε η πέμπτη πρόωρη αποπληρωμή των ευρωπαϊκών δανείων του GLF, τα οποία έχουν κυμαινόμενο επιτόκιο, με την αναλογική αποπληρωμή δανείων που λήγουν το 1ο και το 2ο τρίμηνο του 2029, το 1ο και το 2ο τρίμηνο του 2035 και την πλήρη αποπληρωμή δανείων που λήγουν τα έτη 2033 και 2034, συνολικού ύψους 6.943 εκατ. ευρώ. Έχουν προηγηθεί οι αποπληρωμές δανείων ύψους 5.287 εκατ. ευρώ τον Δεκέμβριο 2025, 7.935 εκατ. ευρώ τον Δεκέμβριο 2024, 5.290 εκατ. ευρώ τον Δεκέμβριο 2023 και 2.645 εκατ. ευρώ τον Δεκέμβριο 2022.

Επιπλέον, στις αρχές Οκτωβρίου 2026 ολοκληρώθηκε η πρόωρη αποπληρωμή δανείων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ETXS) - European Financial Stability Facility (EFSF) ύψους 2.500 εκατ. ευρώ, ενώ πριν το τέλος του έτους αναμένεται να ολοκληρωθεί η προαγορά ομολογιακού δανείου του Ελληνικού Δημοσίου ύψους 2.200 εκατ. ευρώ, λήξης Δεκεμβρίου 2027. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της μείωσης των ετήσιων μικτών χρηματοδοτικών αναγκών του Ελληνικού Δημοσίου υλοποιείται η μείωση του ύψους των εντόκων γραμματίων κατά 1.200 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με το ανεξόφλητο υπόλοιπο της 31ης.12.2025. Με βάση τα ανωτέρω, το σύνολο των πρόωρων αποπληρωμών για το 2026 υπολογίζεται σε 12.843 εκατ. ευρώ.

Η τρέχουσα αξιολόγηση του Ελληνικού Δημοσίου ως εκδότη βρίσκεται στη βαθμίδα BBB από την πλειονότητα των οίκων αξιολόγησης (Standard & Poor's, Fitch, DBRS Morningstar και R&I), ενώ τον Σεπτέμβριο 2026 ο οίκος Scope Ratings αναβάθμισε κατά μία περαιτέρω βαθμίδα την ελληνική οικονομία σε BBB+ με σταθερή προοπτική. Ο οίκος Moody's διατηρεί το αξιόχρεο του Ελληνικού Δημοσίου στην επενδυτική βαθμίδα Baa3, ενώ τον Σεπτέμβριο 2026 προχώρησε σε αναβάθμιση των προοπτικών της ελληνικής οικονομίας από σταθερές σε θετικές. Σε αντίστοιχη αναβάθμιση των προοπτικών της ελληνικής οικονομίας έχουν ήδη προβεί οι οίκοι αξιολόγησης R&I και DBRS Morningstar, τον Αύγουστο και τον Σεπτέμβριο 2026 αντίστοιχα.

Οι χρηματοδοτικές ανάγκες του Ελληνικού Δημοσίου κατά τη διάρκεια του 2026 καλύφθηκαν, κατά κύριο λόγο, από κοινοπρακτική έκδοση και από επανέκδοση ομολόγων σταθερού επιτοκίου δεκαετούς διάρκειας, συνολικής ονομαστικής αξίας 7.000 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, καλύφθηκαν από επανεκδόσεις, μέσω δημοπρασιών, ομολόγων δεκαετούς διάρκειας συνολικής ονομαστικής αξίας 550 εκατ. ευρώ καθώς επίσης και από αναχρηματοδότηση βραχυπρόθεσμου χρέους. Ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός του Ελληνικού Δημοσίου πραγματοποιήθηκε μέσω εκδόσεων εντόκων γραμματίων τρίμηνης, εξαμήνης και ετήσιας διάρκειας καθώς επίσης και μέσω πράξεων διαχείρισης ταμειακής ρευστότητας υπό τη

μορφή repo agreements, τις οποίες συνάπτει ο ΟΔΔΗΧ για την αξιοποίηση των διαθεσίμων, κυρίως, των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Την 31η.8.2026 το σύνολο των δανείων που έχουν χορηγηθεί από τον Μηχανισμό Στήριξης διαμορφώθηκε σε 202.740,3 εκατ. ευρώ, τα οποία συνίστανται αποκλειστικά σε ευρωπαϊκά δάνεια των κρατών - μελών της Ευρωζώνης.

3.1. Σύνθεση δημοσίου χρέους

3.1.1. Το χρέος της Κεντρικής Διοίκησης και της Γενικής Κυβέρνησης

Το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε 358.100 εκατ. ευρώ ή σε 136,7% ως ποσοστό του ΑΕΠ στο τέλος του 2026 έναντι 362.925 εκατ. ευρώ ή 146,1% ως ποσοστό του ΑΕΠ το 2025, παρουσιάζοντας μείωση κατά 9,4 ποσοστιαίες μονάδες έναντι του 2025. Το 2027 το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται ότι θα διαμορφωθεί σε 353.690 εκατ. ευρώ ή σε 128,8% ως ποσοστό του ΑΕΠ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 7,9 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ έναντι του 2026 (Πίνακας 3.1.).

Το χρέος της Κεντρικής Διοίκησης εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε 411.579 εκατ. ευρώ ή σε 157,1% ως ποσοστό του ΑΕΠ στο τέλος του 2026 έναντι 406.181 εκατ. ευρώ ή 163,5% ως ποσοστό του ΑΕΠ το 2025, παρουσιάζοντας μείωση κατά 6,4 ποσοστιαίες μονάδες έναντι του 2025. Το 2027 το ύψος του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης προβλέπεται ότι θα διαμορφωθεί σε 406.252 εκατ. ευρώ ή σε 147,9% ως ποσοστό του ΑΕΠ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 9,2 ποσοστιαίες μονάδες έναντι του 2026.

Πίνακας 3.1.: Σύνθεση δημοσίου χρέους (σε εκατ. ευρώ)						
	2022	2023	2024	2025	2026 ¹	2027 ²
Ομόλογα	84.933	90.459	96.870	100.760	99.815	101.678
Βραχυπρόθεσμοι τίτλοι	11.800	11.988	8.416	7.969	7.000	7.000
Δάνεια	253.618	249.537	241.631	234.601	229.764	221.574
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	49.925	54.539	56.944	62.851	75.000	76.000
A. Χρέος Κεντρικής Διοίκησης	400.276	406.523	403.861	406.181	411.579	406.252
(ως % του ΑΕΠ)	193,4%	180,9%	170,6%	163,5%	157,1%	147,9%
Β. Χρέος ΝΠΔΔ, κέρματα κ.λπ. μείον επενδύσεις σε τίτλους Ελληνικού Δημοσίου	-7.720	-11.913	-14.487	-17.485	-23.615	-22.698
Γ. Χρέος Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA (A+B)	392.556	394.610	389.374	388.696	387.964	383.554
(ως % του ΑΕΠ)	189,6%	175,6%	164,5%	156,5%	148,1%	139,7%
Δ. Χρέος ΟΤΑ, ΟΚΑ μείον ενδοκυβερνητικό χρέος	-24.551	-25.500	-24.410	-25.771	-29.864	-29.864
Ε. Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (Γ+Δ)	368.005	369.110	364.964	362.925	358.100	353.690
(ως % του ΑΕΠ)	177,8%	164,3%	154,2%	146,1%	136,7%	128,8%
ΑΕΠ	207.009	224.686	236.736	248.354	262.012	274.592

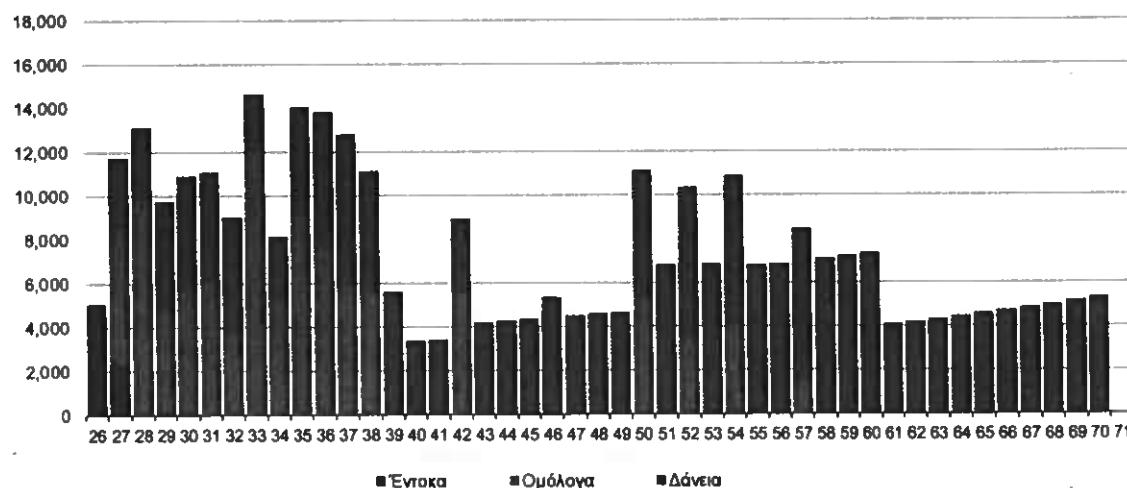
¹ Εκτιμήσεις

² Προβλέψεις

3.1.2. Δομή και χαρακτηριστικά του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης

Ο χρονικός ορίζοντας των λήξεων του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης¹ την 31η.8.2026 εκτείνεται μέχρι το έτος 2071. Η περαιτέρω δανειοδότηση του Ελληνικού Δημοσίου μέσω των αγορών τα επόμενα έτη αναμένεται να αντικαθιστά ολοένα και περισσότερο τα δάνεια με ομόλογα (Διάγραμμα 3.1.).

Διάγραμμα 3.1.: Χρονοδιάγραμμα λήξης χρέους της Κεντρικής Διοίκησης την 31η.8.2026 (σε εκατ. ευρώ)

Πηγή: ΟΔΔΗΧ

3.2. Δαπάνες εξυπηρέτησης χρέους

Όπως αποτυπώνεται παρακάτω (Πίνακας 3.2.), οι δαπάνες για τόκους μετά swap του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης μετά το 2022 διαμορφώνονται κυρίως κοντά στα επίπεδα των 6.000 - 7.800 εκατ. ευρώ, ήτοι 2,9% - 3,0% περίπου ως ποσοστό του ΑΕΠ. Σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης οι δαπάνες για τόκους μετά swap αναμένεται να διαμορφωθούν στα επίπεδα των 5.070 - 5.240 εκατ. ευρώ για τα έτη 2026 και 2027, ήτοι 1,9% ως ποσοστό του ΑΕΠ. Οι μειωμένες δαπάνες τόκων τα τελευταία έτη οφείλονται στη μείωση του ύψους του δημοσίου χρέους μετά την ανταλλαγή των ομολόγων (PSI) του Μαρτίου 2012 και την επαναγορά του Δεκεμβρίου 2012, στη μείωση των επιτοκίων των δανείων του Μηχανισμού Στήριξης και στην αναβολή της καταβολής τόκων για τα δάνεια που χορηγήθηκαν από το ΕΤΧΣ καθώς επίσης και στις συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων και στις πρόωρες αποπληρωμές χρέους.

¹ Μη περιλαμβανομένων των repos του Ελληνικού Δημοσίου με τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

**Πίνακας 3.2: Έτος δαπανών για τόκους χρέους
(ποσά σε εκατ. ευρώ και σε ταμειακή βάση)**

	2022	2023	2024	2025	2026 ¹	2027 ²
Κεντρική Διοίκηση						
i. Τόκοι προ SWAP	4.917	7.652	8.279	7.941	8.555	9.100
ii. Τόκοι μετά SWAP	6.060	6.475	7.045	7.364	7.841	8.237
iii. Τόκοι μετά SWAP ως % του ΑΕΠ	2,9%	2,9%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%
Γενική Κυβέρνηση						
i. Τόκοι προ SWAP					5.785	6.100
ii. Τόκοι μετά SWAP					5.070	5.240
iii. Τόκοι μετά SWAP ως % του ΑΕΠ					1,9%	1,9%
ΑΕΠ	207.009	224.686	236.736	248.354	262.012	274.592

Σημείωση: Οι τόκοι προ SWAP υπολογίζονται συμφηφιστικά και αφορούν στις πληρωμές τόκων μείον τις εισπράξεις από επανεκδόσεις ομολόγων κ.λπ.

¹ Εκτιμήσεις

² Προβλέψεις

Πηγή: ΟΔΔΗΧ

3.3. Οι αγορές τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου

Εν μέσω έντονων πληθωριστικών πιέσεων που προκαλούν οι τρέχουσες διεθνείς γεωπολιτικές εξελίξεις, το τρέχον έτος η ΕΚΤ ανέκοψε την επεκτατική νομισματική πολιτική που ακολούθησε το 2025, κατά το οποίο είχαν εφαρμοστεί τέσσερις διαδοχικές μειώσεις του επιτοκίου καταθέσεων. Συγχρόνως, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο πληθωρισμός σταθεροποιείται στον στόχο του 2% μεσοπρόθεσμα, ανακοίνωσε την 11η.6.2026 την αύξηση κατά 25 μονάδες βάσης του συγκεκριμένου επιτοκίου και την 10η.9.2026 την περαιτέρω αύξησή του κατά, επίσης, 25 μονάδες βάσης, με αποτέλεσμα το επιτόκιο καταθέσεων να διαμορφώνεται πλέον σε 2,50%. Παράλληλα, η ΕΚΤ διατηρεί και κατά το τρέχον έτος την πολιτική του περιορισμού της ρευστότητας, καθ' όσον έχει διακόψει την επανεπένδυση των ποσών από τις λήξεις των τίτλων που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο των προγραμμάτων αγοράς κρατικών χρεογράφων.

Η συμμετοχή των ελληνικών ομολόγων στο χαρτοφυλάκιο της ΕΚΤ εξακολουθεί να παραμένει σχετικά υψηλή παρά τη μη επανεπένδυση των ποσών των επερχόμενων λήξεων. Ειδικότερα, η ΕΚΤ διακρατεί περίπου το 1/3 του ελληνικού διαπραγματεύσιμου χρέους, με αποτέλεσμα να καθίσταται αναγκαία η κατά το δυνατόν συχνότερη έκδοση νέων τίτλων από το Ελληνικό Δημόσιο, προκειμένου να διασφαλίζεται η επάρκειά τους για διαπραγμάτευση στη δευτερογενή αγορά. Κατά το τρέχον έτος οι μακροπρόθεσμοι κρατικοί τίτλοι των χωρών της Ευρωζώνης παρουσίασαν έντονη μεταβλητότητα στις αποδόσεις τους.

Η διαφορά απόδοσης (yield spread) μεταξύ του δεκαετούς ελληνικού και του αντίστοιχου γερμανικού ομολόγου αναφοράς κινήθηκε σε αρκετά χαμηλότερα επίπεδα συγκριτικά με το προηγούμενο έτος και διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο στα επίπεδα των 69 μονάδων βάσης κατά τη διάρκεια του 2026. Στο τέλος Σεπτεμβρίου του τρέχοντος έτους η διαφορά απόδοσης διαμορφώνεται στα επίπεδα των 83 μονάδων βάσης, με την απόδοση του δεκαετούς ομολόγου να διαμορφώνεται σε 4,41% περίπου.

Το βραχυχρόνιο κόστος δανεισμού του Ελληνικού Δημοσίου, όπως διαμορφώνεται στις δημοπρασίες εντόκων γραμματίων 13, 26 και 52 εβδομάδων, παρουσίασε σημαντική αύξηση κατά τη διάρκεια του 2026, κυρίως από τον Απρίλιο και μετά, ακολουθώντας παρόμοια πορεία με αυτή των αντίστοιχων ευρωπαϊκών επιτοκίων βραχυπρόθεσμης διάρκειας. Η ανοδική τάση των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων αποτυπώθηκε και στις πρόσφατες δημοπρασίες του Ιουλίου, του Αυγούστου και του Σεπτεμβρίου 2026,

δεδομένου ότι τα επιτόκια διαμορφώθηκαν σε 2,22% για τα τρίμηνα, σε 2,58% για τα εξάμηνα και σε 2,62% για τα ετήσια έντοκα γραμμάτια.

3.3.1. Πρωτογενής αγορά τίτλων

Το Ελληνικό Δημόσιο πραγματοποίησε τον Ιανουάριο 2026 κοινοπρακτική έκδοση δεκαετούς ομολόγου, ονομαστικής αξίας 4.000 εκατ. ευρώ, με σταθερό επιτόκιο 3,375% και ακολούθησε τον Ιούνιο 2026 κοινοπρακτική επανέκδοση του ιδίου ομολόγου, ονομαστικής αξίας 3.000 εκατ. ευρώ, με απόδοση 3,799%. Επιπλέον, τον Φεβρουάριο και τον Απρίλιο του τρέχοντος έτους πραγματοποιήθηκαν μέσω δημοπρασίας επανεκδόσεις ομολόγων λήξεως 16.6.2036, συνολικής ονομαστικής αξίας 550 εκατ. ευρώ, με αποδόσεις 3,34% και 3,70% αντίστοιχα.

Η έκδοση τίτλων βραχυπρόθεσμης διάρκειας από το Ελληνικό Δημόσιο εξακολούθησε κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους. Η βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση πραγματοποιήθηκε με μηνιαίες εκδόσεις εντόκων γραμματίων διάρκειας 13 και 26 εβδομάδων και με τριμηνιαίες 52 εβδομάδων καθώς επίσης και με σύναψη συμφωνιών *repos*, κυρίως με τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Την 31η.8.2026 το ανεξόφλητο υπόλοιπο των Εντόκων Γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου (ΕΓΕΔ) ανερχόταν σε 7.263,95 εκατ. ευρώ, ενώ τα *repos* ανήλθαν σε 71.909,05 εκατ. ευρώ.

3.3.2. Δευτερογενής αγορά τίτλων

Η καταγραφείσα συνολική αξία των συναλλαγών στο Σύστημα Άυλων Τίτλων της ΤτΕ, η οποία περιλαμβάνει τις αγοραπωλησίες τίτλων και τις συμφωνίες επαναγοράς στην εξωχρηματιστηριακή αγορά (*over-the-counter*) και στις ηλεκτρονικές πλατφόρμες διαπραγμάτευσης, διαμορφώθηκε σε 1.027 δισ. ευρώ περίπου το 2ο τρίμηνο του 2026 έναντι 830,9 δισ. ευρώ το 1ο τρίμηνο του 2026, ενώ το 2ο τρίμηνο του 2025 είχε διαμορφωθεί σε 948,2 δισ. ευρώ.

Κατά το 2ο τρίμηνο του 2026 το 10,8% της συναλλακτικής δραστηριότητας στην Ηλεκτρονική Δευτερογενή Αγορά Τίτλων (ΗΔΑΤ) επικεντρώθηκε στους τίτλους με διάρκεια έως 5 έτη, το 30,3% στους τίτλους με διάρκεια από 5 έως 10 έτη και το 58,9% σε τίτλους με διάρκεια από 10 έως 30 έτη.

Η σύνθεση της ομάδας των βασικών διαπραγματευτών αγοράς κατά το τρέχον έτος αποτελείται από τέσσερα ελληνικά και από δεκατέσσερα διεθνή πιστωτικά ιδρύματα.

3.4. Βασικές κατευθύνσεις δανεισμού και διαχειριστικών στόχων για το 2027

Δεδομένων των υψηλών ταμειακών διαθεσίμων του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και των σχετικά περιορισμένων χρηματοδοτικών αναγκών του για το έτος 2027, συνεπεία και των προαναφερόμενων πρόωρων αποπληρωμών, η δανειακή στρατηγική για το επόμενο έτος αναμένεται να είναι και πάλι περιορισμένη, στα ίδια περίπου επίπεδα με το 2026. Συγκεκριμένα, η στόχευση της δανειακής στρατηγικής συνίσταται στη διασφάλιση της συνεχούς εκδοτικής παρουσίας του Ελληνικού Δημοσίου στις διεθνείς αγορές κεφαλαίων, στην περαιτέρω παροχή εκδόσεων υψηλής ρευστότητας με κατά το δυνατόν διατήρηση της ήδη εκτεταμένης φυσικής ωρίμανσής τους, στη μείωση των περιθωρίων δανεισμού του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και στην επιπρόσθετη διασφάλιση της συνέπειας του Ελληνικού Δημοσίου ως κρατικού εκδότη με χαρακτηριστικά χώρας της Ευρωζώνης. Ταυτόχρονα, στο πλαίσιο των ευκαιριών που παρέχονται στο βραχυχρόνιο τμήμα της ευρωπαϊκής καμπύλης, θα αξιοποιηθούν στον μέγιστο δυνατό βαθμό οι υφιστάμενες θέσεις και τα χαρακτηριστικά του ελληνικού χαρτοφυλακίου δημοσίου χρέους. Τέλος, θα συνεχιστεί η πολιτική των πρόωρων αποπληρωμών χρέους και συγκεκριμένα των δανείων που προέρχονται από τον επίσημο τομέα, δηλαδή των διμερών

δανείων με τις χώρες της Ευρωζώνης, με χρήση και μέρους των ταμειακών διαθεσίμων. Κύριος στόχος είναι η αποπληρωμή των εν λόγω διμερών δανείων τουλάχιστον μία δεκαετία νωρίτερα από την τελική ημερομηνία λήξης τους, ήτοι το αργότερο έως το 2031, ούτως ώστε το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης να μειωθεί τόσο ως απόλυτο μέγεθος όσο και ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Για την ευόδωση των ανωτέρω στόχων θα επιδιωχθεί στο πλαίσιο λειτουργίας της πρωτογενούς αγοράς, πλέον της εκδοτικής δραστηριότητας, η εφαρμογή της πολιτικής διαχείρισης χαρτοφυλακίου μέσω της οποίας θα διασφαλίζονται: (α) ο αναγκαίος χώρος για τη συνεχή παρουσία του Ελληνικού Δημοσίου στις αγορές, (β) η περαιτέρω μείωση του κινδύνου αναχρηματοδότησης, (γ) η παροχή της αναγκαίας ρευστότητας και (δ) η βελτίωση της λειτουργίας της δευτερογενούς αγοράς των ελληνικών ομολόγων, με ταυτόχρονη αξιοποίηση της εκάστοτε κλίσης της ελληνικής καμπύλης αποδόσεων για τη διασφάλιση βέλτιστου αποτελέσματος αναφορικά με το κόστος δανεισμού.

Κατά το επόμενο έτος θα διατηρηθούν οι βασικοί μεσοπρόθεσμοι στόχοι διαχείρισης του χαρτοφυλακίου δημοσίου χρέους, όπως είναι η πλήρης αντιστάθμιση του συναλλαγματικού κινδύνου για τα δάνεια εκτός ευρώ και η διατήρηση της υφιστάμενης αναλογίας χρέους σταθερού επιτοκίου στο σύνολο του χαρτοφυλακίου.